

СЛУЖБА
ПОРЯТУНКУ
ДІТЕЙ

АНАЛІТИЧНИЙ ЗВІТ

по результатам кількісного дослідження на тему
«Сексуальне насильство над дітьми
та сексуальна експлуатація дітей в
Інтернеті в Україні»

Дослідження було проведено
МБО «Служба порятунку дітей» у партнерстві із
Уповноваженим Президента України з прав
дитини

Виконавець дослідження: Агенція Proinsight Lab

2020

ЗМІСТ

Опис дослідження

1. Методологія дослідження
2. Етична експертиза інструментарію

Основні результати

1. Соціо-демографічний опис вибірки
2. Особливості користування Інтернетом
3. Досвід контакту із сексуальним насильством та сексуальною експлуатацією в Інтернеті
4. Фактори ризику та захисні фактори контакту із сексуальним насильством і експлуатацією

Висновки та рекомендації

Опис дослідження

1

Компанія Proinsight Lab

Команда по роботі над проектом

Ольга Овчар, керівник компанії

Світлана Більман, аналітик досліджень

Тетяна Андросенко, керівник напряму кількісних досліджень компанії

Анна Козирева, провідний модератор-аналітик

Ганна Кашеїда, модератор-аналітик

Смикало Ігор, модератор глибинних інтерв'ю, координатор польових робіт

2

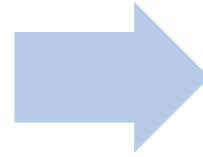
Методологія дослідження

Дизайн дослідження

Якісний етап

- Глибинні інтерв'ю з дітьми у м. Києві
- Ціль етапу – визначити основні проблемні точки безпеки дітей у Інтернет-просторі та отримати матеріал для підготовки опитувальника на кількісний етап

Кількісний етап

- Онлайн опитування дітей шкільного віку
- Ціль етапу – визначити поширеність епізодів сексуального насилля та сексуальної експлуатації у українських дітей шкільного віку

Завдання кількісного етапу дослідження

Дослідити особливості користування Інтернетом дітьми шкільного віку

Визначити поширеність епізодів сексуального насильства та сексуальної експлуатації та їх характерні риси серед українських дітей шкільного віку

Виділити фактори ризику та захисні фактори сексуального насильства та сексуальної експлуатації

Методологія

Метод: онлайн-опитування

Організація дослідження: пошук респондентів здійснювався через школи (за сприяння Офіса Президента у обласні департаменти освіти було направлено лист з закликом допомогти у зборі даних, проінформувавши школи про участь у дослідженні, та надати їх контактні дані)

Географія: територія України, окрім тимчасово окупованого АР Крим та не підконтрольних Україні територій Донецької та Луганської областей

Вибірка репрезентативна для дитячого шкільного населення України за класами, статтю, типом населеного пункту та регіоном

Вибір шкіл для участі: випадковим чином було відібрано населені пункти у кожній області, після чого через відкриту базу МОН також випадковим чином відібрано конкретні школи у обраних населених пунктах

Рівень достовірності дослідження 95%, максимальна похибка - 2,2%, дизайн ефект - 1,15%

Методологія

Респонденти: діти шкільного віку (6-17 років)

Додаткові критерії відбору: навчання у школі, доступ до Інтернету, користування Інтернетом не рідше, ніж раз на тиждень

Тривалість проходження опитування: 15-45 хвилин

Дати проведення опитування: 15 грудня 2020 року- 20 січня 2021 року

Кількість опитаних: 4700 респондентів (очікувана кількість опитаних 2000)

Подача результатів дослідження

Для більш детального аналізу результатів дослідження, окрім загального показника також розглядались розподіли результатів по наступним групам:

- **Стать** (хлопці та дівчата)
- **Клас** (1-4, 5-9 та 10-12)
- **Тип НП** (село та місто)
- **Регіон** (розподіл областей представлені на наступному слайді)

У таблиці надано кількість опитаних дітей у кожній із груп

Категорії розподілу	Кількість респондентів
Хлопці	2340
Дівчата	2405
1-4 класи	2069
5-9 класи	2182
10-12 класи	494
Село	1029
Місто	3716
Східний	577
Західний	1214
Київ	388
Північний	626
Південний	1163
Центральний	776

Склад макрорегіонів

Київ	Східний	Західний		Північний	Центральний		Південний
Київ	Донецька	Волинська	Львівська	Житомирська	Вінницька	Полтавська	Запорізька
	Луганська	Закарпатська	Рівненська	Київська	Дніпропетровська	Хмельницька	Миколаївська
	Харківська	Івано-Франківська	Тернопільська	Сумська	Кіровоградська	Черкаська	Одеська
		Чернівецька		Чернігівська			Херсонська

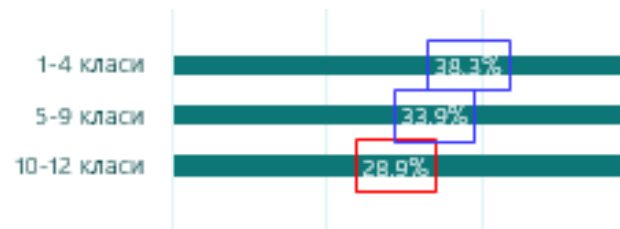
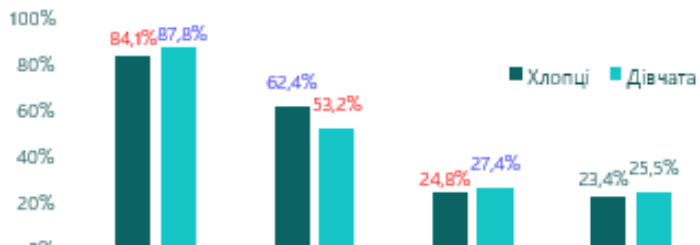
Відмітки у звіті

При порівнянні показників різних груп було застосовано статистичну перевірку рівня значущості відмінностей. При наявності відмінностей показники відмічені:

- **Синім** кольором - статистично значущо вищі значення
- **Червоним** кольором – статистично значущо нижчі значення

Наявність статистично значущих відмінностей свідчить про те, що відмінності є достовірними, а не випадковими, а також, про те, що отримані дані можна екстраполювати на генеральну сукупність (тобто, на всіх дітей України шкільного віку)

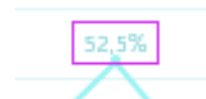
Якщо показники не відмічені кольором, але присутня різниця у показниках різних груп, можемо говорити про наявність тенденції, проте не можемо екстраполювати ці дані на всіх дітей України

Місце	Відсоток 1 (%)	Відсоток 2 (%)	Відсоток 3 (%)
Село	92,4%	57,1%	40,6%
Місто	95,8%	70,9%	41,1%

Якщо по певним питанням немає деяких розподілів, це свідчить про відсутність статистично значущих відмінностей

Також у звіті можна зустріти відмітки рожевим прямокутником, це акцентне виділення ключових показників

3

Етична експертиза інструментарію

Етична експертиза

Зважаючи на чутливість та потенційну небезпеку для психічного стану дітей теми дослідження, **було проведено етичну експертизу матеріалів дослідження:**

- Експертами було надано **рецензії на анкету**, за якою проводилось опитування.
- Також **була надана допомога у написанні інструкцій для відповідальних осіб з боку школи**, де було описано як правильно інформувати дітей та батьків про можливість прийняти участь у дослідженні, а також, були надані інструкції для дітей перед безпосереднім проходженням анкетування.

Склад
експертної
комісії

Запека Яна

Доцент кафедри психології розвитку Київського національного університету імені Тараса Шевченка

Козлова Анна

Спеціаліст-психолог у сфері розслідування злочинів проти дітей, судовий експерт ДНДЕКЦ МВС, керівник проекту Видавництва «Шкільний світ»

Байдарова Ольга

Кандидат психологічних наук, доцент кафедри соціальної реабілітації та соціальної педагогіки, Київський національний університет імені Тараса Шевченка

Лютий Вадим

Кандидат педагогічних наук, доцент кафедри соціальної педагогіки та соціальної роботи, Інститут людини Київського університету імені Бориса Грінченка

Дьякова Анастасія

Радник з питань захищеності людини в Інтернеті при Віце-Прем'єр-міністрі - Міністрі цифрової трансформації України
Засновник освітнього проекту #stop_sexтинг

Основні результати

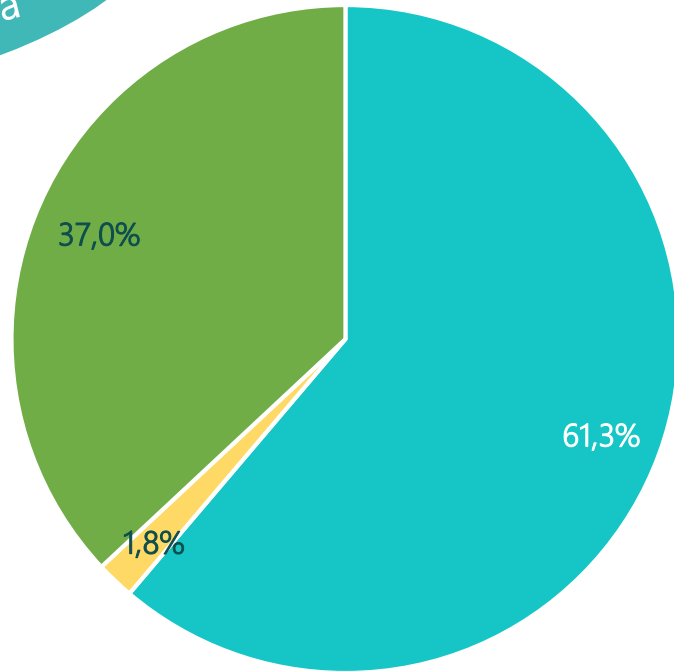

1

Соціо-демографічний опис вибірки

Загальна вибірка

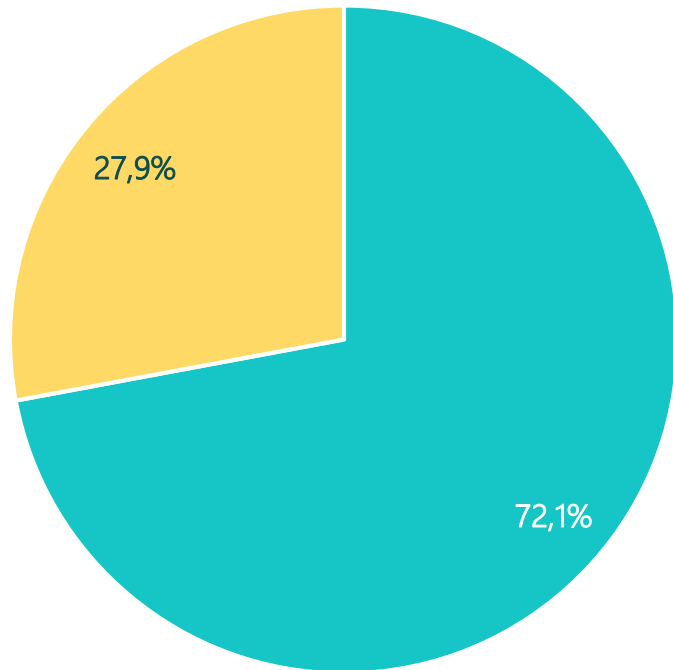
125 шкіл з 24
областей України
та м. Києва

- Пройшли анкетування до кінця
- Не підійшли за квотами
- Не пройшли анкетування до кінця

- Усього 7744 особи виявили бажання пройти опитування
- Трохи більше третини не пройшли анкету до кінця
- Невелика частина (1,8%) осіб не пройшли за квотним питанням (частота користування Інтернетом)
- 4745 осіб (61,3%) пройшли анкетування до кінця і склали кінцеву вибірку, по якій розраховані результати дослідження

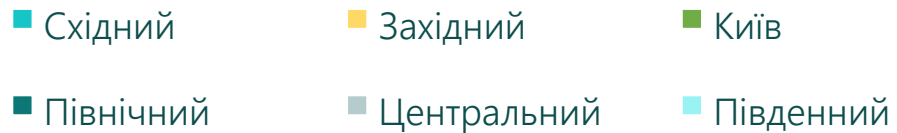
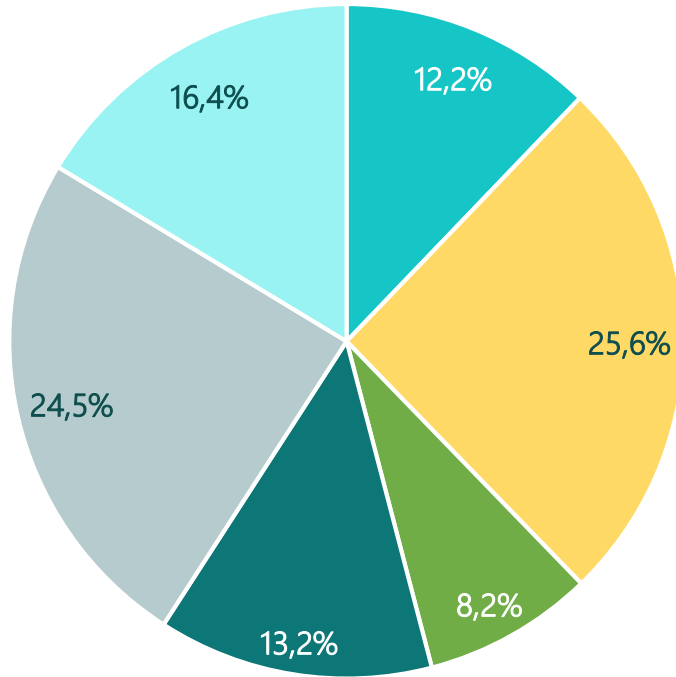
Мова, якою проходили опитування

■ Українською ■ Російською

- Більше двох третин респондентів обрали українську мову для проходження опитування, і трохи менше третини - російську

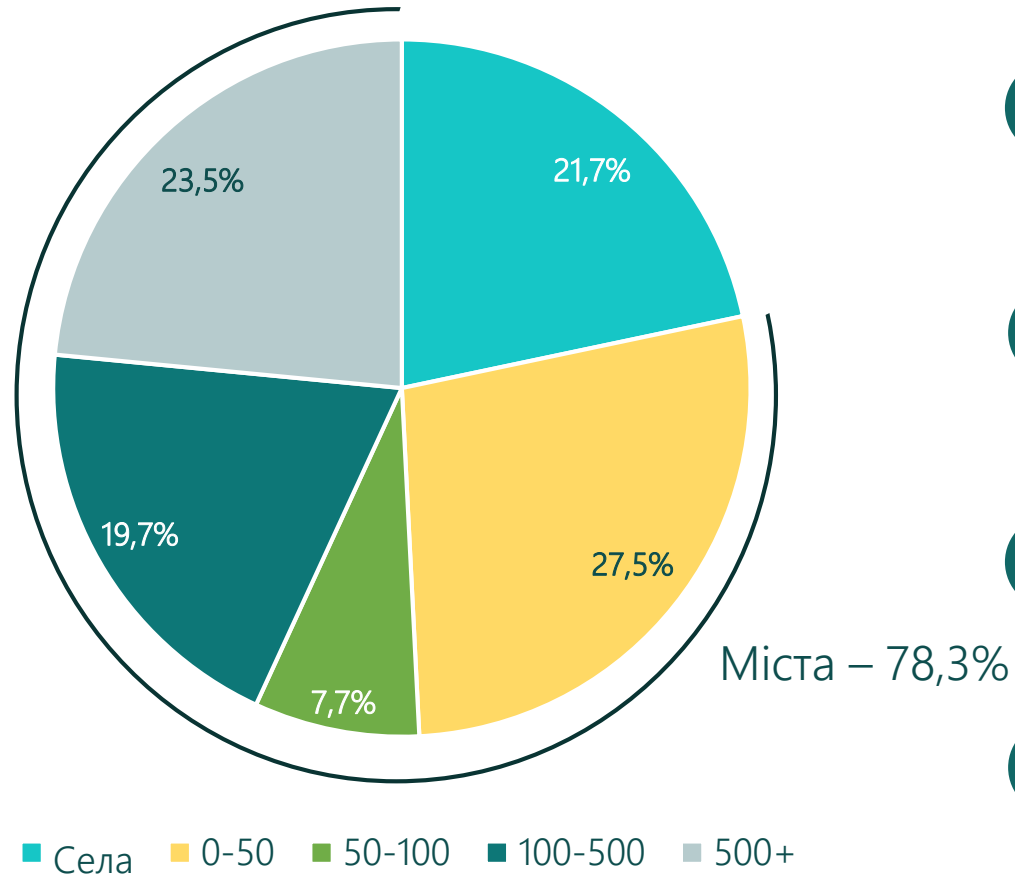
Розподіл респондентів за регіонами

- Для коректної статистичної обробки даних та можливості порівнювати результати дослідження за регіонами, респондентів було об'єднано у макрорегіони

*розподіл респондентів за регіонами відповідає розподілу всіх дітей України за регіонами проживання

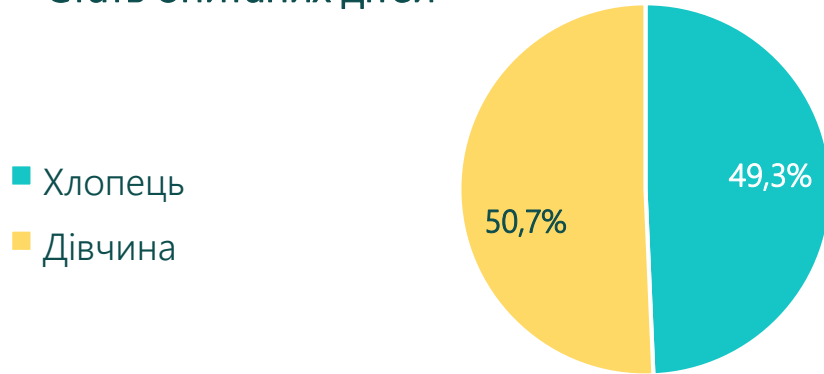
Розподіл респондентів за типами населених пунктів

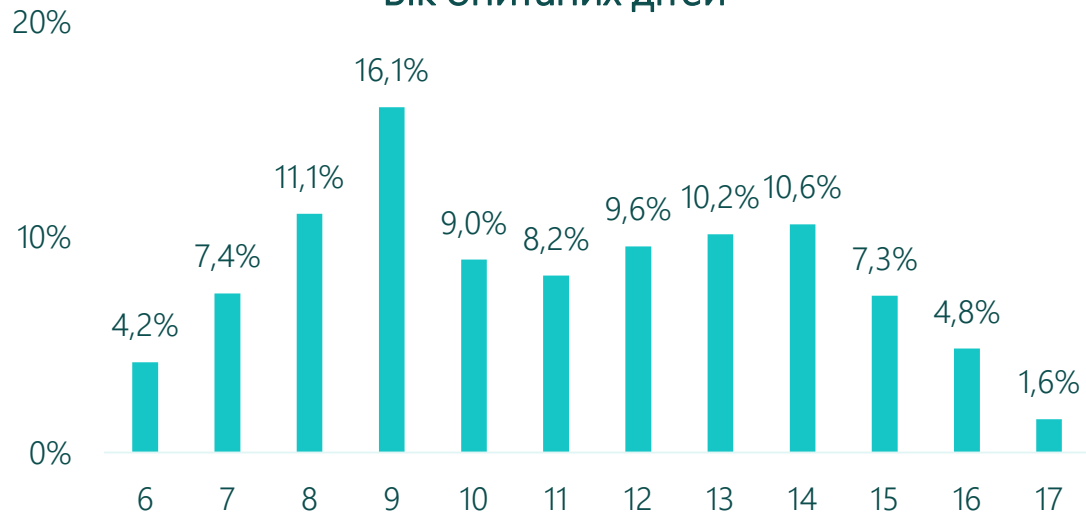
- Більшість респондентів (78,3%) навчається у міських закладах навчання, а трохи менше чверті (21,7%) – у сільських
- Серед тих, хто навчається у місті, розподіл за типом населених пунктів наступний:
- 27,5% навчається у смт та невеликих містах з 0-50 тис. населення
- 7,7% - у містах з 50-100 тис. населення
- 19,7% - у містах з 100-5000 тис населення (сюди відносяться і невеликі обласні центри)
- 23,5% - у містах з населенням більше, ніж 500 тис.

Розподіл респондентів за статтю та віком

Стать опитаних дітей

Вік опитаних дітей

- За статтю респонденти розділились майже порівну – дівчат незначно більше, ніж хлопців (50,7% проти 49,3%)

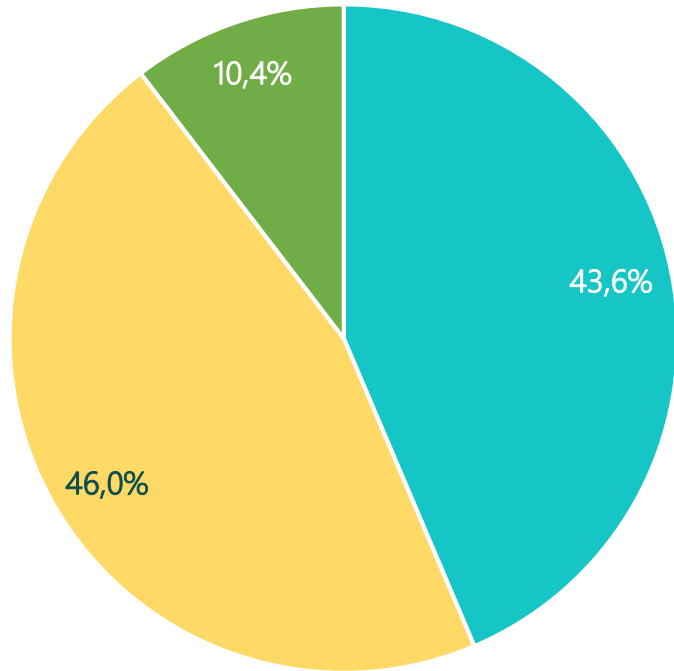
- Для порівняння будемо використовувати розподіл респондентів за класами:

- 1-4 класи – 6-9 років
- 5-9 класи – 10-15 років
- 10-12 класи – 16-17 років

Проте додатково представили віковий розподіл для ознайомлення

*розподіл респондентів за статтю відповідає розподілу всіх дітей України за статтю

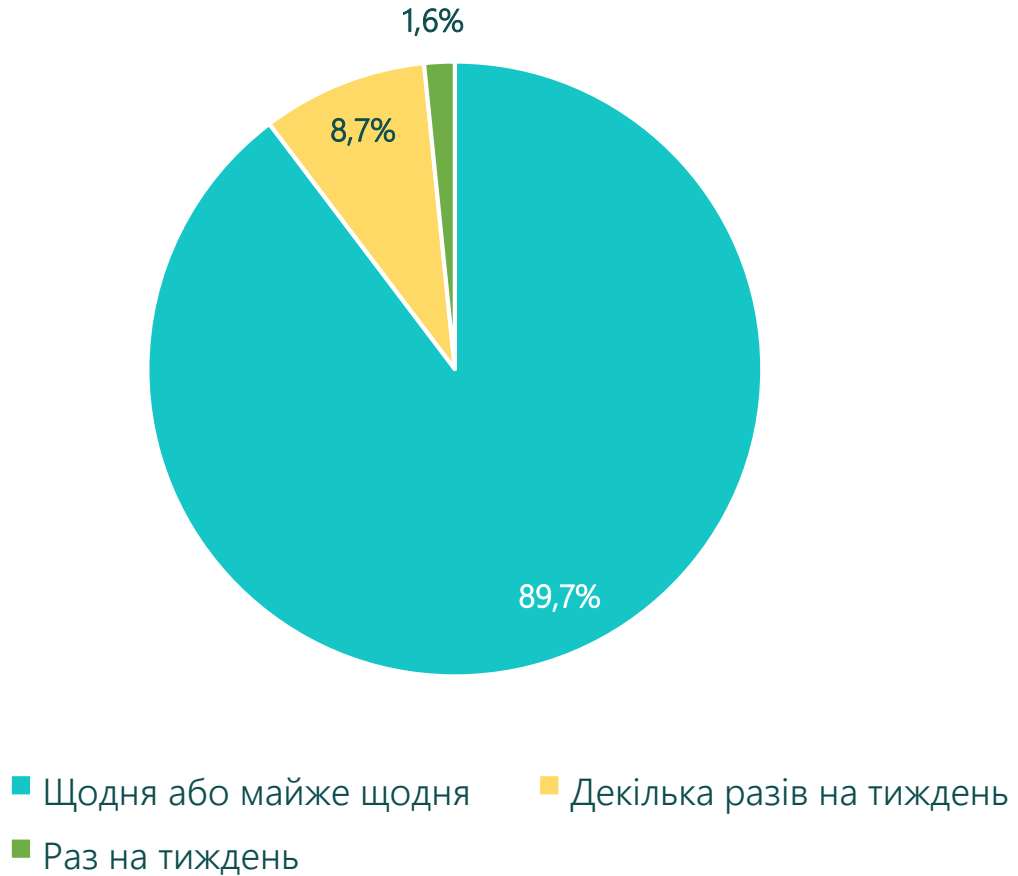
Розподіл респондентів за класами

■ Молодша школа ■ Середня школа ■ Старша школа

- 43,6% респондентів навчається у молодшій школі (1-4 класи)
- Трохи більше, ніж у молодшій школі, а саме, 46% респондентів навчається у середній школі (5-9 класи)
- І 10,4% осіб навчається у старшій школі (10-12 класи)

Частота користування Інтернетом

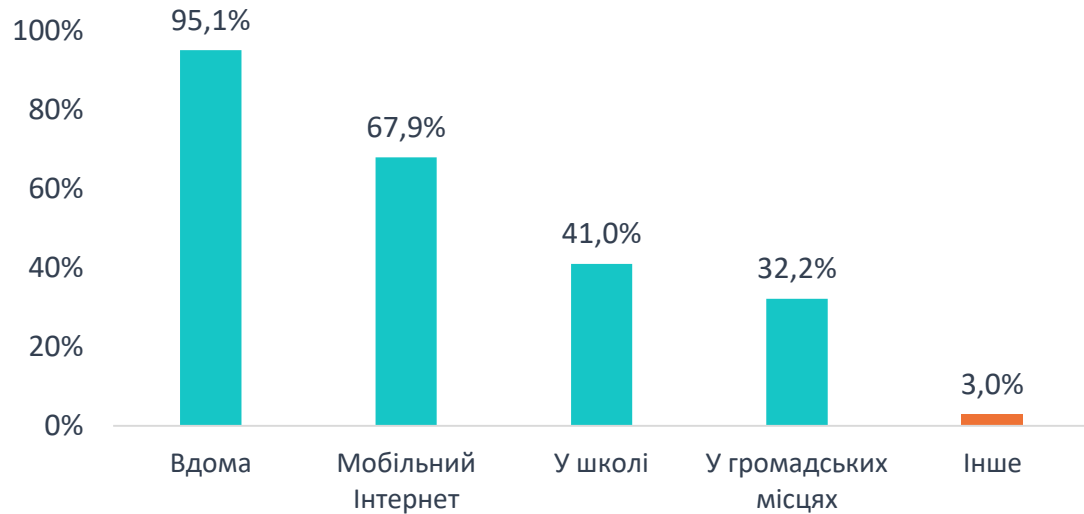
- Більшість респондентів (89,7%) користуються Інтернетом майже щодня
- Лише 8,7% респондентів користуються Інтернетом декілька разів на тиждень , а 1,6% - раз на тиждень
- Варто зауважити, що у опитуванні не приймали участь респонденти, що користуються Інтернетом рідше, ніж раз на тиждень. Це було здійснено з метою оцінити проблему сексуального насильства серед дітей-активних користувачів Інтернету

2

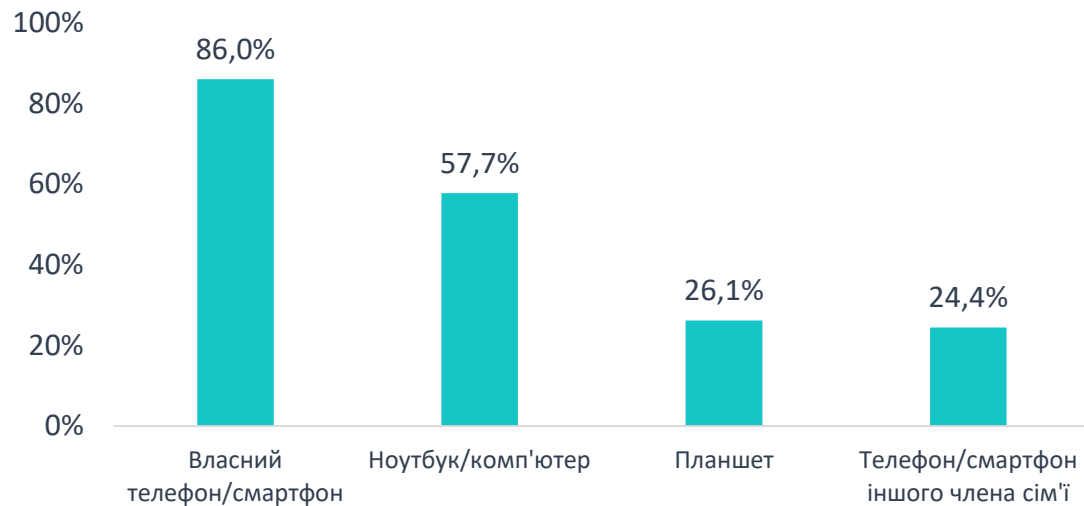
Особливості користування Інтернетом

Доступ до Інтернету

Варіанти виходу в Інтернет

Пристрої, на яких користуються Інтернетом

- **Абсолютна більшість респондентів (95,1%) мають доступ до Інтернету вдома**
- Дві третини респондентів (67,9%) виходять у Інтернет за допомогою мобільного Інтернету
- 41% користуються виходом в Інтернет у школі, і ще третина – підключаються до WI-FI у громадських місцях
- **Більшість дітей (86%) мають власний телефон із виходом в Інтернет, і ще чверть використовують для виходу в Інтернет телефон члена сім'ї. Отже, телефон є основним пристроєм для виходу в Інтернет, його використовує абсолютна більшість дітей**
- Трохи більше половини респондентів для виходу в Інтернет використовують комп'ютер – це може бути як власний, сімейний, так і шкільний
- Чверть респондентів виходять в Інтернет за допомогою планшету

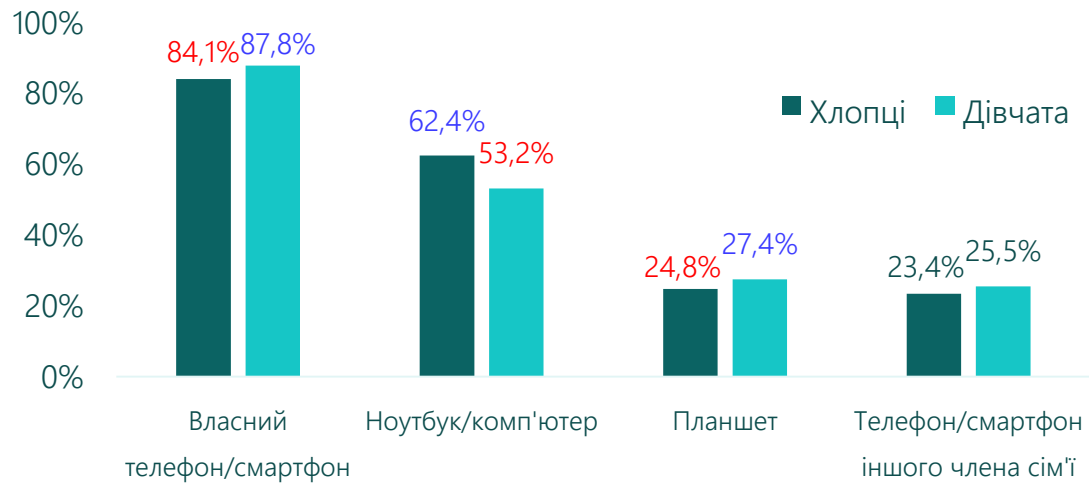
*сума відповідей може перевищувати 100%, оскільки респонденти могли обрати декілька варіантів відповідей

Доступ до Інтернету: розподіл за статтю

Варіанти виходу в Інтернет

Пристрої, на яких користуються Інтернетом

- Дівчата частіше користуються мобільним Інтернетом та WI-FI у громадських місцях порівняно із хлопцями
- Дівчата частіше користуються власним телефоном та планшетом для виходу в Інтернет, тоді як хлопці частіше користуються комп'ютером, що пов'язано, скоріше за все, з більшою залученістю хлопців до комп'ютерних онлайн ігр

Доступ до Інтернету: розподіл за класами та типами НП

Варіанти виходу в Інтернет

	Вдома	Мобільний Інтернет	У школі	В бібліотеці	У громадських місцях
1-4 класи	96,0%	51,6%	22,3%	0,9%	13,4%
5-9 класи	94,4%	78,4%	55,5%	3,4%	44,8%
10-12 класи	94,1%	90,2%	55,0%	4,4%	54,9%
Село	92,4%	57,1%	40,6%	2,7%	20,9%
Місто	95,8%	70,9%	41,1%	2,3%	35,3%

Пристрої, на яких користуються Інтернетом

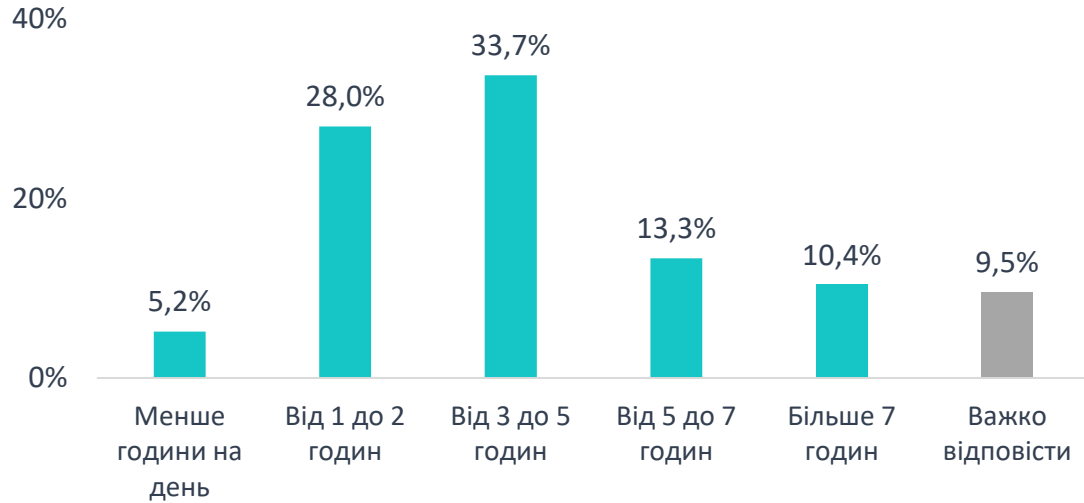
	Власний телефон/ смартфон	Ноутбук/ комп'ютер	Планшет	Телефон/ смартфон іншого члена сім'ї
1-4 класи	71,9%	45,1%	31,9%	33,3%
5-9 класи	96,3%	65,3%	22,7%	18,2%
10-12 класи	99,4%	77,2%	16,9%	15,1%
Село	79,0%	46,8%	20,7%	23,6%
Місто	87,9%	60,8%	27,7%	24,7%

- Діти з молодшої школи частіше виходять в Інтернет вдома, у порівнянні із дітьми 5-9 класів
- А діти з середньої та старшої школи частіше виходять в Інтернет за допомогою усіх інших варіантів, ніж учні молодшої школи
- Мешканці міст частіше користуються домашнім, мобільним Інтернетом та WI-FI у громадських місцях у порівнянні з мешканцями сіл
- Учні молодшої школи частіше за інших дітей користуються планшетом та телефонами інших членів сім'ї для користування Інтернетом
- Діти зі середньої та старшої школи статистично значущо частіше користуються власним телефоном та комп'ютером у порівнянні з дітьми молодшого віку
- Діти з міст частіше використовують усі пристрої для виходу в Інтернет у порівнянні з дітьми, що проживають у селах

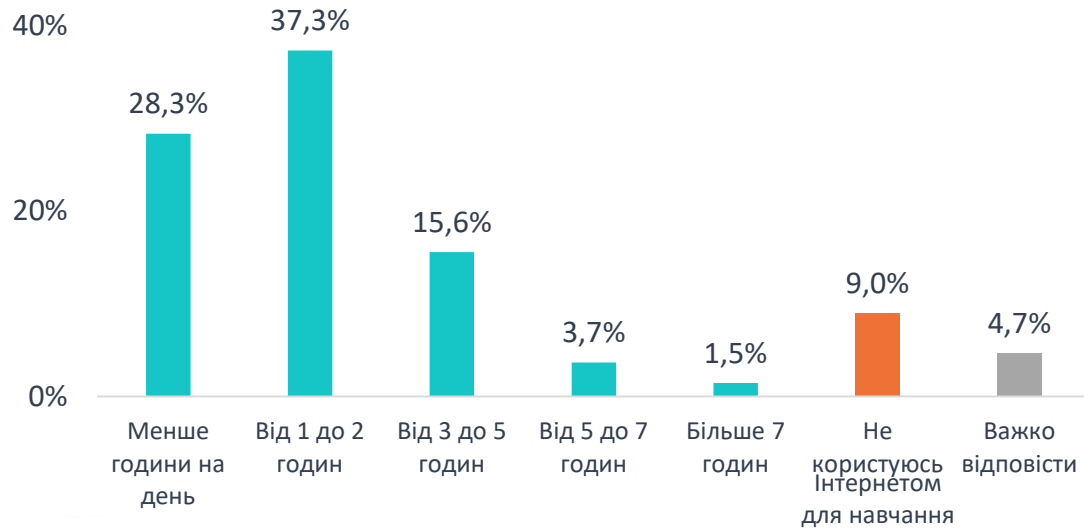
*сума відповідей може перевищувати 100%, оскільки респонденти могли обрати декілька варіантів відповідей

Час користування Інтернетом

Час в Інтернеті щодня

Час в Інтернеті на навчання щодня

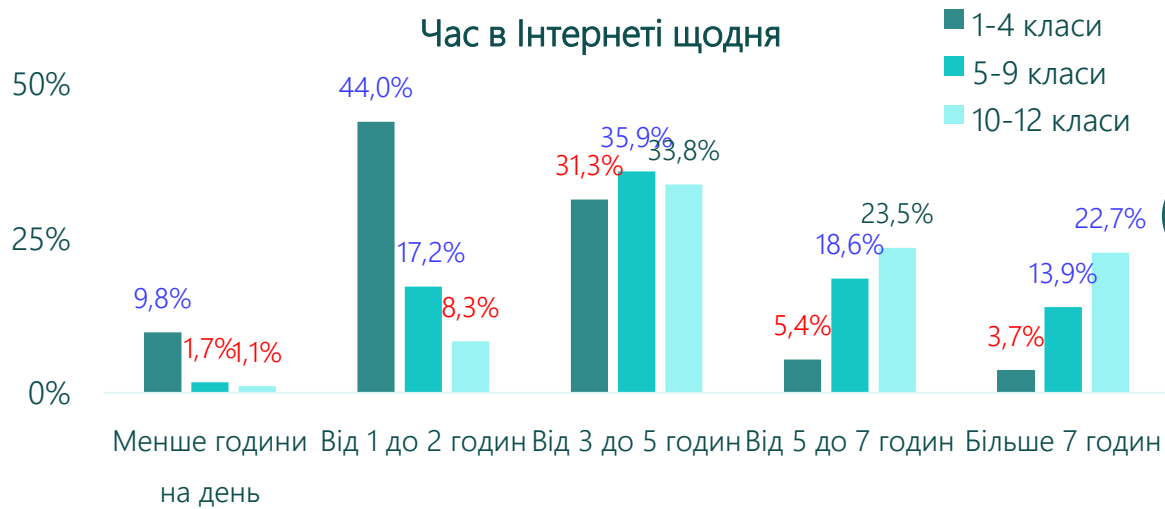

- Третина респондентів (33,7%) проводять в Інтернеті від 3 до 5 годин щодня
- Ще 28% осіб користуються Інтернетом 1-2 години щодня
- 13,3% дітей проводять в Інтернеті від 5 до 7 год, а 10,4% - більше 7 годин щодня
- Лише 5,2% респондентів користуються Інтернетом менше, ніж годину в день
- Дві третини дітей витрачають на навчання в Інтернеті менше 2 годин на день (28,3% - менше години та 37,3% - від 1 до 2 годин)
- 15,6% витрачають на навчання в Інтернеті 3-5 годин, і ще близько 5% - більше 5 годин
- 9% дітей не користуються Інтернетом для навчання

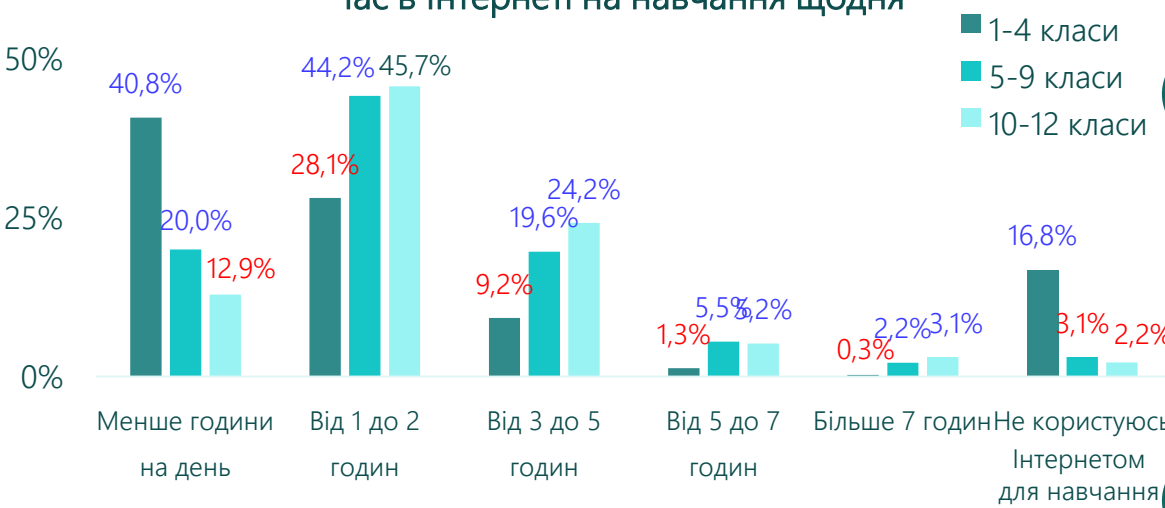
*на момент проведення опитування більшість дітей навчались офлайн та не мали онлайн уроків, тобто, у час на навчання входило виконання домашніх завдань, заняття з репетитором та підготовка до екзаменів

Час користування Інтернетом: розподіл за класами

Час в Інтернеті щодня

Час в Інтернеті на навчання щодня

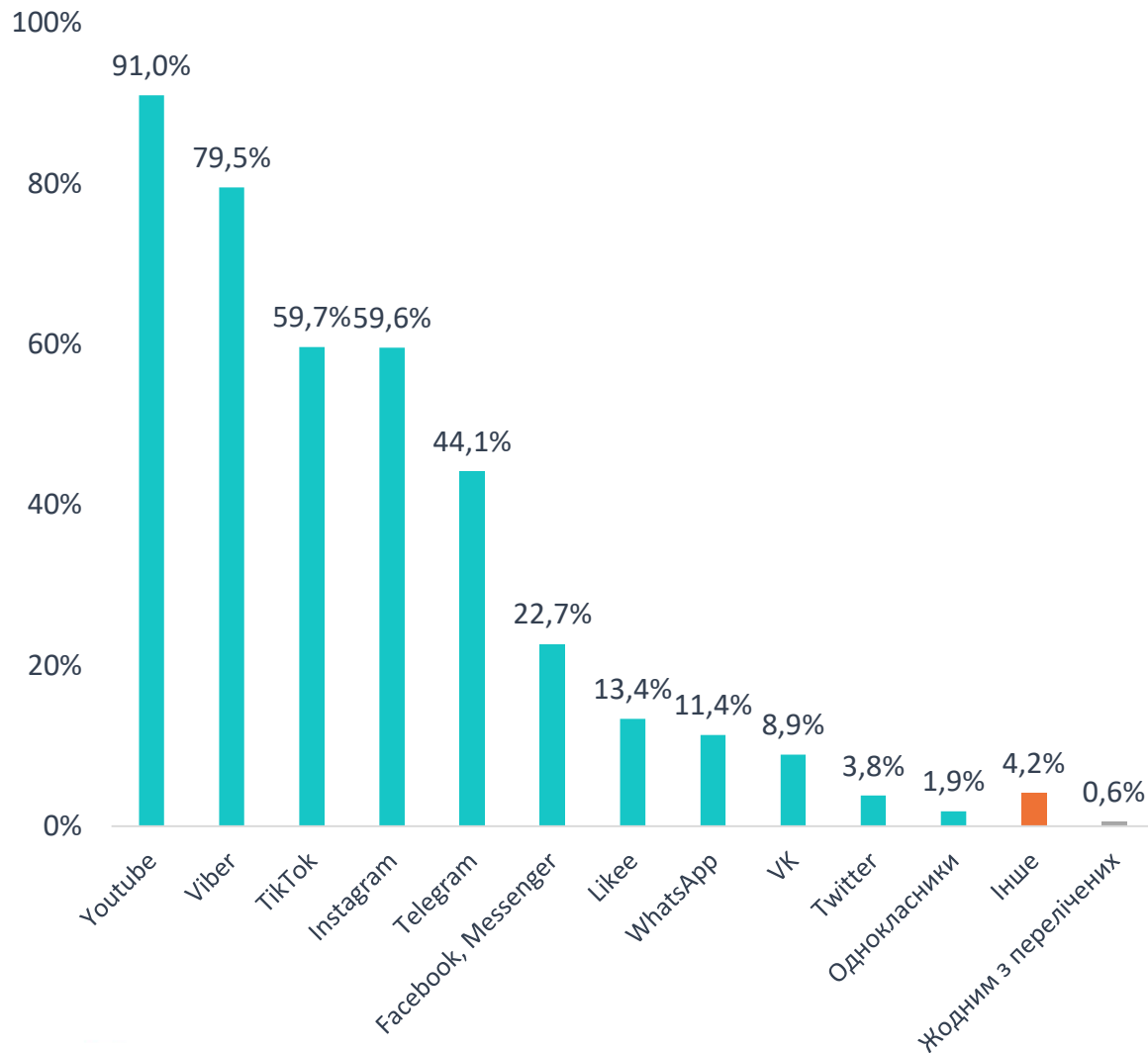

- Діти з молодшої школи проводять менше часу в Інтернеті, ніж діти з середньої та старшої шкіл (по всіх варіантах відповідей присутні статистично значущі відмінності)
- Тоді як між дітьми з середньої та старшої шкіл присутня лише тенденція до більшого часу в Інтернеті для більш старших дітей
- У часі, витраченому на навчання, така ж ситуація - невелика різниця між показниками дітей старшого та середнього віку, без статистично значущої відмінності та **достовірні відмінності у дітей з молодшої школи у порівнянні з іншими дітьми – 16,8% з них не користуються інтернетом для навчання, майже половина витрачає на навчання менше години**

*на момент проведення опитування більшість дітей навчалися офлайн та не мали онлайн уроків, тобто, у час на навчання входило виконання домашніх завдань, заняття з репетитором та підготовка до екзаменів

Користування додатками

Додатки, якими користувались за останній місяць

- **ТОП-5 додатків, якими користуються діти:**

- Youtube – 91%
- Viber – 79,5%
- TikTok – 59,7%
- Instagram – 59,6%
- Telegram - 44,1%

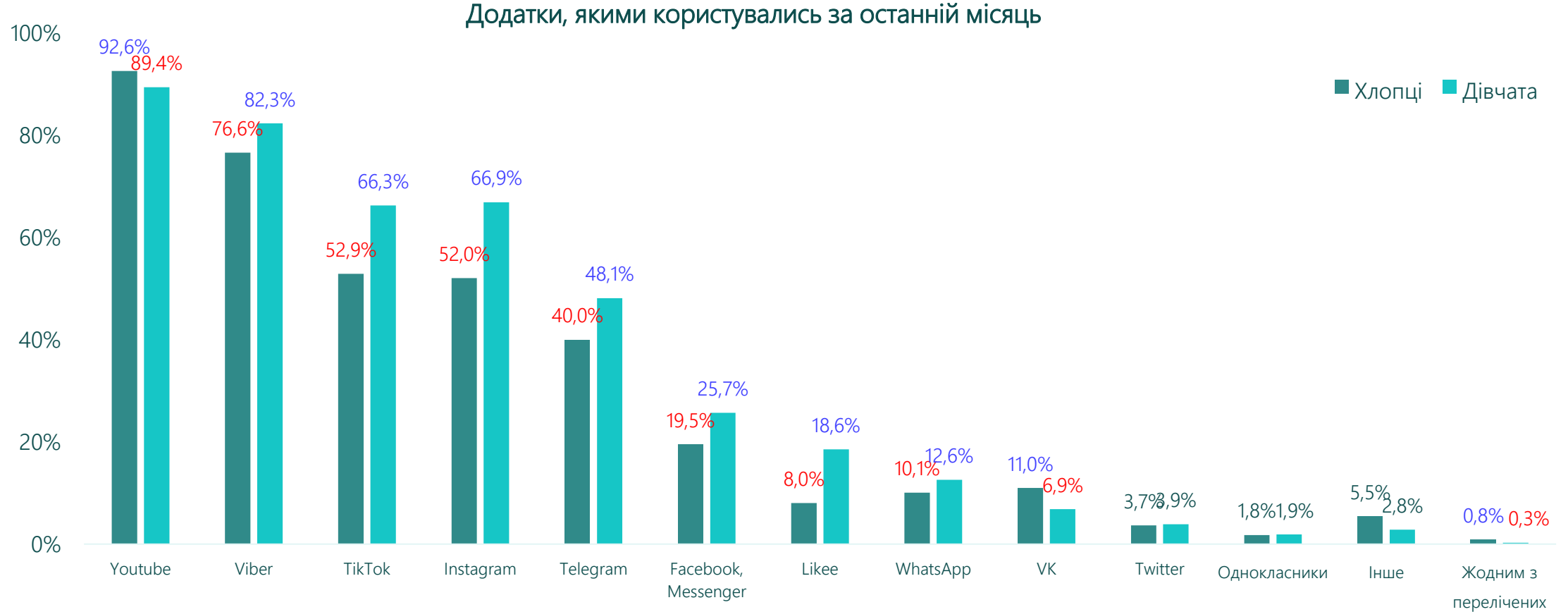

- Іншими додатками користуються менше чверті дітей – Facebook/Messenger (22,7%), Likee (13,4%), WhatsApp (11,4%), VK (8,9%), Twitter (3,8%) та Однокласники (1,9%)

- Серед іншого діти вказували онлайн ігри, ігрові платформи та додатки для навчання

*сума відповідей може перевищувати 100%, оскільки респонденти могли обирати декілька варіантів відповідей

Користування додатками: розподіл за статтю

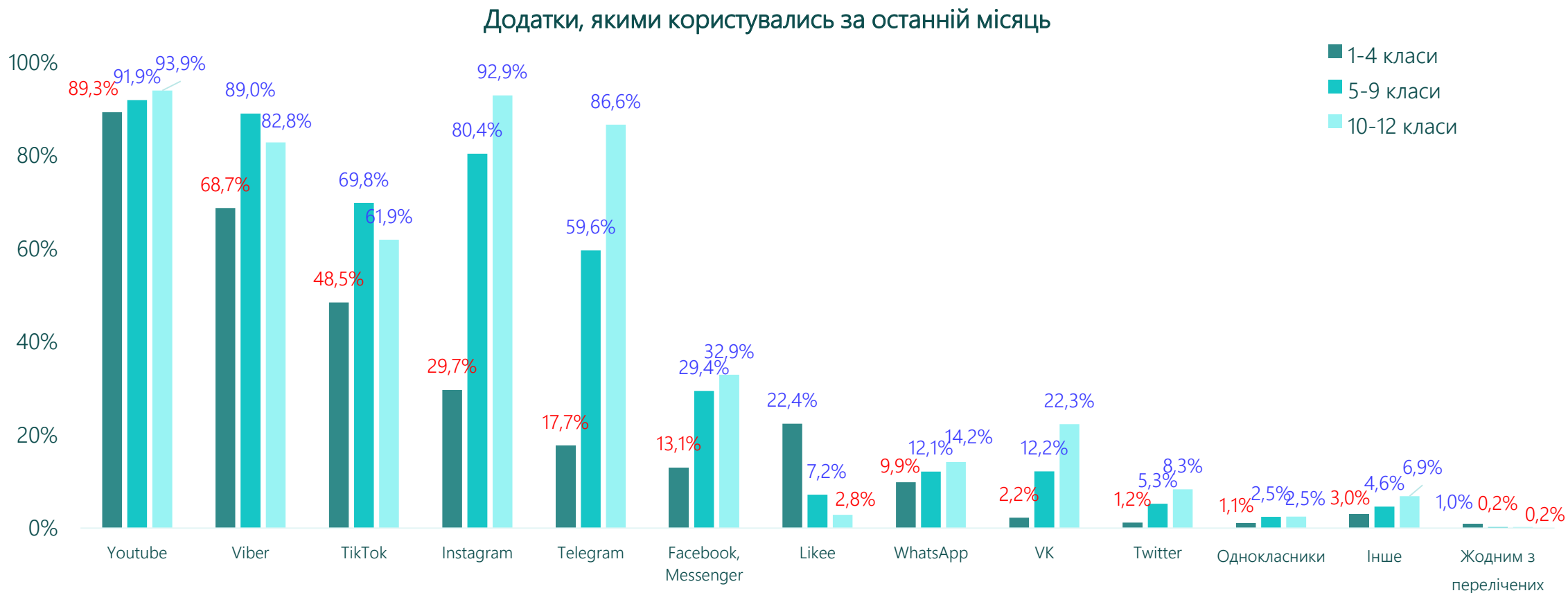

- Хлопці більше користуються Youtube, VK, що скоріше всього пов'язано з більшим переглядом технічних та ігрових відео. Також серед хлопців більше тих, хто не користується жодним з додатків
- Тоді як дівчата більше користуються соцмережами та месенджерами – Viber, TikTok, Instagram, Telegram, Facebook/Messenger та WhatsApp, що скоріше всього пов'язано з більшим бажанням викладати власні фото та відео, а також з більшим бажанням до спілкування

*сума відповідей може перевищувати 100%, оскільки респонденти могли обирати декілька варіантів відповідей

N 4745 осіб

Користування додатками: розподіл за класами

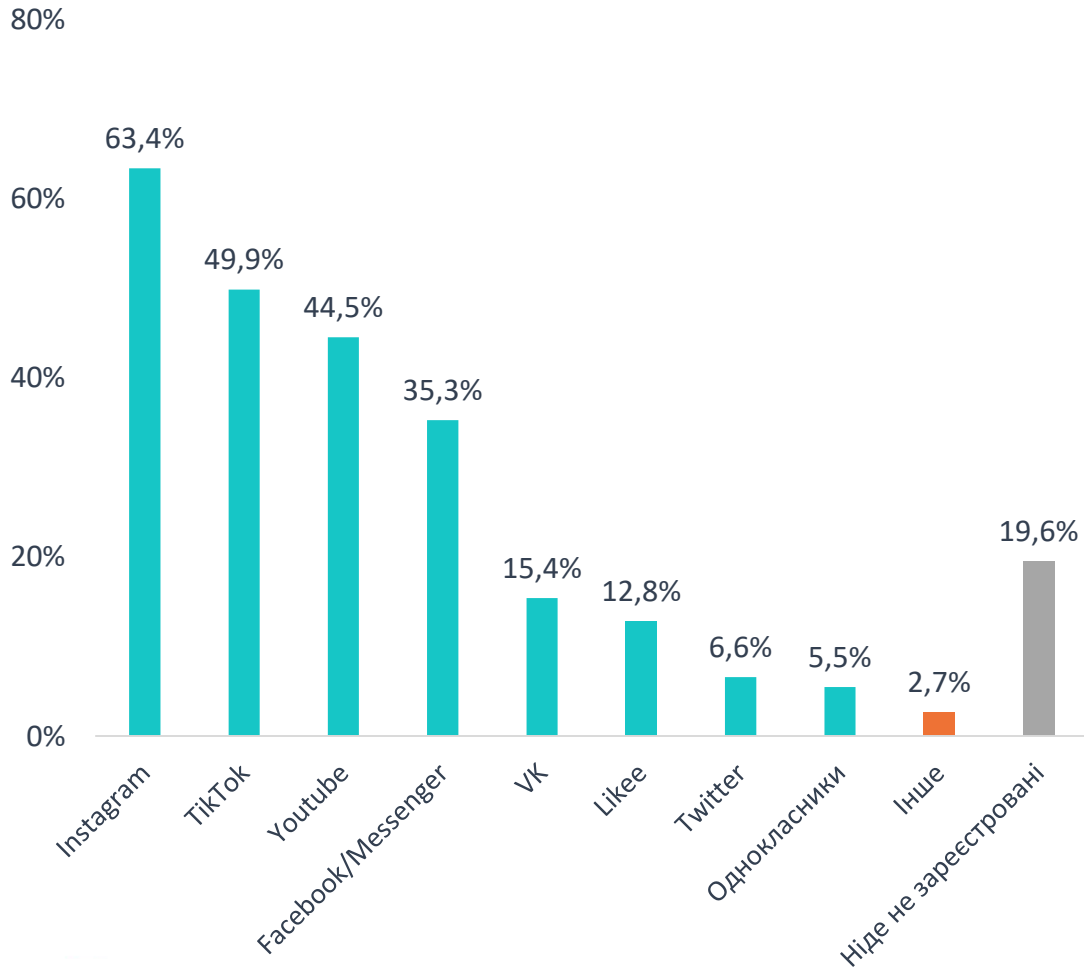
- Діти молодшого віку значно більше користуються лише 1 додатком – дитячим аналогом TikTok – Likee
- Тоді як всі інші додатки діти старшого та середнього віку використовують значущо більше
- Варто відмітити, що між дітьми з середньої та старшої школи є також значущі відмінності – а саме, у використанні TikTok, Viber - середні використовують більше, а Instagram, Telegram, VK та Twitter старші діти використовують значущо більше, ніж діти середнього віку

*сума відповідей може перевищувати 100%, оскільки респонденти могли обирати декілька варіантів відповідей

N 4745 осіб

Наявність зареєстрованих акаунтів у додатках

Додатки, у яких діти зареєстровані

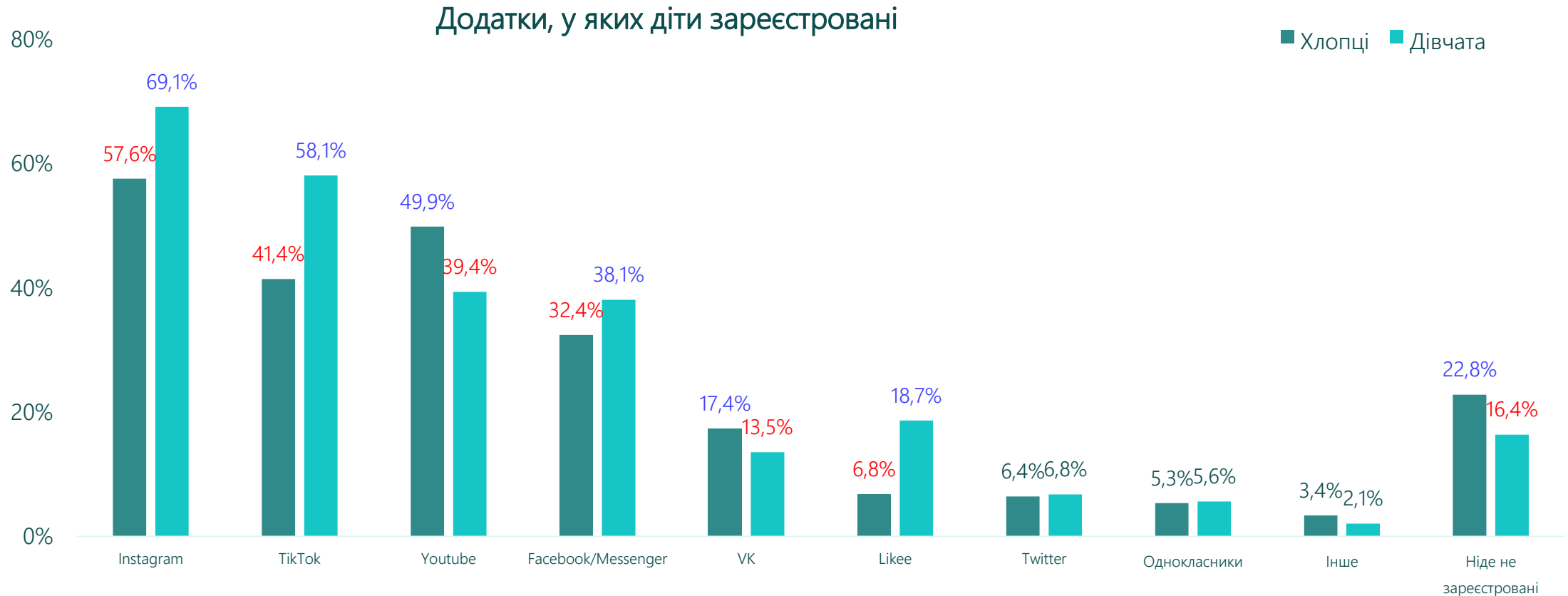

N 4745 осіб

- Найбільше дітей мають власні сторінки в Instagram – у цій соцмережі зареєстровані майже дві третини дітей (63,4%)
- Близько половини мають власні сторінки у TikTok та Youtube – 49,9% та 44,5% відповідно
- Третина зареєстровані у Facebook/ Messenger (35,3%)
- У інших додатках зареєстровано менше 20% дітей - VK (15,4%), Likee (12,8%), Twitter (6,6%) та Однокласники (5,5%)
- Майже 20% дітей відмітили, що не мають власних сторінок у жодному з додатків

*сума відповідей може перевищувати 100%, оскільки респонденти могли обрати декілька варіантів відповідей

Наявність зареєстрованих акаунтів у додатках: розподіл за статтю

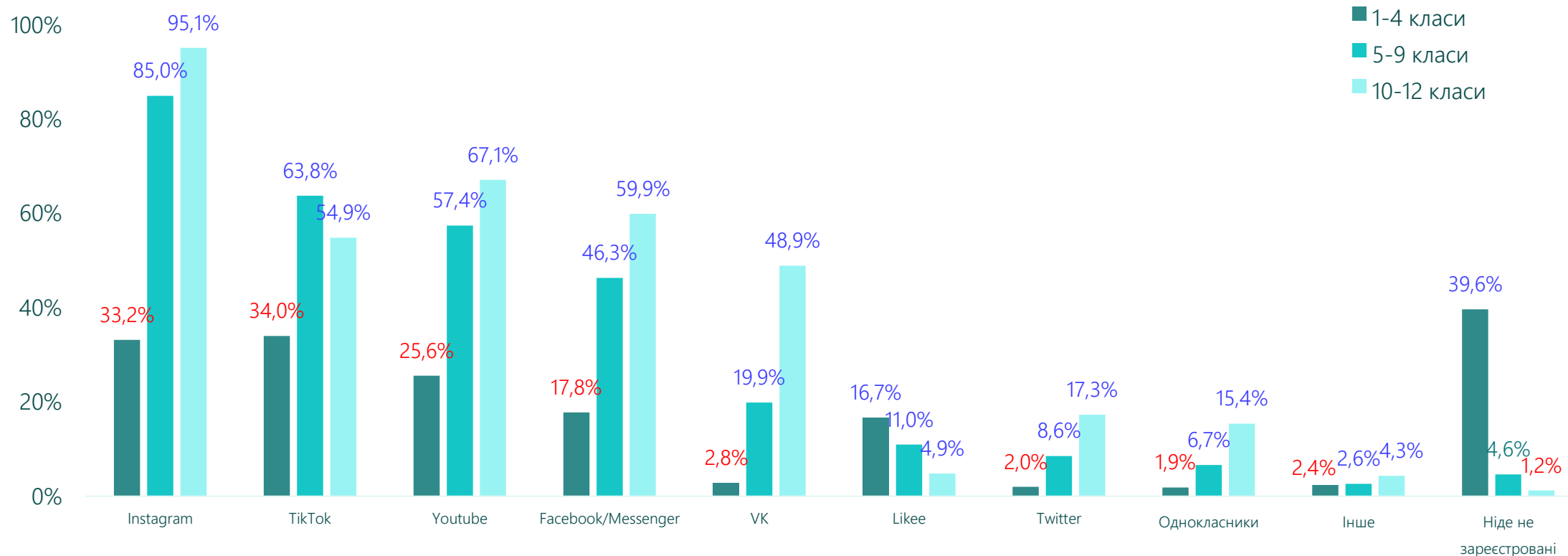

- По реєстрації у додатках ситуація повторює користування додатками – Youtube та VK, а також відсутність реєстрації, переважає у хлопців, а реєстрація у інших соцмережах та месенджерах частіше зустрічається у дівчат

*сума відповідей може перевищувати 100%, оскільки респонденти могли обирати декілька варіантів відповідей

Наявність зареєстрованих акаунтів у додатках: розподіл за класами

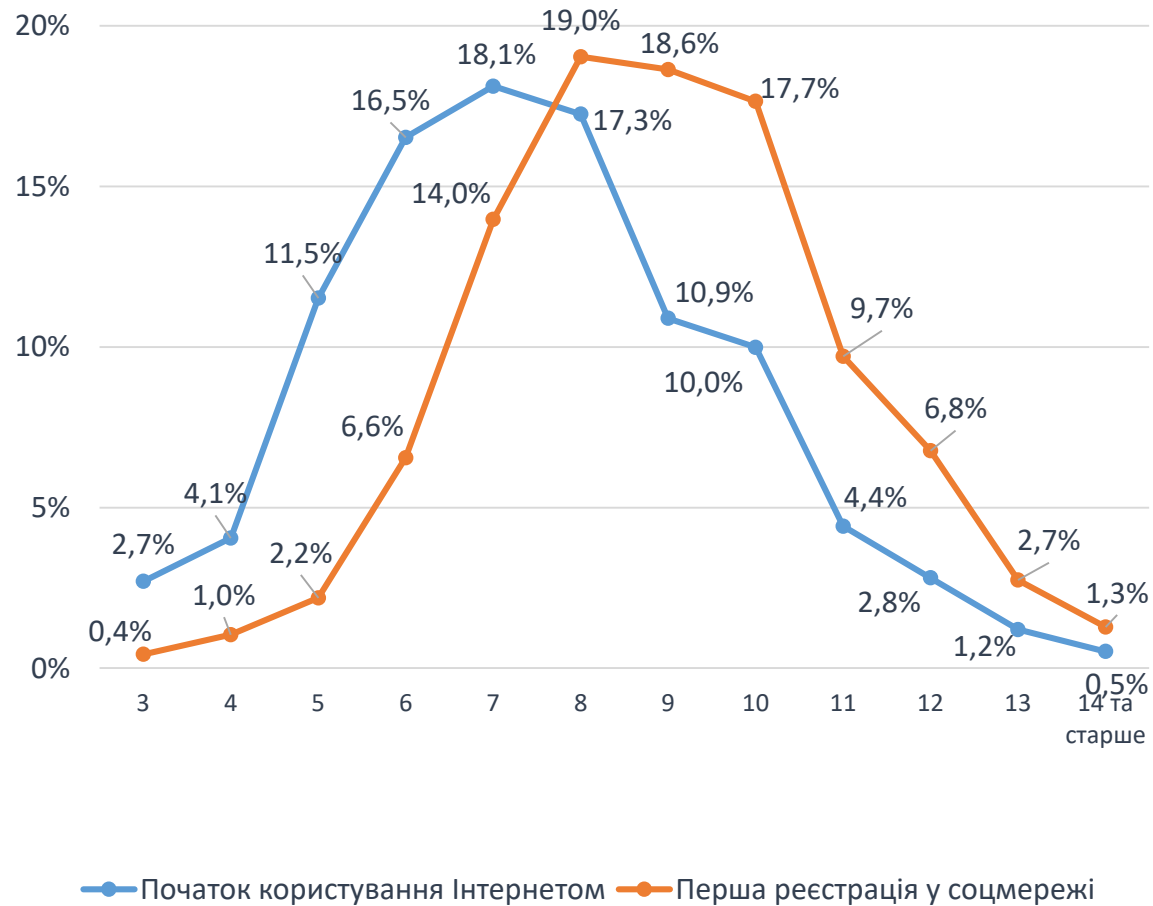
Додатки, у яких діти зареєстровані

- Діти молодшого шкільного віку мають більше реєстрацій у додатку Likee, а також, серед них значущо більше тих, хто ще не зареєстрований ні в одному з додатків
- Серед дітей старшого шкільного віку значущо більше реєстрацій у у всіх додатках, крім Likee, як у порівнянні з дітьми молодшого віку, так і у порівнянні з дітьми середнього віку

*сума відповідей може перевищувати 100%, оскільки респонденти могли обирати декілька варіантів відповідей

Досвід користування Інтернетом та соцмережами

- Більшість дітей (84%) розпочали користуватись Інтернетом у віковому проміжку 5-11 років
- Найбільше дітей, що почали користуватись Інтернетом у віці 6-8 років
- Незначна кількість респондентів почали користуватись Інтернетом до 5 та після 11 років (6,8% та 4,5% відповідно)
- Більшість дітей (92%) вперше зареєструвались у соцмережі у віці 6-12 років, піковий вік - 8-9 років
- Абсолютна більшість дітей (96%) – серед тих, хто вже зареєстровані у соцмережі, - вже мають першу реєстрацію у соцмережі на момент настання 13 років – найнижчого віку, з якого дозволена реєстрація у частині соцмереж (Facebook, Instagram, Gmail; 16 – для TikTok; 18 – для Youtube та VK)
- Проте варто пам'ятати, що 19,6% з опитаних дітей ЩЕ НЕ ЗАРЕЄСТРОВАНІ в жодній з соцмереж

Досвід користування Інтернетом та соцмережами: розподіл за статтю, класами та типами НП

Початок користування Інтернетом

	3	4	5	6	7	8	9	10	11	12	13	14	15	16-17
Хлопці	2,9%	5,2%	13,3%	16,3%	18,4%	16,4%	11,0%	8,8%	3,8%	2,3%	1,4%	0,2%	0,0%	-
Дівчата	2,5%	2,9%	9,8%	16,7%	17,9%	18,1%	10,8%	11,2%	5,0%	3,3%	1,0%	0,5%	0,2%	0,1%
1-4 класи	4,4%	7,4%	20,3%	24,7%	22,8%	16,2%	3,7%	0,6%	-	-	-	-	-	-
5-9 класи	1,6%	1,6%	5,3%	11,3%	15,9%	19,0%	17,1%	16,4%	6,6%	3,7%	1,2%	0,3%	0,1%	-
10-12 класи	0,6%	1,0%	2,1%	5,5%	8,4%	14,1%	13,8%	21,1%	13,2%	10,7%	6,5%	2,1%	0,8%	0,3%
Село	2,0%	3,2%	8,7%	15,8%	15,0%	16,8%	11,9%	12,2%	5,4%	5,7%	2,4%	0,7%	0,2%	-
Місто	2,9%	4,3%	12,3%	16,7%	19,0%	17,4%	10,6%	9,4%	4,2%	2,0%	0,9%	0,3%	0,1%	0,0%

- У хлопців спостерігається невеликий пік початку користування Інтернетом у віці 4-5 років, що може бути пов'язано з початком користування онлайн іграми, а у дівчат пік спостерігається у віці 10-11 років, що скоріше за все пов'язано з початком пубертатного періоду та бажанням повідомити про себе серед більшої кількості знайомих
- По розподілу за класами можна побачити тенденцію до «омолодження» початку користування Інтернетом – **чим молодші діти, тим раніше вони починали користуватись Інтернетом**
- Розподіл по типу НП свідчить про те, що є тенденція до більш пізнього початку користування Інтернетом у мешканців сіл, але із значущими відмінностями зафіксовані лише піки

*сума відповідей може перевищувати 100%, оскільки респонденти могли обирати декілька варіантів відповідей

Досвід користування Інтернетом та соцмережами: розподіл за статтю, класами та типами НП

Перша реєстрація у соцмережі

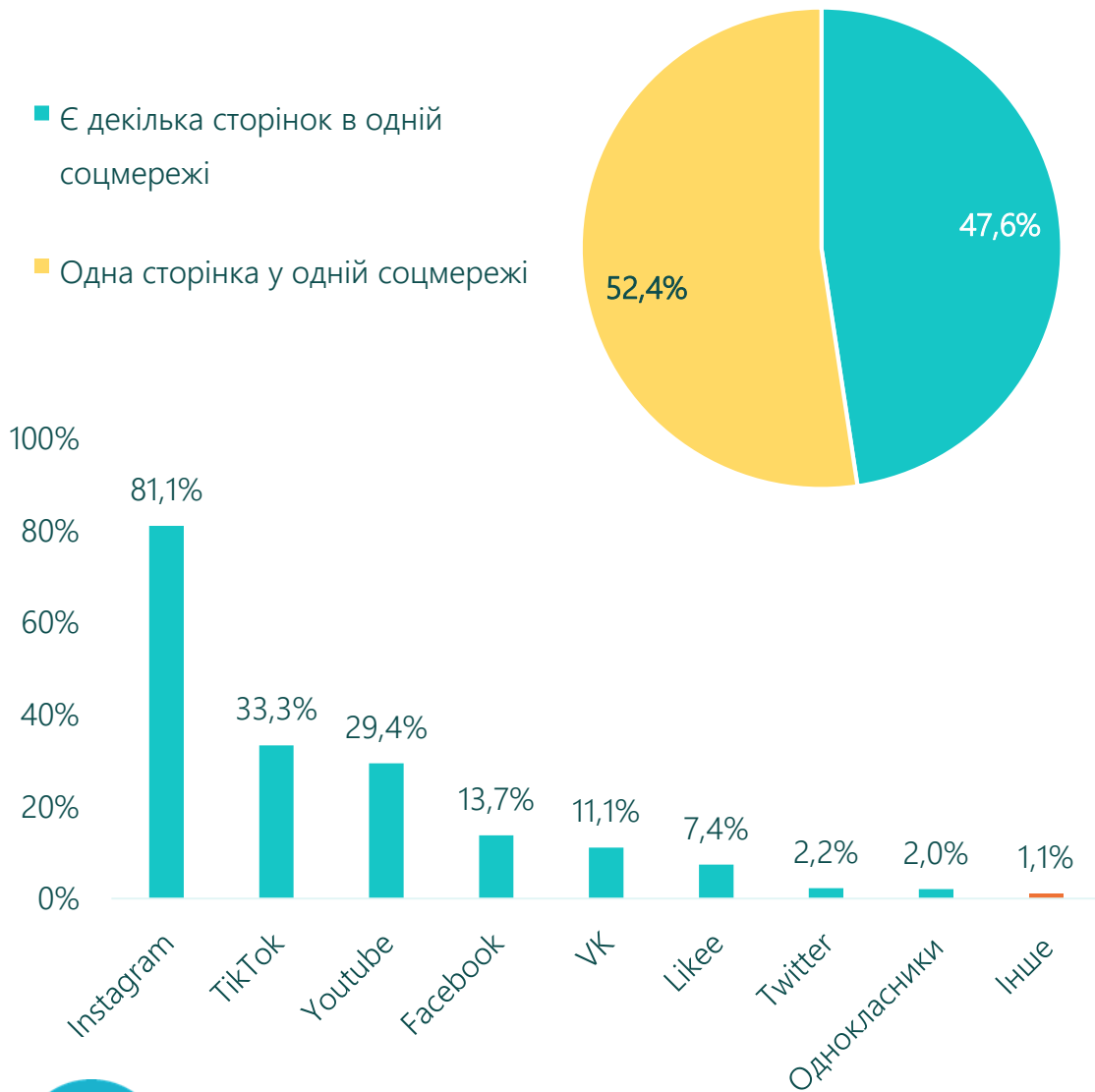
	3	4	5	6	7	8	9	10	11	12	13	14	15	16-17
Хлопці	0,6%	1,6%	2,4%	8,0%	13,6%	17,4%	17,9%	18,0%	9,4%	6,9%	3,0%	1,0%	0,2%	-
Дівчата	0,2%	0,5%	2,0%	5,3%	14,3%	20,5%	19,4%	17,4%	10,0%	6,7%	2,5%	0,8%	0,3%	0,1%
1-4 класи	0,7%	2,8%	4,4%	12,8%	26,9%	31,0%	18,3%	3,2%	-	-	-	-	-	-
5-9 класи	0,3%	0,1%	1,1%	3,7%	7,9%	13,7%	20,8%	25,8%	14,5%	8,5%	2,9%	0,6%	0,1%	-
10-12 класи	0,3%	0,5%	1,4%	2,6%	6,8%	11,1%	10,2%	19,8%	14,2%	16,7%	9,2%	5,0%	1,9%	0,4%
Село	0,8%	0,3%	0,5%	6,3%	12,3%	17,1%	18,6%	18,2%	10,0%	9,6%	4,4%	1,4%	0,4%	0,1%
Місто	0,3%	1,2%	2,7%	6,6%	14,4%	19,6%	18,7%	17,5%	9,6%	6,0%	2,3%	0,8%	0,3%	0,1%

- Ситуація із реєстрацією дітей у соцмережах подібна до даних по віку початку користування – у хлопців спостерігається невеликий пік початку користування Інтернетом у віці 4 та 6 років, а у дівчат пік спостерігається у віці 8 років
- По розподілу за класами можна побачити тенденцію до «омолодження» початку реєстрації дітей у соцмережах Інтернетом – чим молодші діти, тим раніше вони вперше реєструються у соцмережах
- Розподіл по типу НП свідчить про те, що є тенденція до більш пізнього початку користування Інтернетом у мешканців сіл, але із значущими відмінностями зафіксовані лише піки (4-5 та 12-13 років)

*сума відповідей може перевищувати 100%, оскільки респонденти могли обирати декілька варіантів відповідей

N 3817 осіб

Наявність декількох акаунтів у одній соцмережі

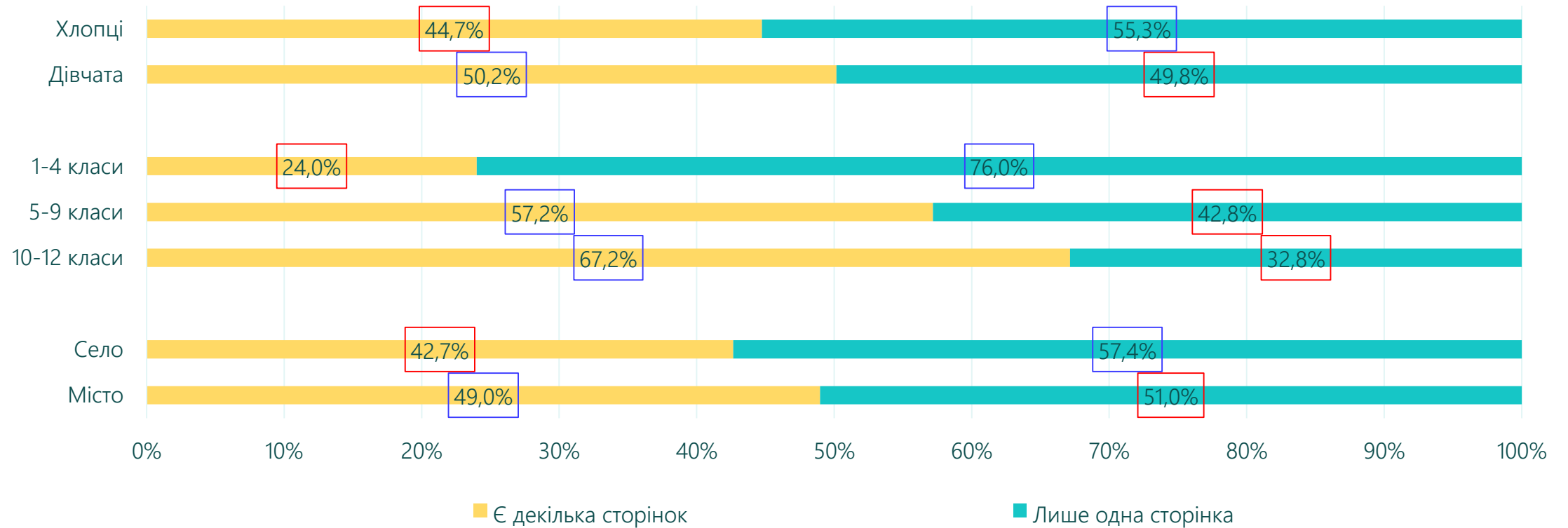

N 3817 осіб
1817 осіб

- Серед дітей, що мають власні сторінки у соцмережах, майже половина (47,6%) мають дві або більше сторінок у одній соцмережі
- Серед тих, у кого є декілька сторінок в одній соцмережі, найчастіше є додаткові сторінки в Instagram – у 81,1% дітей
- Ще у третини є по декілька сторінок у додатках TikTok та Youtube
- У інших мережах по декілька акаунтів мають менше 15% опитаних – VK (11,1%), Likee (7,4%), Twitter (2,2%) та Однокласники (2%)

*сума відповідей може перевищувати 100%, оскільки респонденти могли обирати декілька варіантів відповідей

Наявність декількох акаунтів у одній соцмережі: розподіл за статтю, класами та типом НП

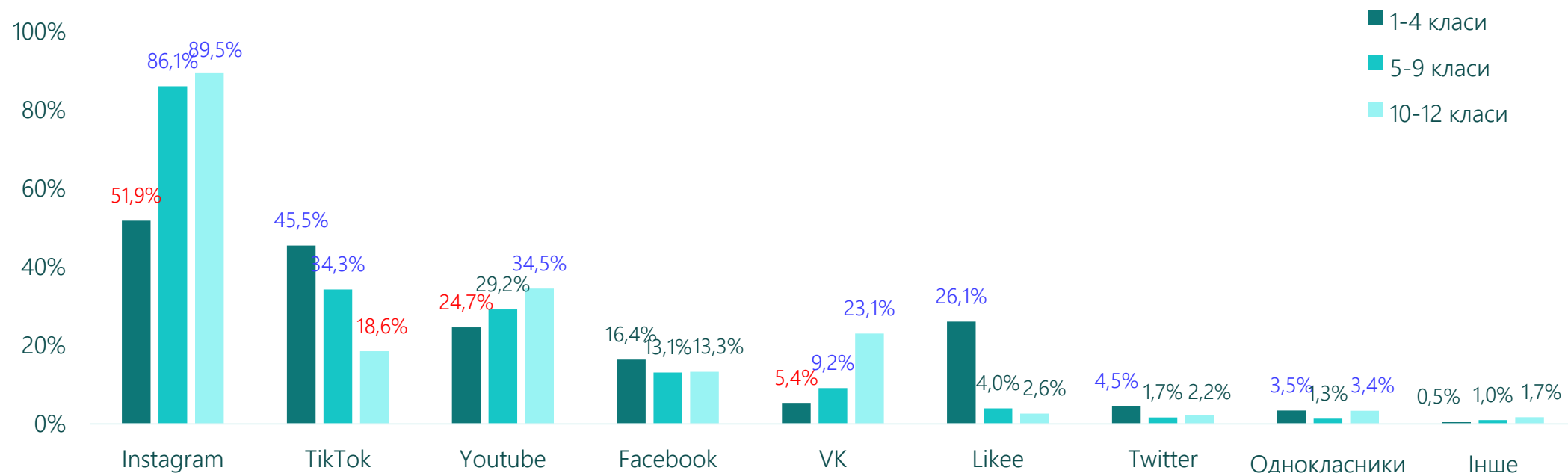

- Серед дівчат більше дітей мають декілька сторінок у одній з соцмереж, а відповідно, серед хлопців таких менше
- Серед дітей середнього та старшого віку значущо більше тих, хто має декілька сторінок, у порівнянні з дітьми молодшого віку. При цьому, серед дітей старшого віку тих, хто має дві або більше сторінки значущо більше, ніж серед дітей середнього віку
- Серед мешканців міст більше тих, у кого є декілька сторінок в одні соцмережі

*сума відповідей може перевищувати 100%, оскільки респонденти могли обирати декілька варіантів відповідей

N 1817 осіб

Наявність декількох акаунтів у одній соцмережі: розподіл за класами

- Серед дітей молодшого віку більше декількох акаунтів у TikTok, Likee, Twitter та Однокласниках, що скоріше за все пов'язано з більшою схильністю молодших дітей до ведення блогів, бажання бути популярним та одночасно з меншою увагою до паролів та технічною некомпетентністю
- Серед дітей середнього віку більше акаунтів-дублікатів, ніж у дітей молодшого віку, у Instagram та VK, а також більше, ніж у дітей старшого віку, у TikTok
- Серед старших дітей найбільше тих, хто має декілька акаунтів у VK, що пов'язано перш за все з більшим використанням цієї мережі старшими дітьми, а також, можливо із блокування соцмережі на території України

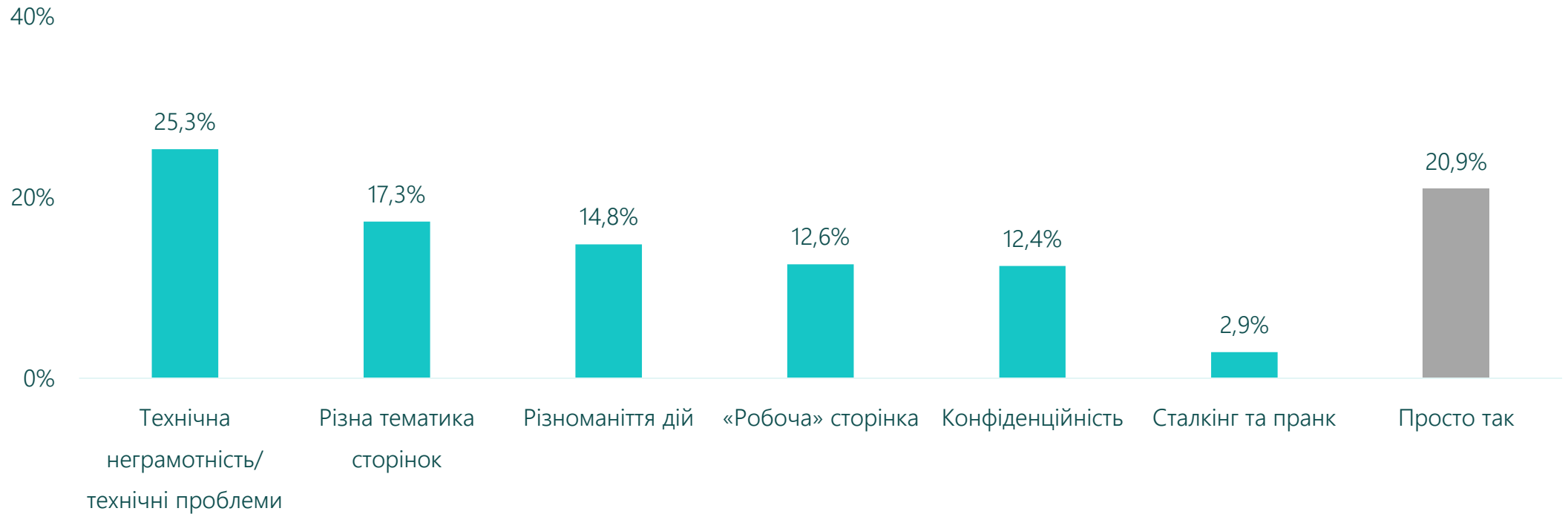
*сума відповідей може перевищувати 100%, оскільки респонденти могли обирати декілька варіантів відповіді

N 1817 осіб

Мотивація створення додаткових акаунтів у соцмережах

Мотиви	Приклади мотивів
Технічна неграмотність/технічні проблеми	<ul style="list-style-type: none">• Забув пароль/втратив доступ до сторінки• Створив нову сторінку, а стару не зміг видалити• Заблокували акаунт• На різних гаджетах не можна користуватись одним акаунтом• Запасна/резервна сторінка
Різна тематика сторінок	<ul style="list-style-type: none">• Окремі сторінки для захоплень/хобі (танці, малювання/музика/фотографія)• Ведення фан-сторінок, сторінок своїх домашніх улюбленців• Ведення спільних акаунтів із друзями/родичами або ведення акаунтів за родичів• Ведення групових сторінок (сторінка школи/гуртка/класу і т.д.)
Різноманіття дій	<ul style="list-style-type: none">• Окрема сторінка для навчання, виконання домашніх завдань• Спілкування з різними людьми (іноземці, однолітки з інших міст/країн)• Переглядати контент різної тематики, різні рекомендації на різних сторінках• Сторінка для ведення бізнесу/продажів
«Робоча» сторінка	<ul style="list-style-type: none">• Лайкати та просувати власну сторінку/сторінку друзів• Приймати участь у конкурсах, збільшуючи шанси виграшу• Робити покупки у соцмережах• Реєстрація для бонусів у іграх
Конфіденційність	<ul style="list-style-type: none">• Публічна сторінка відкрита, особиста – закрита для всіх охочих (туди викладають більш «живі», смішні та особисті матеріали)• Сторінка, закрита від батьків• Сторінка, куди викладають матеріали лише для себе• Акаунт-фейк для спілкування з незнайомими людьми, перевірок
Сталкінг та пранк	<ul style="list-style-type: none">• Стежити за тими, хто/кого відправив у бан• Стежити за колишніми хлопцями/дівчатами братів• Жартувати над друзями• Булити знайомих
Просто так	<ul style="list-style-type: none">• По приколу/цікаво• Інші так роблять• Важко відповісти

Мотивація створення додаткових акаунтів у соцмережах

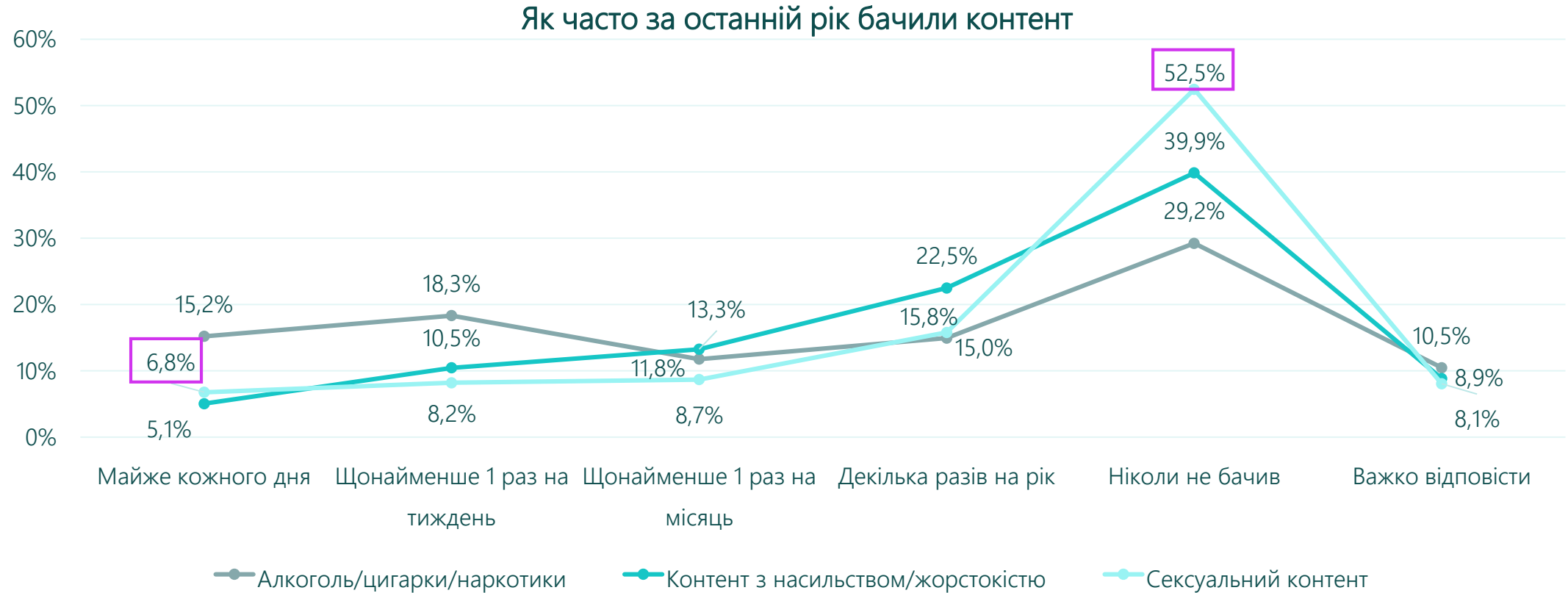
- Чверть дітей мають по декілька акаунтів у соцмережах через технічні проблеми або через власну технічну неграмотність
- Ще 20% не змогли надати відповідь щодо власних мотивів реєстрації декількох сторінок
- Майже третина дітей мають декілька сторінок через розділення різних тематик або різних видів діяльності у соцмережах

*сума відповідей може перевищувати 100%, оскільки респонденти могли обирати декілька варіантів відповідей

З

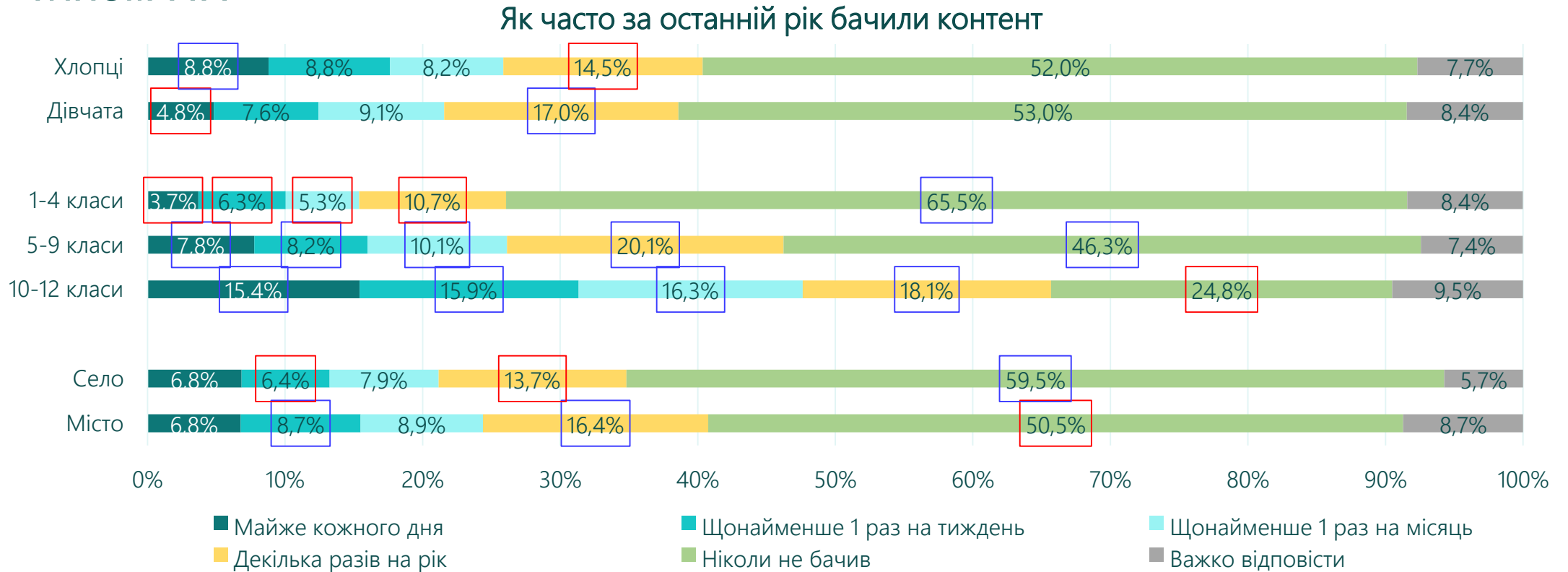
Досвід контакту із сексуальним
насильством та сексуальною
експлуатацією в Інтернеті

Досвід зустрічей із дорослим контентом

- Хоча б один з видів дорослого контенту майже щодня бачать від 5% до 15% дітей
- Контент, що включає в себе зображення алкоголю/цигарок/наркотиків, в цілому діти бачать частіше, ніж сексуальний контент або контент з насильством – майже кожний другий бачить алкоголь/цигарки/наркотики частіше, ніж раз на місяць
- Контент з насильством чи жорстокістю та сексуальний контент діти бачать приблизно в однаковій мірі – близько чверті дітей бачать подібний контент ЧАСТІШЕ, ніж раз на місяць
- Проте варто відмітити, що сексуальний контент не бачили трохи більш половини опитаних дітей (52,5%), тоді як контент з насильство не бачили лише близько 40% дітей

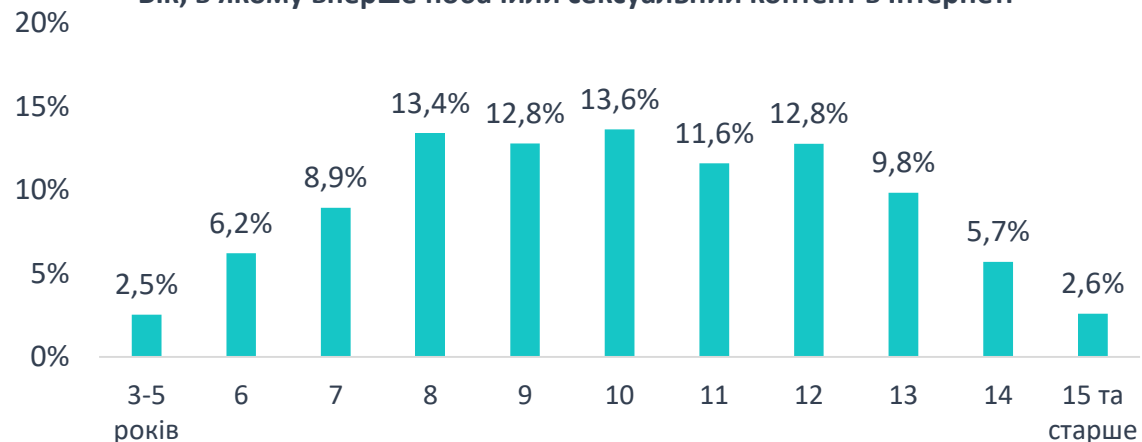
Досвід зустрічей із сексуальним контентом: розподіл за статтю, класами та типом НП

- Серед хлопців значущо більше тих, хто бачить сексуальний контент майже кожен день, тоді як серед дівчат більше тих, хто бачив контент декілька разів за рік
- Молодші діти значущо більше відмічали, що не бачили сексуальний контент за останній рік, при цьому у порівнянні із дітьми старшого віку, і діти середнього віку також значущо більше відмічали варіант, що не бачили сексуальний контент за останній рік. Діти старшого віку більше інших відмічали варіанти «майже кожного дня», «щонайменше раз на тиждень» та «щонайменше раз на місяць»
- Серед мешканців сіл значущо більше тих, хто не бачив сексуальний контент за останній рік, тоді як серед містян значущо більше відмічали варіанти про зустріч із сексуальним контентом раз на тиждень та декілька разів на місяць

Перший контакт із сексуальним контентом

Вік, в якому вперше побачили сексуальний контент в Інтернеті

Ситуація, в якій вперше побачили сексуальний контент в Інтернеті

- Більшість дітей (83%) побачили вперше сексуальний контент у віці 7-13 років
- У дошкільному віці вперше побачили сексуальний контент 2,5% опитаних дітей, і майже стільки ж (2,6%) побачили сексуальні матеріали після 15 років
- Більшість дітей (72,3%) побачили сексуальний матеріал в Інтернеті вперше НЕОЧІКУВАНО для себе – 12,6% хтось показав неочікувано, а 59,8% - побачили його неочікувано самостійно
- Близько 10% дивились подібний матеріал із кимось поряд (5,1% дивились по власному бажанню, а 4,9% знали, що їм покажуть)
- Лише 7,8% самостійно шукали подібний контент

*відповідали на запитання лише ті опитані, хто відповів, що бачив сексуальний контент за останній рік хоча б декілька разів

Перший контакт із сексуальним контентом: розподіл за статтю та класами

Вік, в якому вперше побачили сексуальний контент в Інтернеті

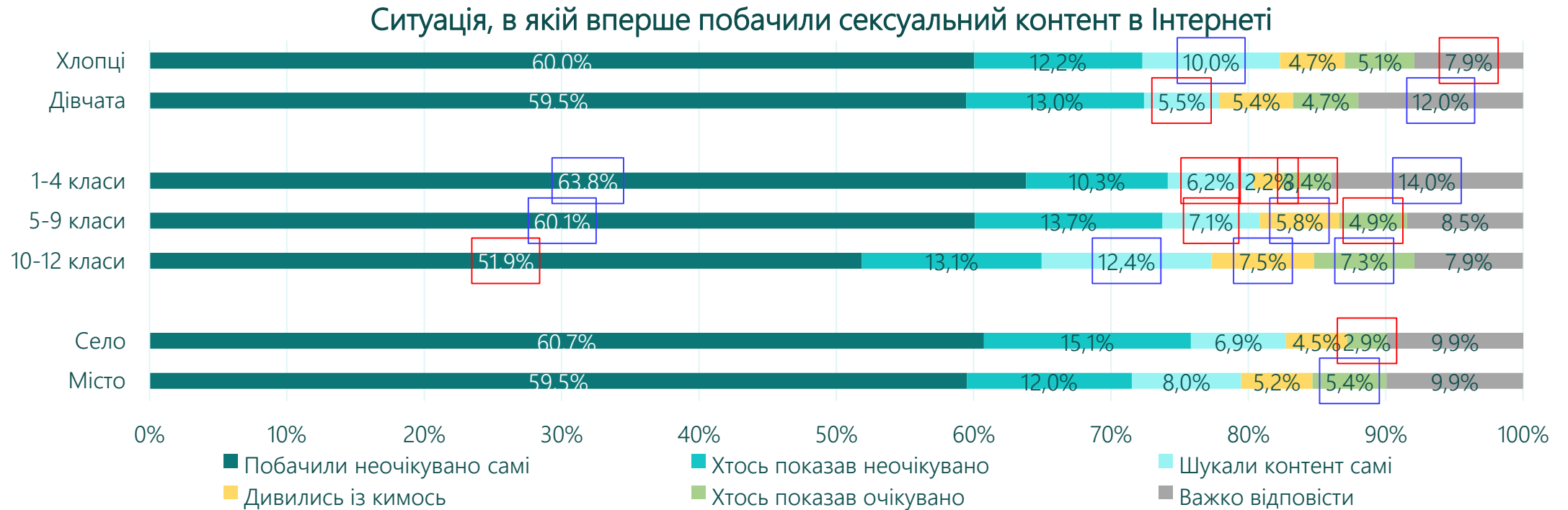
	3	4	5	6	7	8	9	10	11	12	13	14	15	16-17
Хлопці	0,3%	1,4%	2,2%	6,7%	10,5%	11,2%	12,2%	14,2%	10,7%	12,3%	10,2%	5,5%	2,2%	0,5%
Дівчата	0,5%	0,0%	0,8%	5,7%	7,3%	15,6%	13,4%	13,1%	12,5%	13,3%	9,5%	5,9%	2,1%	0,4%
1-4 класи	0,7%	2,1%	4,0%	17,9%	24,3%	31,0%	16,9%	3,2%	-	-	-	-	-	-
5-9 класи	0,2%	0,1%	0,6%	1,6%	3,3%	7,0%	13,2%	19,7%	18,9%	18,0%	12,4%	4,5%	0,6%	-
10-12 класи	0,5%	0,3%	0,1%	1,1%	0,9%	3,9%	4,7%	12,2%	8,3%	17,8%	18,3%	18,9%	10,5%	2,5%
Село	0,2%	1,3%	2,1%	5,9%	6,7%	9,2%	11,0%	13,1%	9,8%	14,7%	15,0%	7,4%	3,3%	0,3%
Місто	0,4%	0,5%	1,3%	6,3%	9,5%	14,4%	13,2%	13,8%	12,0%	12,3%	8,6%	5,3%	1,9%	0,5%

- У хлопців спостерігається невеликий віковий пік знайомства із сексуальним контентом у віці 4-5 років та 7 років, а у дівчат незначний пік спостерігається у віці 8 років
- По розподілу за класами можна побачити тенденцію до «омолодження» першого контакту із сексуальними матеріалами – чим молодші діти, тим раніше вони бачили сексуальний контент в Інтернеті
- Розподіл по типу НП свідчить про те, що є тенденція до більш пізнього знайомства із сексуальним контентом у мешканців сіл, але із значущими відмінностями зафіксовані лише піки

*сума відповідей може перевищувати 100%, оскільки респонденти могли обирати декілька варіантів відповідей

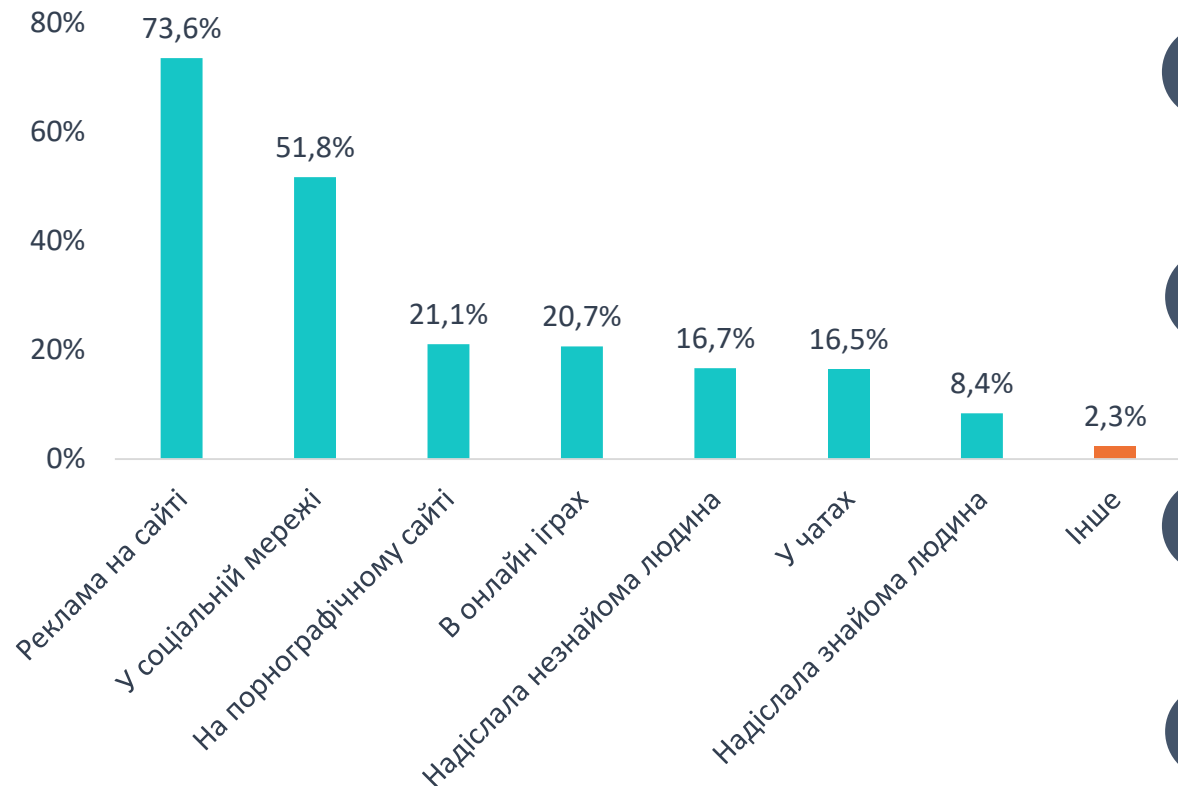
N 1873 особи

Перший контакт із сексуальним контентом: розподіл за статтю, класами та типами НП

- Хлопці частіше шукали сексуальний контент самостійно, а дівчатам було складніше відповісти, яким саме був перший контакт з сексуальним контентом
- Серед дітей молодшого та середнього віку більше тих, хто випадково сам побачив сексуальні матеріали, а також більшій кількості дітей молодшого віку було складно визначити ситуацію знайомства з сексуальними матеріалами
- Серед дітей середнього та старшого віку більше тих, хто дивився сексуальний контент прицільно разом з кимось, а серед старших також більше тих, хто самостійно шукали сексуальний контент, та тих, кому хтось показав його вперше, попередивши про те, що це буде
- Між мешканцями сіл та міст присутні тенденції щодо того, що мешканці сіл у більшій кількості випадків бачили сексуальний контент неочікувано для себе

Місця знайомства із сексуальним контентом

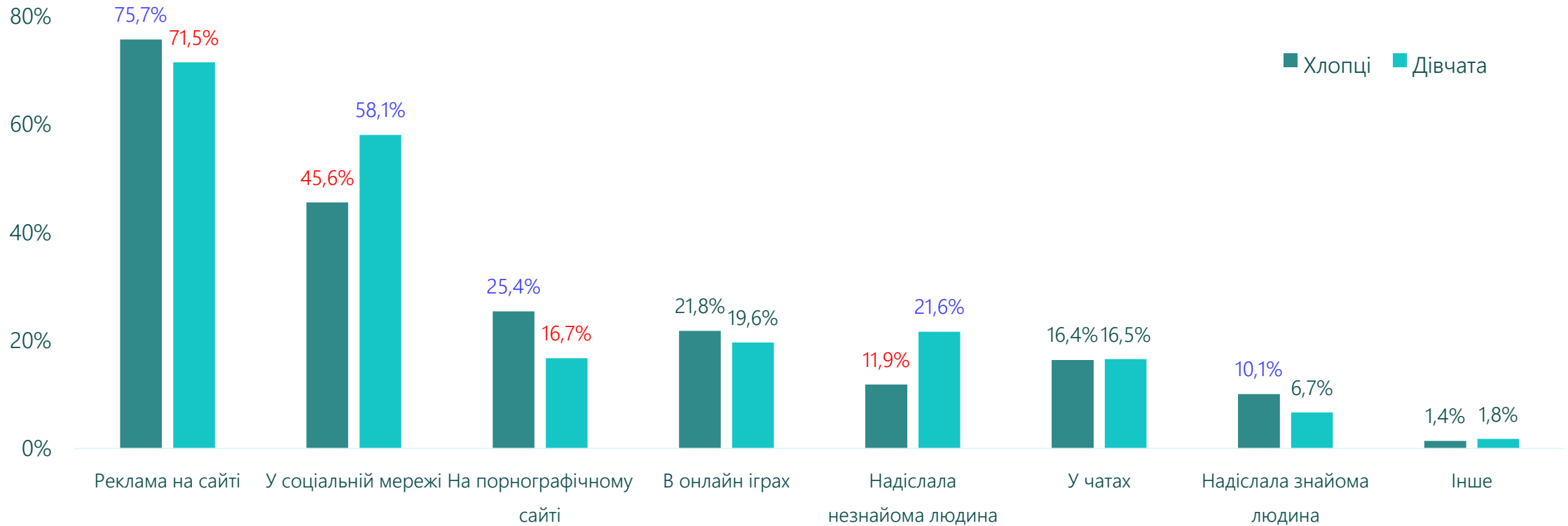

- Частіше за все діти бачать сексуальний контент на звичайних сайтах, у форматі реклами, 73,6% опитаних відмітили цей варіант
- Ще близько половини бачили сексуальний контент у соціальній мережі (це міг бути як пост, так і рекламний матеріал)
- По 20% опитаних бачили сексуальний контент на порнографічних сайтах та в онлайн іграх
- По 16% дітей бачили сексуальні матеріали у чатах або у повідомленнях – їм надіслала незнайома людина
- 8% опитаних сексуальний матеріал надіслав хтось із знайомих

*сума відповідей може перевищувати 100%, оскільки респонденти могли обрати декілька варіантів відповідей

**відповідали на запитання лише ті опитані, хто відповів, що бачив сексуальний контент за останній рік хоча б декілька разів

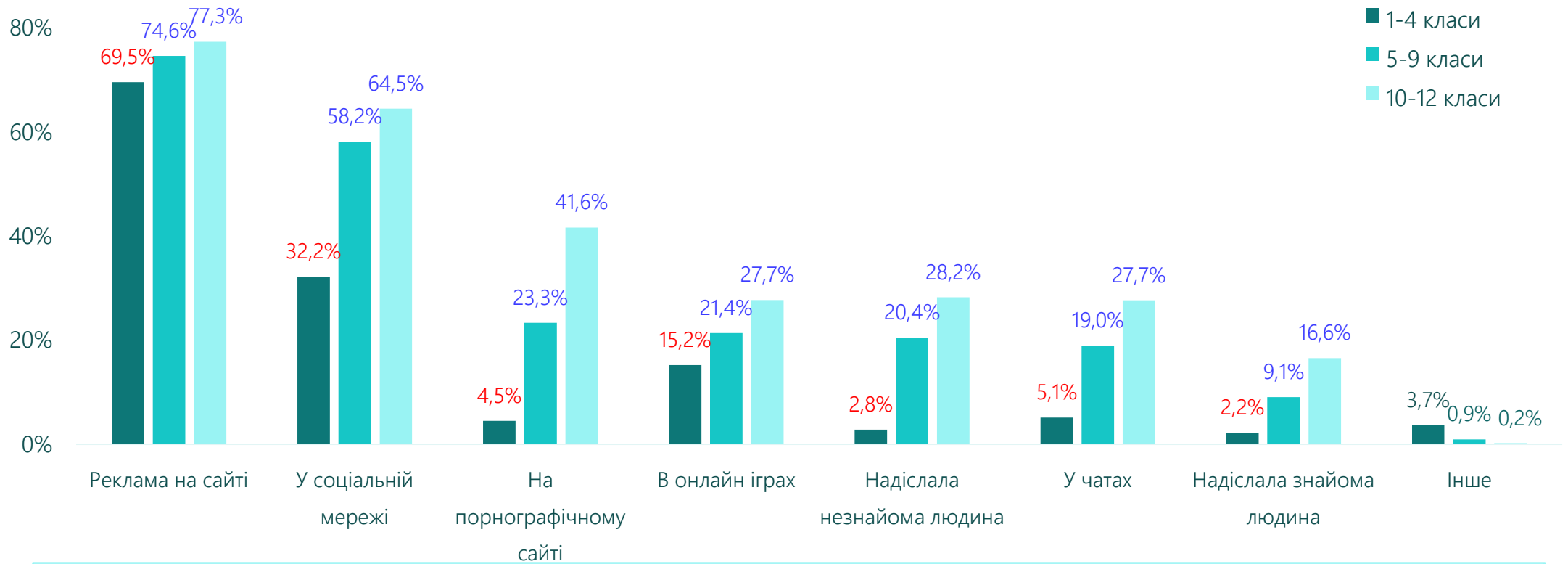
Місця знайомства із сексуальним контентом: розподіл за статтю

- Хлопці частіше знайомились із сексуальним контентом на сайтах (рекламні повідомлення) та безпосередньо на порнографічних сайтах, а також їм частіше такий матеріал надсилали знайомі (імовірно, хлопці-однолітки). Тоді як дівчата частіше знайомились із сексуальним контентом у соціальних мережах та у приватних повідомленнях, що їм надсилали незнайомі люди

*сума відповідей може перевищувати 100%, оскільки респонденти могли обирати декілька варіантів відповідей

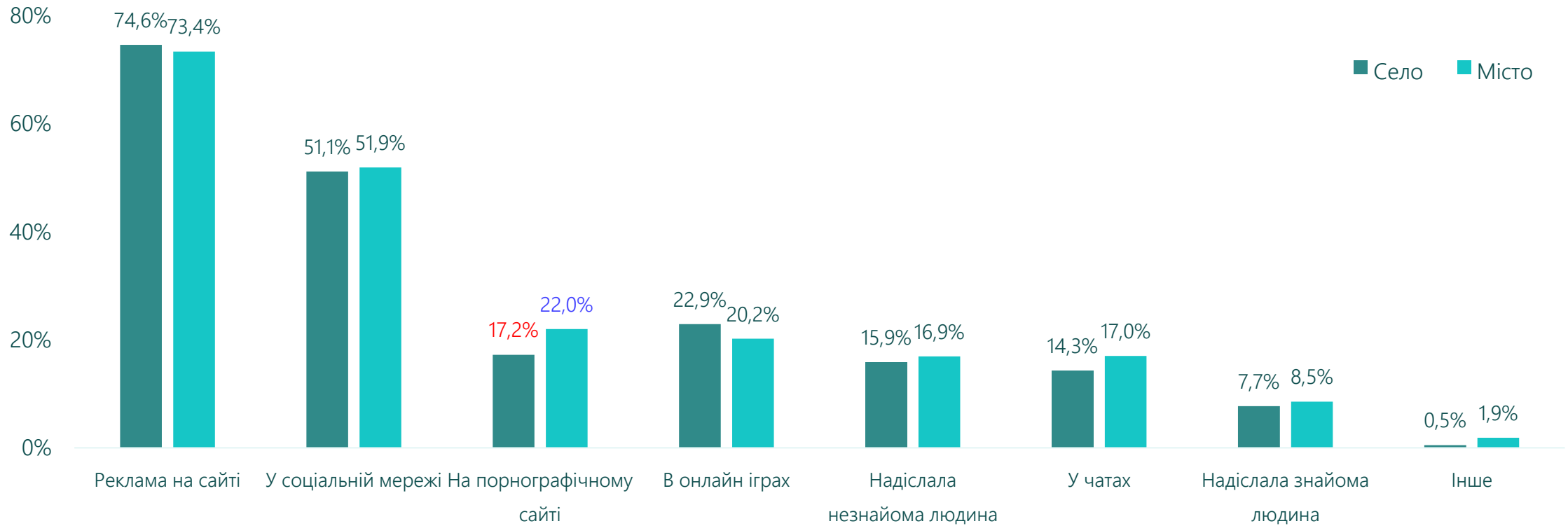
Місця знайомства із сексуальним контентом: розподіл за класами

- Частота знайомства із сексуальним контентом у дітей середнього та старшого шкільного віку значущо вище по кожному із варіантів у порівнянні із дітьми молодшого віку
- До того ж, у дітей старшого віку частота знайомства із сексуальним контентом вище частоти знайомства дітей середнього віку у всіх джерелах, окрім реклами на сайті

*сума відповідей може перевищувати 100%, оскільки респонденти могли обирати декілька варіантів відповідей

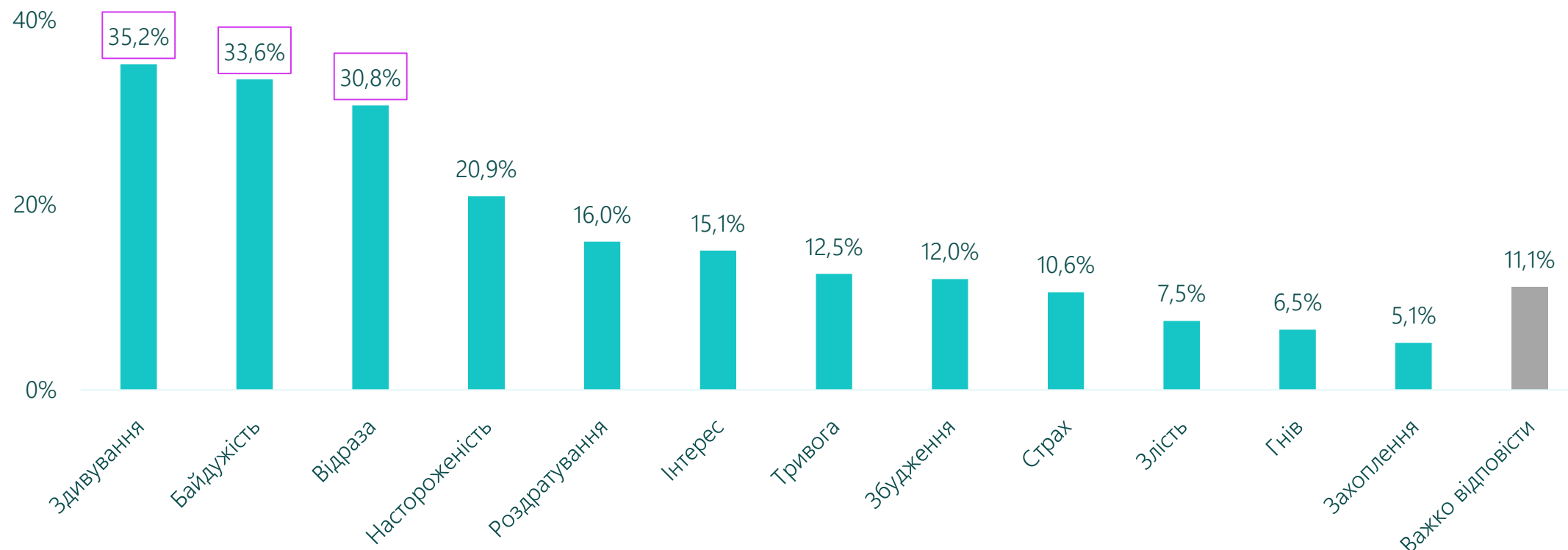
Місця знайомства із сексуальним контентом: розподіл за типом НП

- Діти, що мешкають у селах, значущо менше знайомились із сексуальним контентом на порнографічних сайтах

*сума відповідей може перевищувати 100%, оскільки респонденти могли обирати декілька варіантів відповідей

Емоційні реакції дітей на сексуальний контент

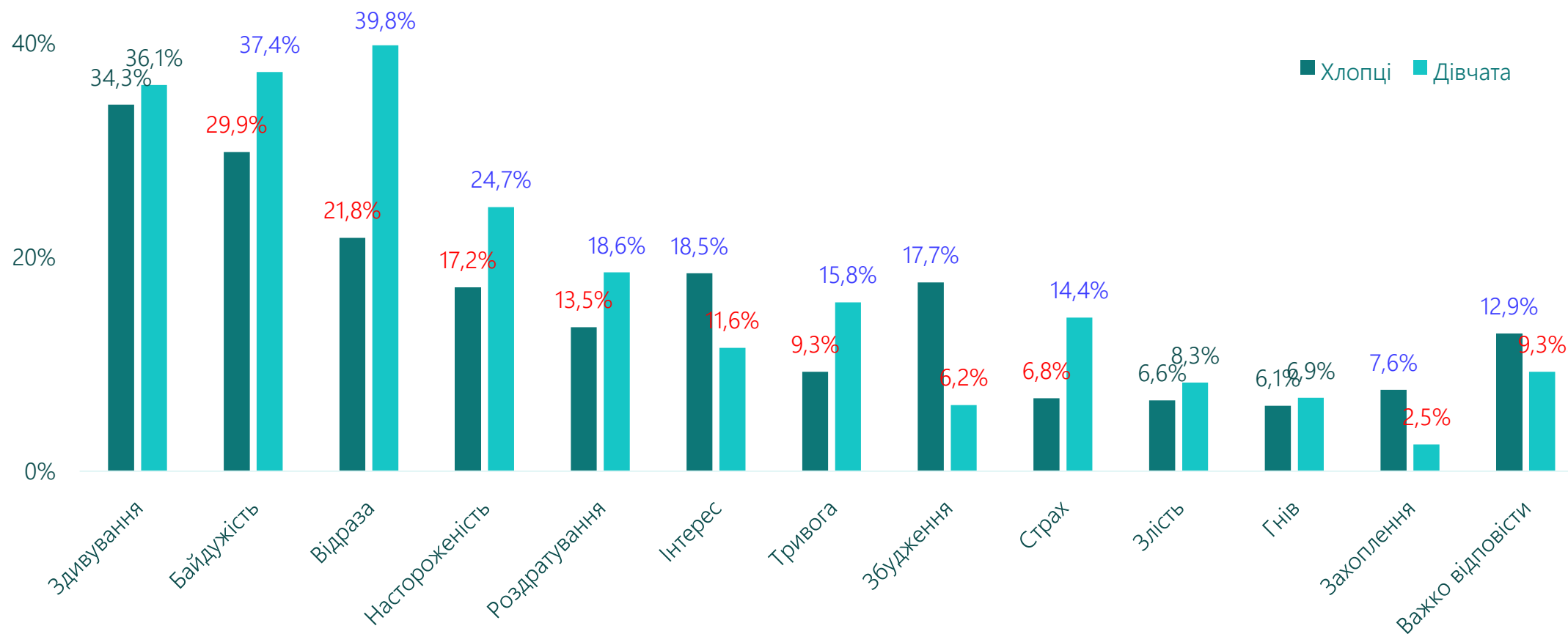

- **Найбільш часті емоційні реакції дітей на сексуальний контент – здивування (35,2%), байдужість (33,6%) та відраза (30,8%).** Варто відмітити, що серед цих емоцій лише **одна є яскраво негативною (відраза)**, тоді як інші дві є скоріше нейтральними
- Ще близько 20% дітей відмітили **настороженість**, 16% - **роздратування**, 15% - **інтерес (яскраво позитивна емоція)**
- Інші емоції відмічають менше 15% опитаних – **тривога (12,5%), збудження (12%), страх (10,6%), злість (7,5%), гнів (6,5%) та захоплення (5,1%)**
- **Більше 10% опитаних не змогли визначити емоції, що у них викликав сексуальний контент**

*сума відповідей може перевищувати 100%, оскільки респонденти могли обирати декілька варіантів відповідей

**відповідали на запитання лише ті опитані, хто відповів, що бачив сексуальний контент за останній рік хоча б декілька разів

Емоційні реакції дітей на сексуальний контент: розподіл за статтю

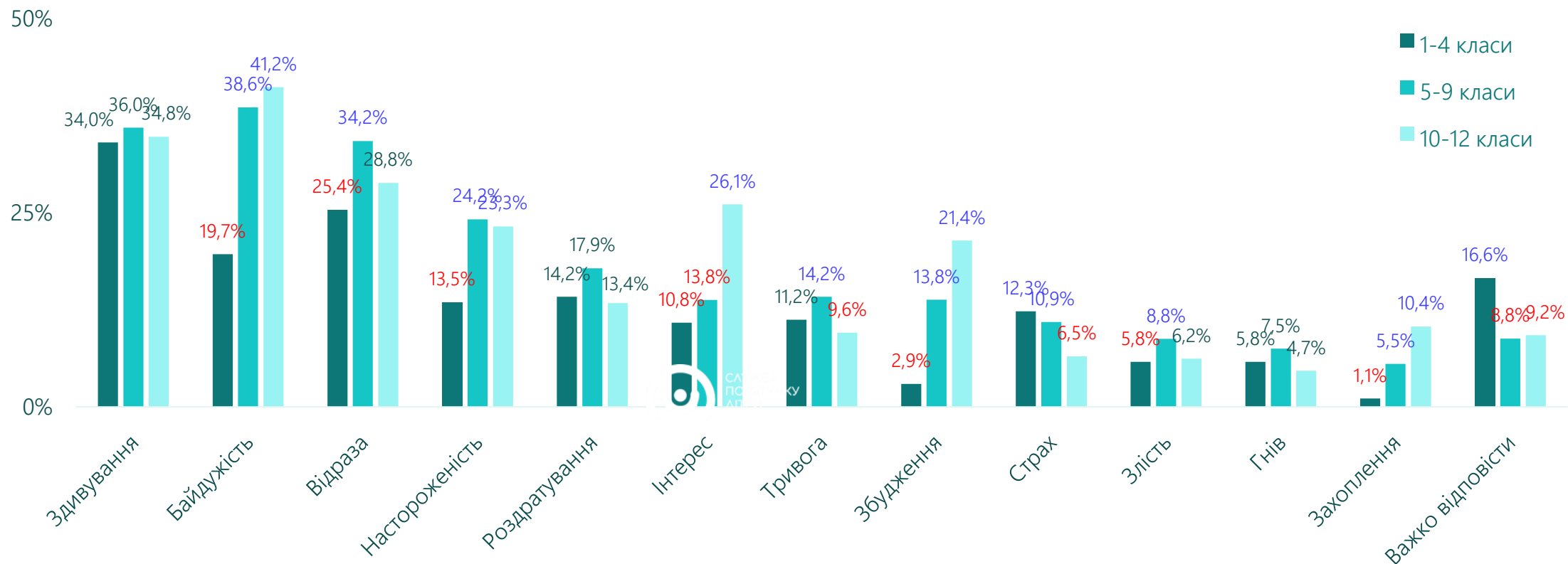

- Серед хлопців більше опитаних, що відчувають інтерес, збудження, захоплення та відмітили варіант «важко відповісти», отже, у хлопців більше позитивних емоцій виникає при контакті із сексуальними матеріалами, а також, їм трохи складніше визначили свої відчуття
- Дівчата більше переживають наступні відчуття – байдужість, відразу, настороженість, роздратування, тривогу та страх

*сума відповідей може перевищувати 100%, оскільки респонденти могли обирати декілька варіантів відповідей

**відповідали на запитання лише ті опитані, хто відповів, що бачив сексуальний контент за останній рік хоча б декілька разів

Емоційні реакції дітей на сексуальний контент: розподіл за класами

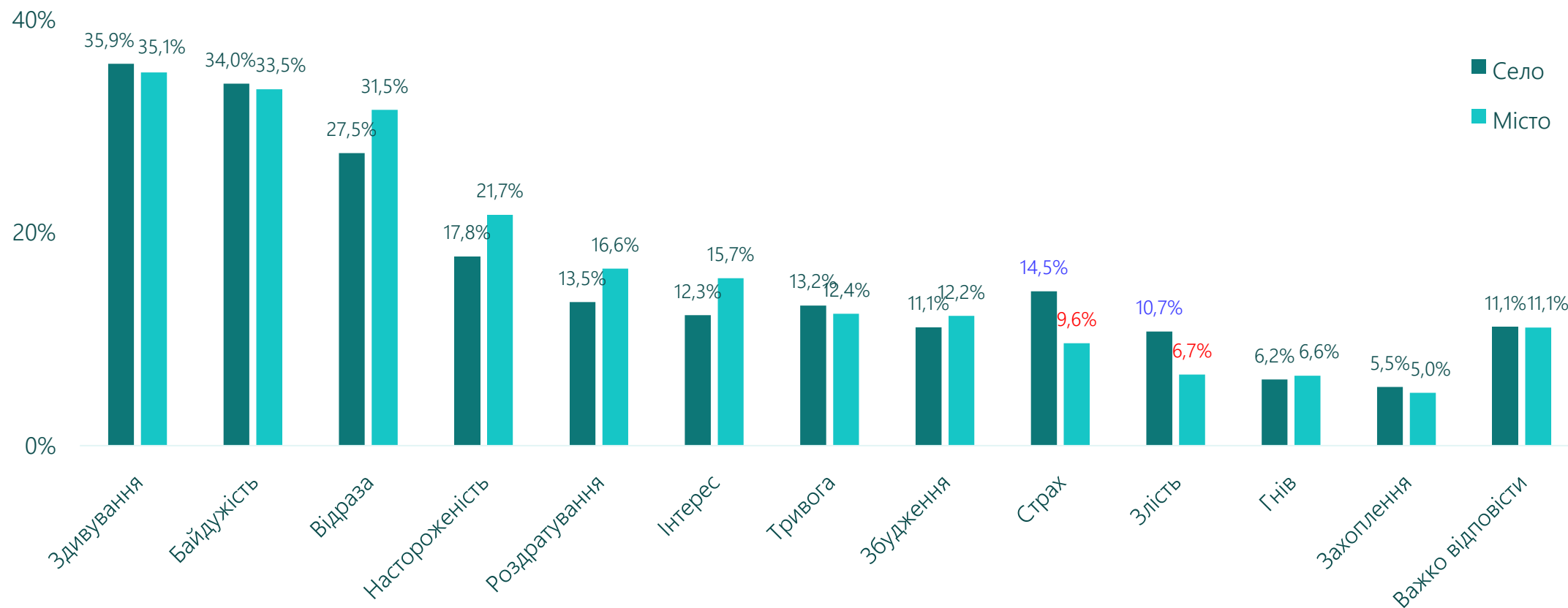

- Дітям молодшого віку було складно ідентифікувати свої відчуття, у них значущо вище відповідь «важко відповісти», також у них значуще вище показник страху, тоді як відчуття байдужості, відрази, настороженості, інтересу, збудження, злості та захоплення значуще нижчі, ніж у старших за них дітей
- Серед дітей середнього шкільного віку також високий показник страху (вище, ніж у старших дітей), а також вищий за старших дітей, показник тривоги. А ось байдужість, захоплення, настороженість, злість та відраза значущо вищі, ніж у молодших дітей
- У старших дітей переважають відчуття збудження, інтересу та захоплення у порівнянні з дітьми молодшого та середнього віку
- Цікаво, що здивування та гнів мають приблизно однакову вираженість у дітей будь-якого віку

*сума відповідей може перевищувати 100%, оскільки респонденти могли обирати декілька варіантів відповідей

**відповідали на запитання лише ті опитані, хто відповів, що бачив сексуальний контент за останній рік хоча б декілька разів

Емоційні реакції дітей на сексуальний контент: розподіл за типом НП

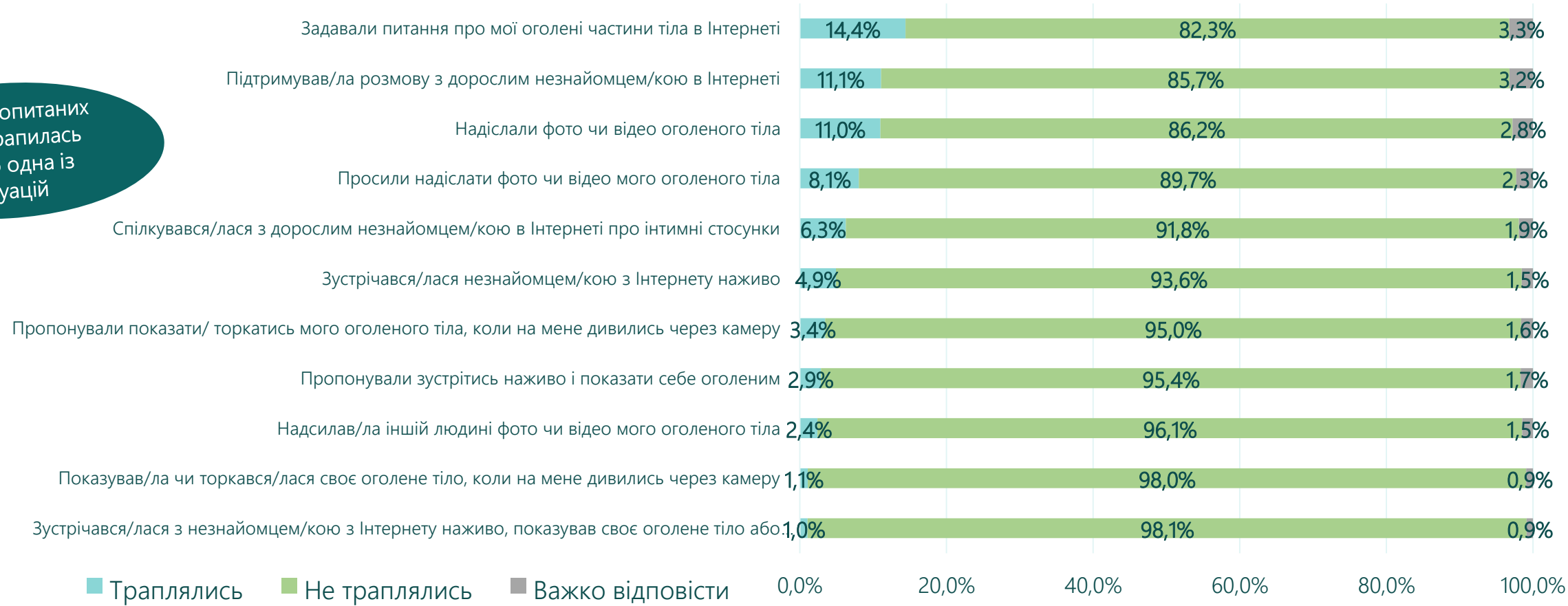
- У дітей, що мешкають у селі, більш виражені відчуття страху та злості у порівнянні з дітьми, що проживають у містах, ймовірно це пов'язано з більш насиченим міським середовищем, в тому числі і з еротичним рекламним матеріалом на зовнішніх рекламних площинах

*сума відповідей може перевищувати 100%, оскільки респонденти могли обирати декілька варіантів відповідей

**відповідали на запитання лише ті опитані, хто відповів, що бачив сексуальний контент за останній рік хоча б декілька разів

Ситуації сексуального насильства та сексуальної експлуатації за останній рік

З 23,5% опитаних дітей трапилась хоча б одна із ситуацій

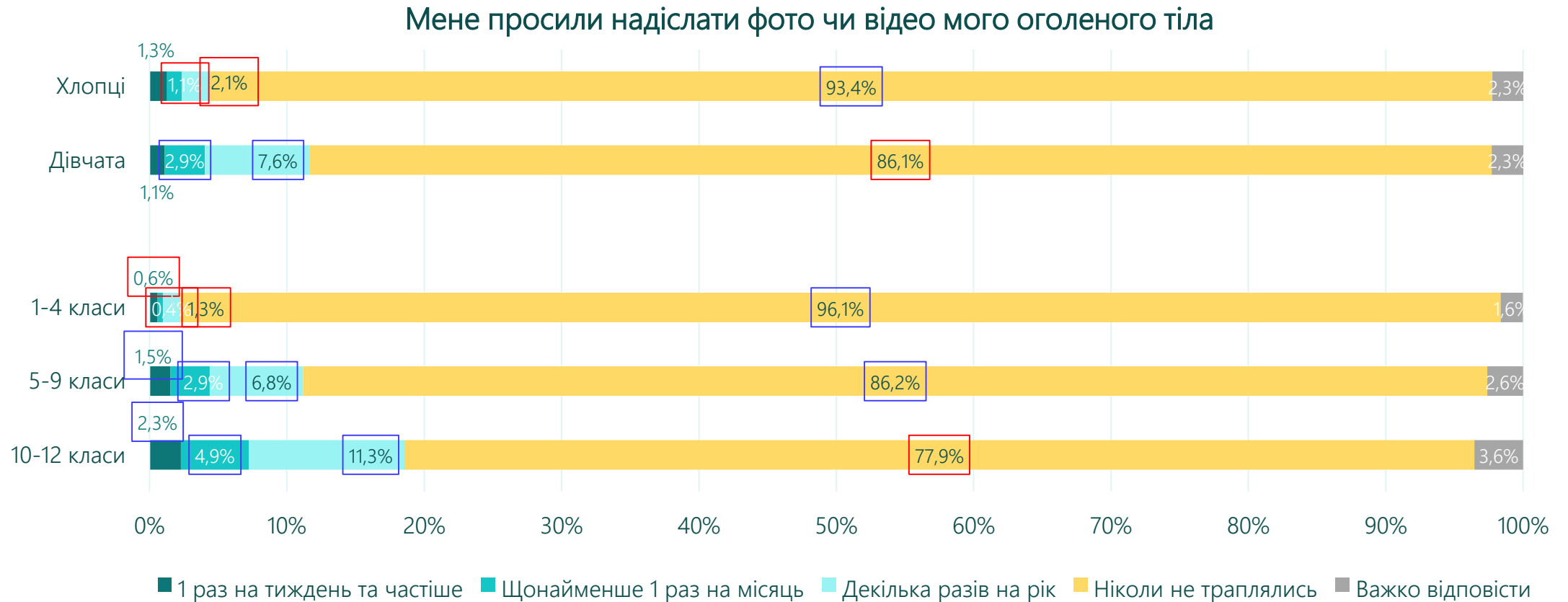

- Кожна з перерахованих ситуацій траплялась хоча б з декількома з опитаних дітей – наприклад, близько 40 дітей зустрічались з незнайомцями з Інтернету наживо та показували себе оголеним чи пестили себе
- Ситуації, що траплялись з найбільшою кількістю дітей, це запитання в Інтернеті щодо їх інтимних частин тіла, розмова з дорослим незнайомцем в Інтернеті та отримання фото чи відео чужого оголеного тіла (14%, та 11% відповідно)
- 8% дітей просили надіслати фото чи відео їх оголеного тіла та лише 2% надіслали подібні матеріали

Частота потрапляння у ситуації сексуального насильства та сексуальної експлуатації за останній рік

Ситуації	1 раз на тиждень та частіше	Щонайменше 1 раз на місяць	Декілька разів на рік	Ніколи не траплялись	Важко відповісти
Задавали питання про мої оголені частини тіла в Інтернеті	2,4%	4,0%	8,1%	82,3%	3,3%
Підтримував/ла розмову з дорослим незнайомцем/кою в Інтернеті	1,9%	2,2%	7,0%	85,7%	3,2%
Мені надіслали фото чи відео оголеного тіла	1,7%	2,2%	7,2%	86,2%	2,8%
Просили надіслати фото чи відео мого оголеного тіла	1,2%	2,0%	4,9%	89,7%	2,3%
Спілкувався/лася з дорослим незнайомцем/кою в Інтернеті про інтимні стосунки	1,0%	1,6%	3,7%	91,8%	1,9%
Зустрічався/лася незнайомцем/кою з Інтернету наживо	0,6%	1,1%	3,2%	93,6%	1,5%
Пропонували показати/ торкатись мого оголеного тіла, коли на мене дивились через камеру	0,6%	1,0%	1,9%	95,0%	1,6%
Пропонували зустрітись наживо і показати себе оголеним	0,5%	0,7%	1,7%	95,4%	1,7%
Надсилав/ла іншій людині фото чи відео мого оголеного тіла	0,4%	0,8%	1,2%	96,1%	1,5%
Показував/ла чи торкався/лася своє оголене тіло, коли на мене дивились через камеру	0,4%	0,3%	0,3%	98,0%	0,9%
Зустрічався/лася з незнайомцем/кою з Інтернету наживо, показував своє оголене тіло або незнайомиць/ка мене торкалася/ся	0,3%	0,3%	0,4%	98,1%	0,9%

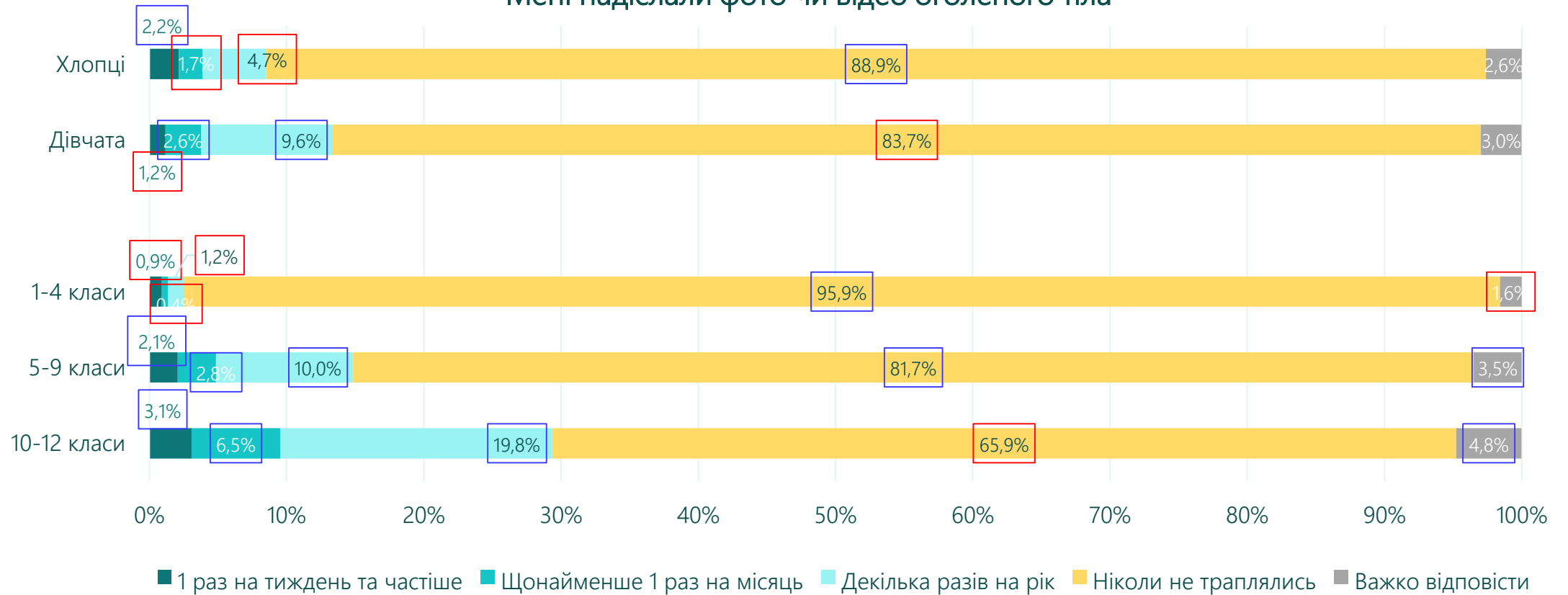
Частота потрапляння у ситуації сексуального насильства та сексуальної експлуатації за останній рік: розподіл за статтю, класами

- Дівчат частіше просили надіслати фото чи відео з власним оголеним тілом
- Дітей середнього та старшого віку значущо частіше просили надіслати власні інтимні матеріали

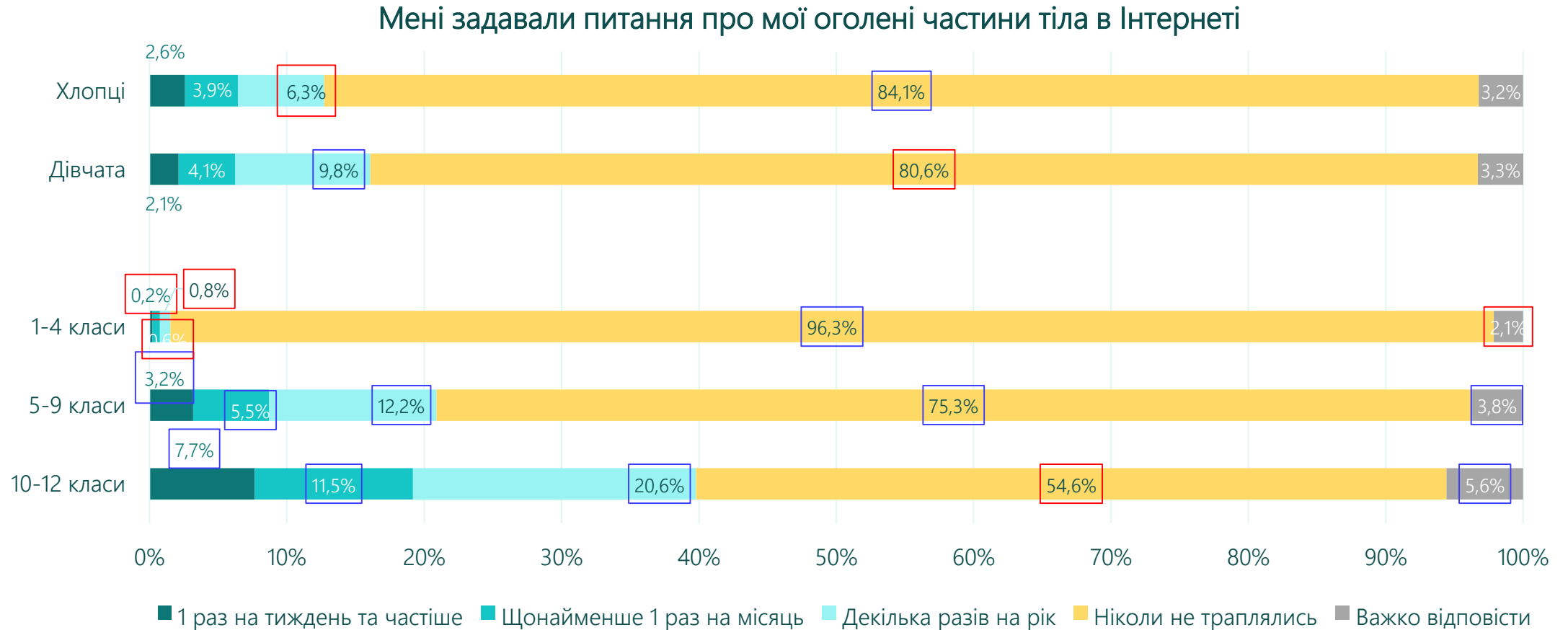
Частота потрапляння у ситуації сексуального насильства та сексуальної експлуатації за останній рік: розподіл за статтю, класами

Мені надіслали фото чи відео оголеного тіла

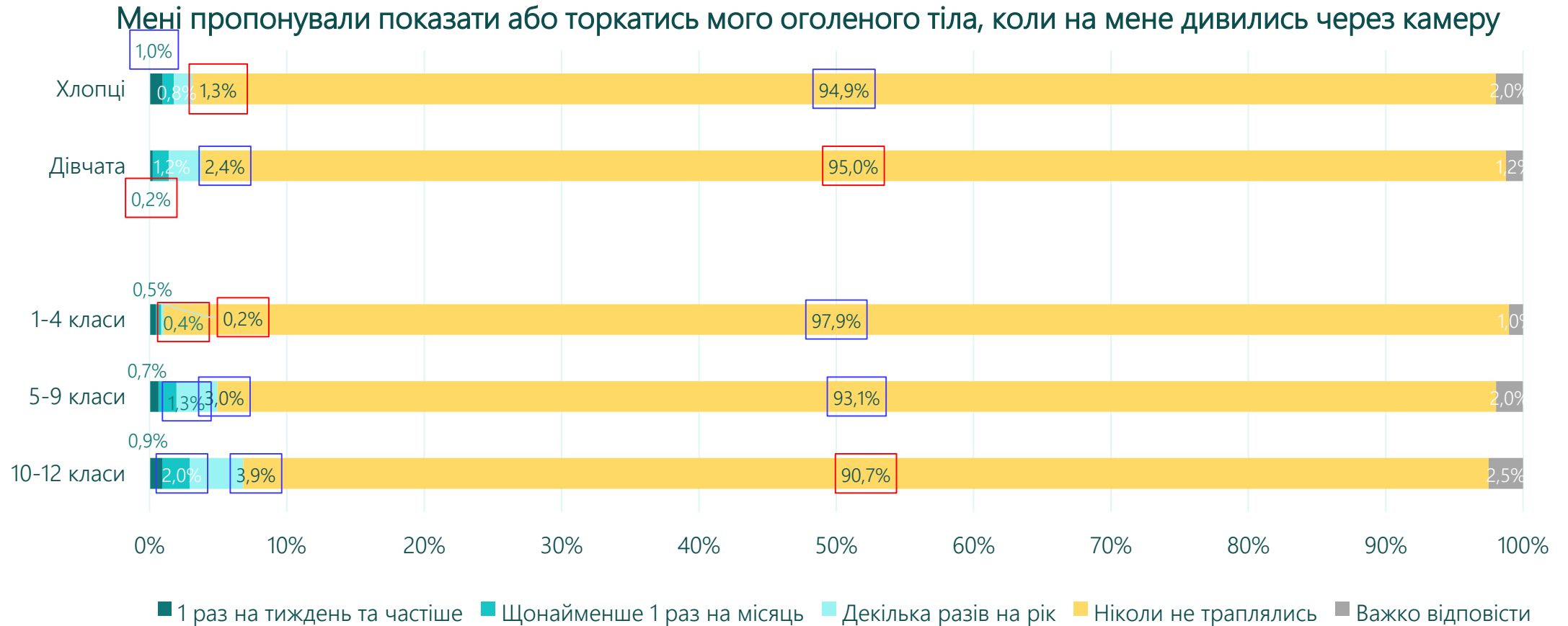
- Серед хлопців частіше обирали варіант щотижня чи частіше, але також більше хлопців відмітили, що їм ніколи не надсилали інтимні фото чи відео інших людей, тоді як серед дівчат більше тих, кому надсилали матеріали декілька разів на рік та раз на місяць
- Серед дітей молодшого віку значуно менше тих, кому надсилали інтимні матеріали по всім варіантами частоти

Частота потрапляння у ситуації сексуального насильства та сексуальної експлуатації за останній рік: розподіл за статтю, класами

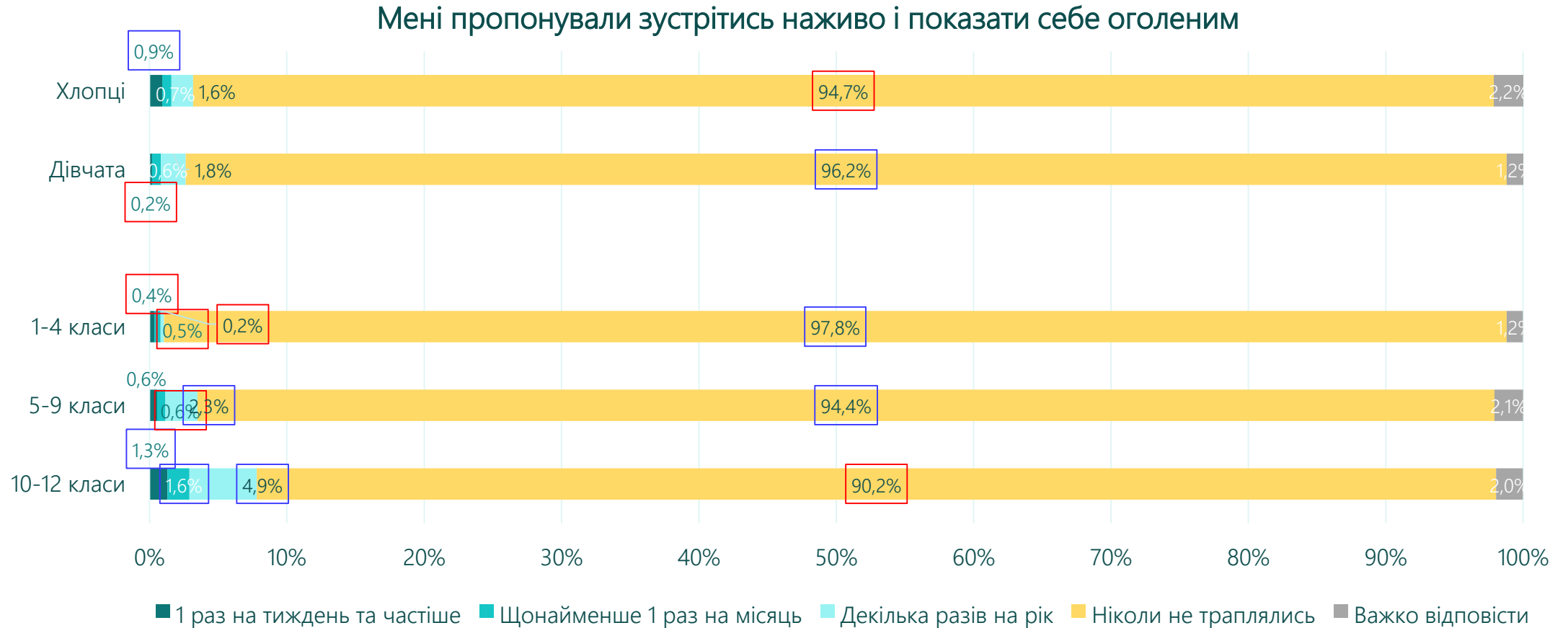
- У дівчат більша частота запитань про інтимні частини тіла декілька разів на рік, проте для більшої частоти значущих відмінностей для хлопців та дівчат немає. У хлопців значуще більше тих, з ким подібна ситуація ніколи не траплялась
- Серед дітей молодшого віку значущо менше тих, кого запитували про їх інтимні частини тіла

Частота потрапляння у ситуації сексуального насильства та сексуальної експлуатації за останній рік: розподіл за статтю, класами

- У хлопців статистично значуща вища частота пропозицій онлайн сексуальних взаємодій, але також серед хлопців більша частота тих, з ким подібні ситуації ніколи не траплялись
- Серед дітей молодшого та середнього віку більше тих, з ким подібні ситуації ніколи не траплялись, а серед дітей молодшого віку значущо менше тих, з ким траплялись з частотою раз на місяць та декілька разів на рік

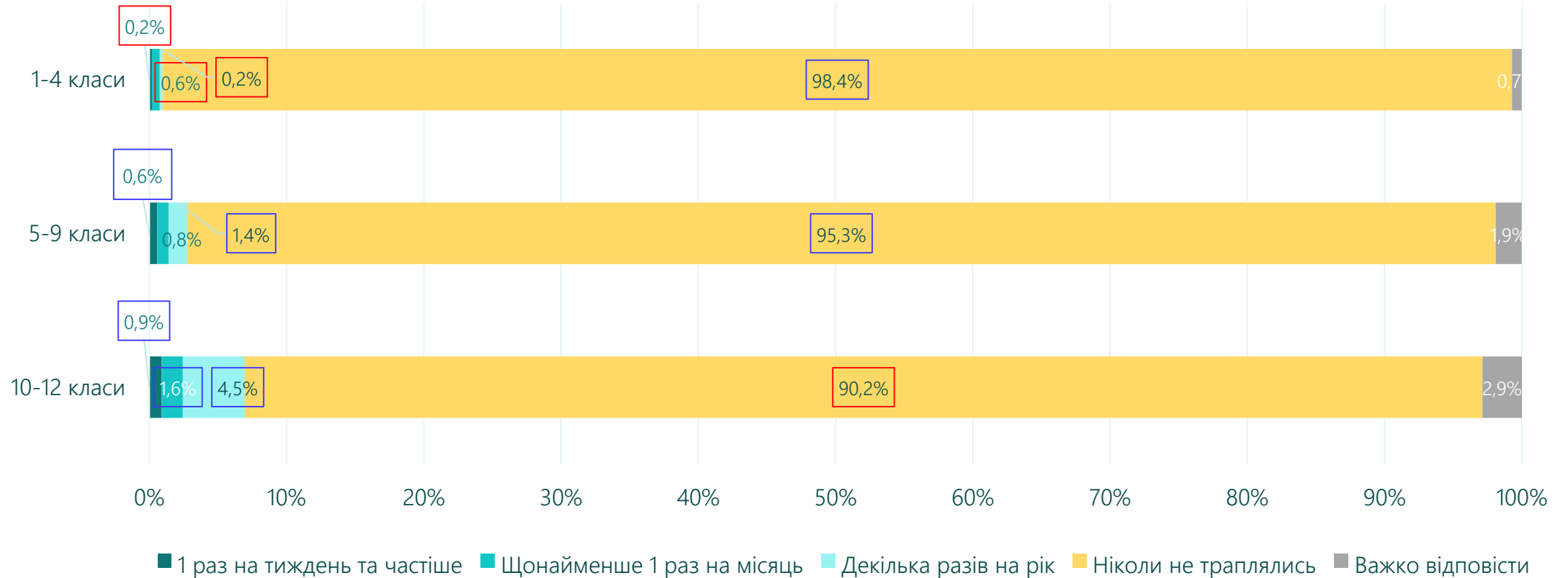
Частота потрапляння у ситуації сексуального насильства та сексуальної експлуатації за останній рік: розподіл за статтю, класами

- Серед хлопців більше тих, кому щотижня пропонували зустрітись наживо для сексу/петингу, серед дівчат більше тих, з ким така ситуація не траплялась взагалі
- Серед дітей молодшого та середнього віку більше тих, з ким подібні ситуації ніколи не траплялись
- Серед дітей молодшого віку значущо менше тих, з ким траплялись подібні ситуації з усіма варіантами частот

Частота потрапляння у ситуації сексуального насильства та сексуальної експлуатації за останній рік: розподіл за класами

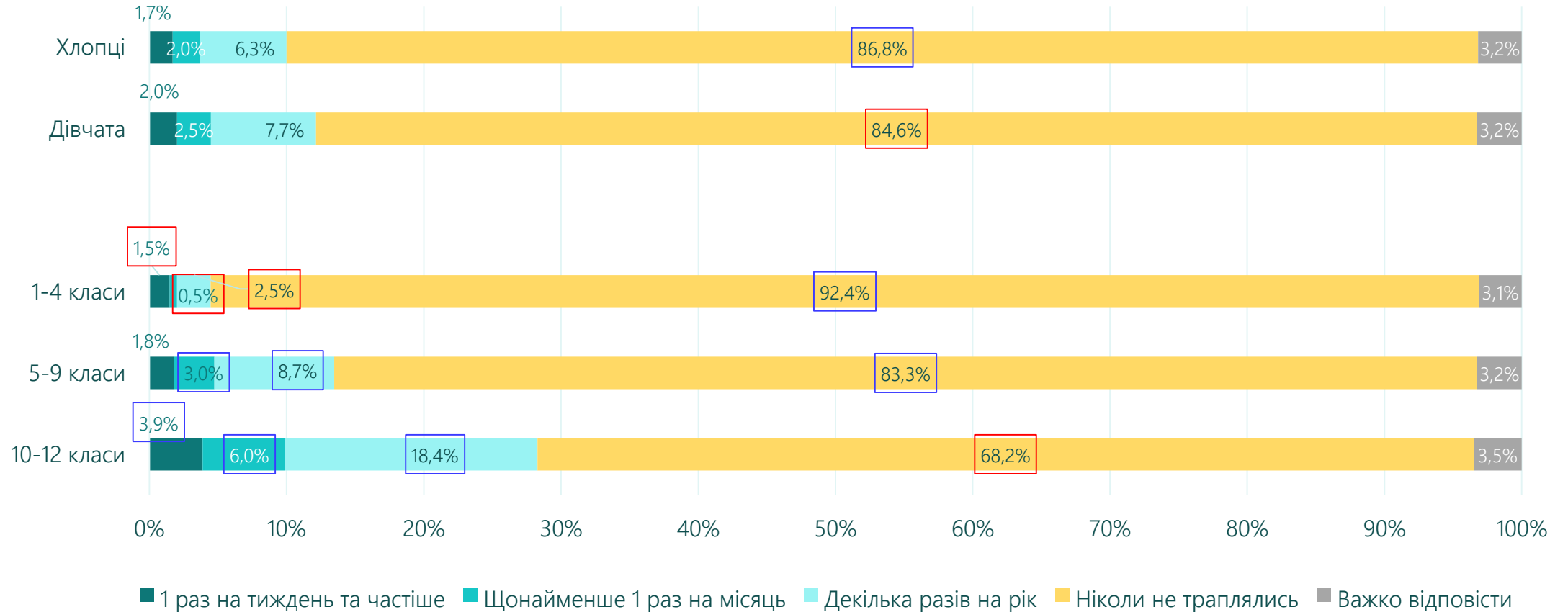
Я надсилав/ла іншій людині фото чи відео мого оголеного тіла

- Серед дітей молодшого віку значущо менше тих, з ким траплялись подібні ситуації по усім варіантам частот
- **ВАЖЛИВО:** діти надсилають свої інтимні матеріали незалежно від статі

Частота потрапляння у ситуації сексуального насильства та сексуальної експлуатації за останній рік: розподіл за статтю, класами

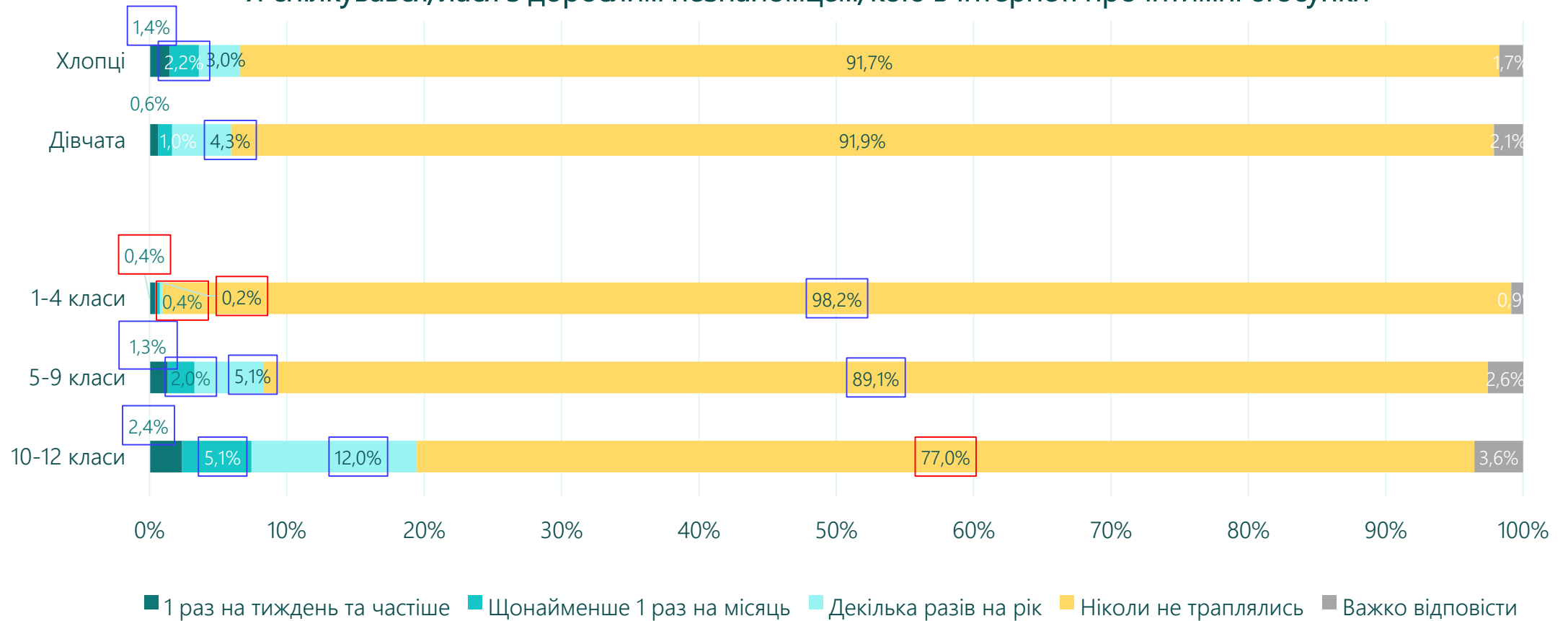
Я підтримував/ла розмову з дорослим незнайомцем/кою в Інтернеті

- Серед хлопців значущо більше тих, хто ніколи не підтримував розмову із дорослим незнайомцем у Інтернеті
- Серед дітей молодшого віку значущо менше тих, з ким траплялись подібні ситуації по усім варіантам частот, а також більше тих, з ким ситуації не траплялись (у порівнянні із старшими дітьми)

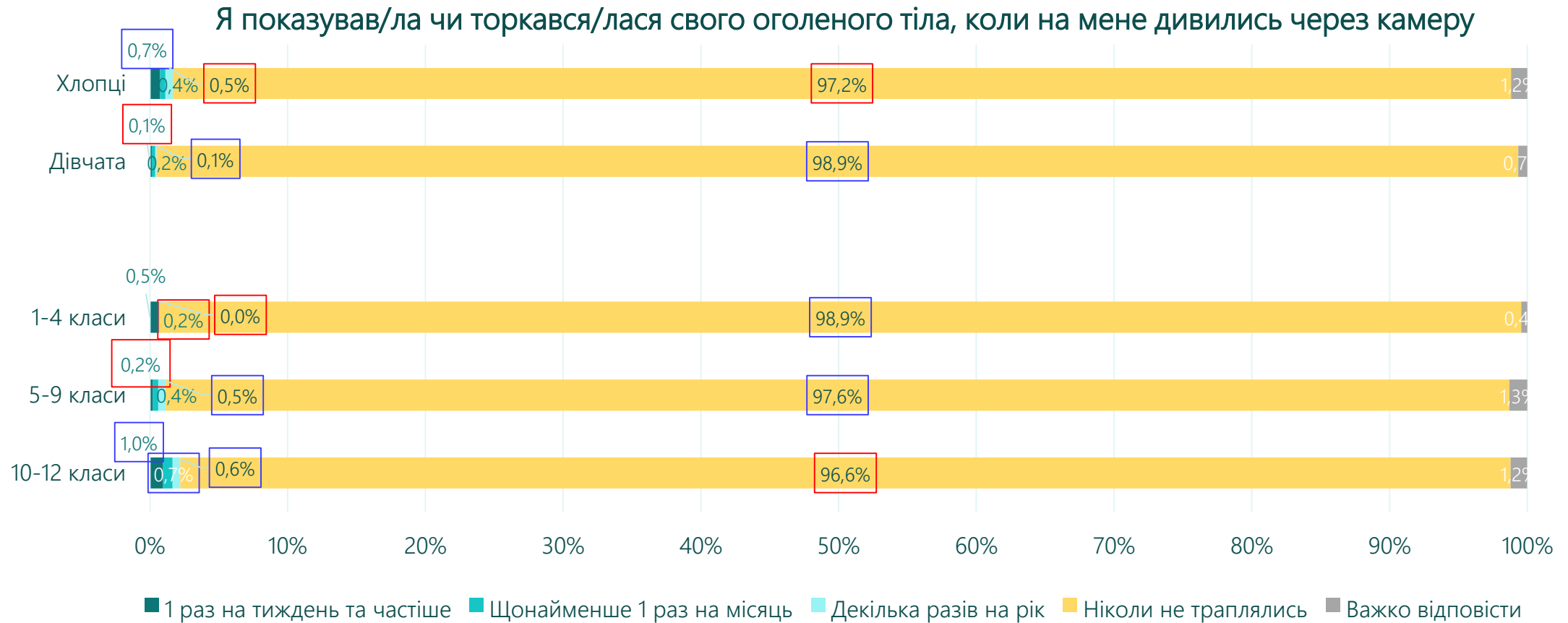
Частота потрапляння у ситуації сексуального насильства та сексуальної експлуатації за останній рік: розподіл за статтю, класами

Я спілкувався/лася з дорослим незнайомцем/кою в Інтернеті про інтимні стосунки

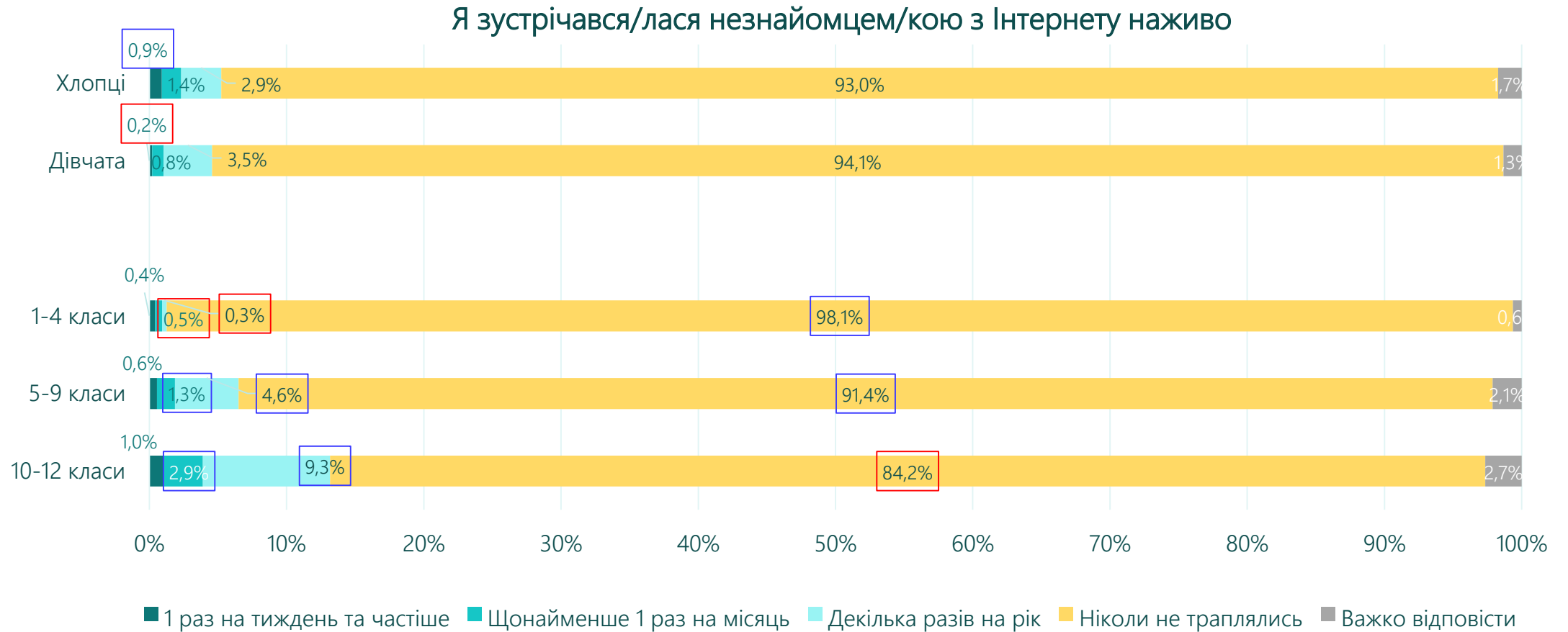
- Серед хлопців значуно більше тих, хто спілкувався із дорослими незнайомцями на тему сексу (у частотах щотижня та щомісяця)
- Серед дітей молодшого віку значуно менше тих, з ким траплялись подібні ситуації по усім варіантам частот, а також більше тих, з ким ситуації не траплялись (у порівнянні із старшими дітьми)

Частота потрапляння у ситуації сексуального насильства та сексуальної експлуатації за останній рік: розподіл за статтю, класами

- Серед хлопців значущо більше тих, хто показував власне оголене тіло онлайн щотижня, тоді як серед дівчат більше тих, хто робив це декілька разів на рік, а також, тих, хто не робив це ніколи
- Серед дітей молодшого віку значущо менше тих, з ким траплялись подібні ситуації по усім варіантам частот, а також більше тих, з ким ситуації не траплялись (у порівнянні із старшими дітьми)

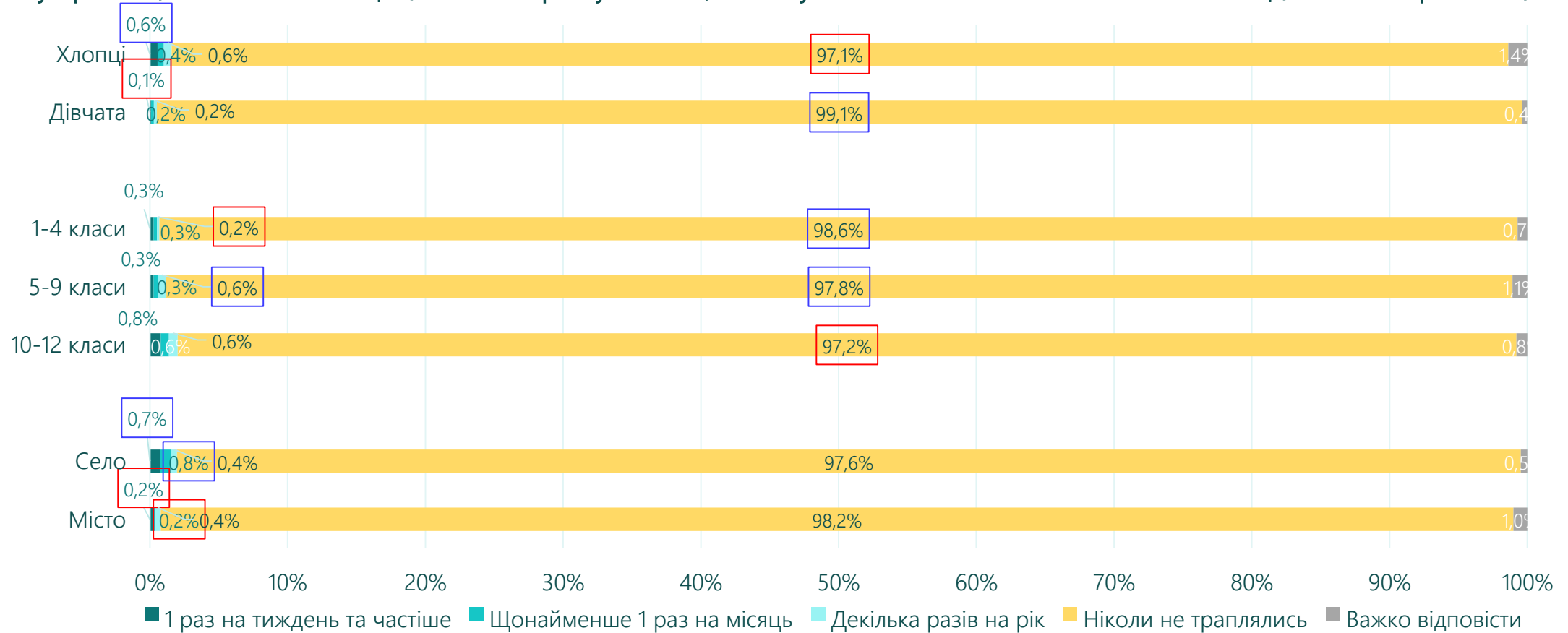
Частота потрапляння у ситуації сексуального насильства та сексуальної експлуатації за останній рік: розподіл за статтю, класами

- Серед хлопців значуно більше тих, хто зустрічався із незнайомцем з Інтернету наживо щотижня
- Серед дітей молодшого віку значуно менше тих, з ким траплялись подібні ситуації щомісяця та декілька разів на рік, а також більше тих, з ким ситуації не траплялись (у порівнянні із старшими дітьми)

Частота потрапляння у ситуації сексуального насильства та сексуальної експлуатації за останній рік: розподіл за статтю, класами та типами НП

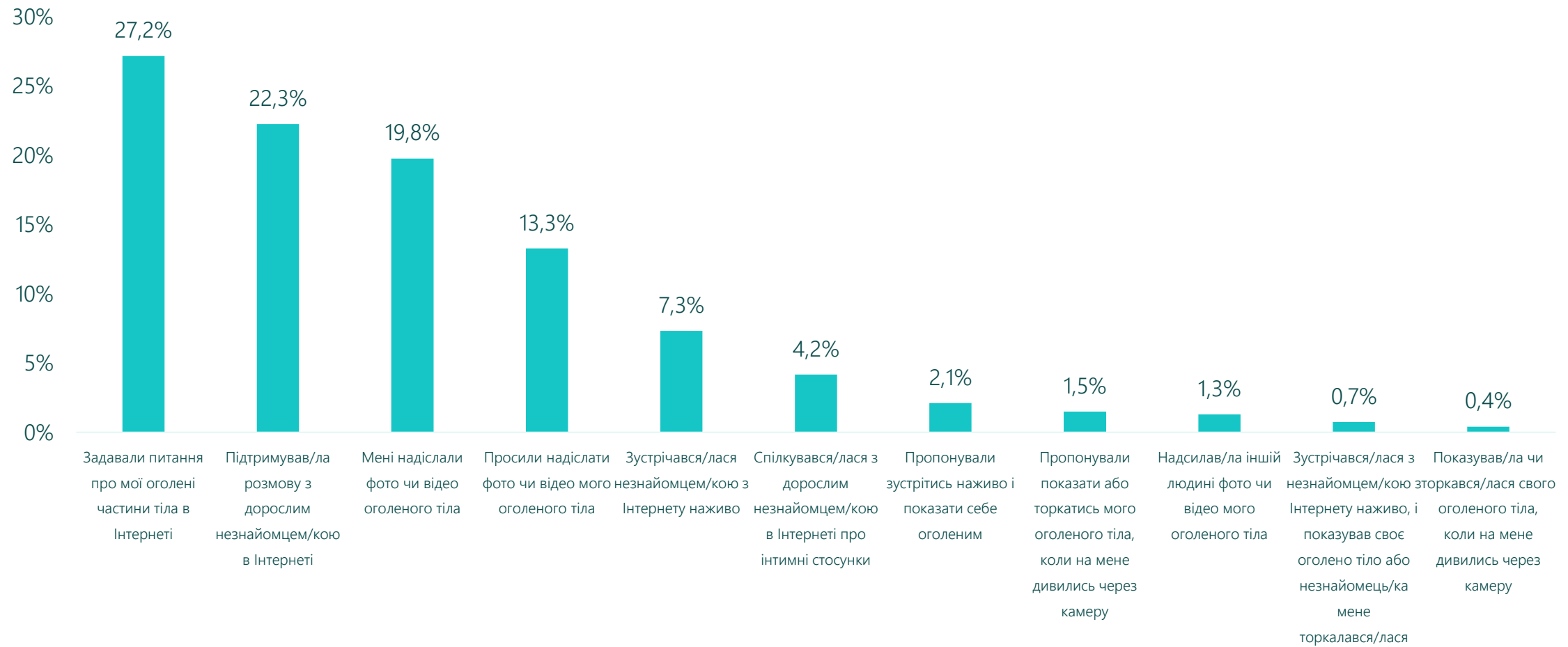
Я зустрічався/лася з незнайомцем/кою з Інтернету наживо, і показував своє оголено тіло або незнайомиць/ка мене торкалася/лася

- Серед хлопців значущо більше тих, хто зустрічався із незнайомцем з Інтернету наживо та мали секс/петтинг щотижня, тоді як серед дівчат більше тих, з ким ніколи не траплялись подібні ситуації
- Серед дітей молодшого віку значущо менше тих, з ким траплялись подібні ситуації декілька разів на рік, а також більше тих, з ким ситуації не траплялись (у порівнянні із старшими дітьми)
- Серед дітей, що проживають у селі, більше тих, хто зустрічався із онлайн незнайомцем для сексу/петтингу наживо щотижня та щомісяця

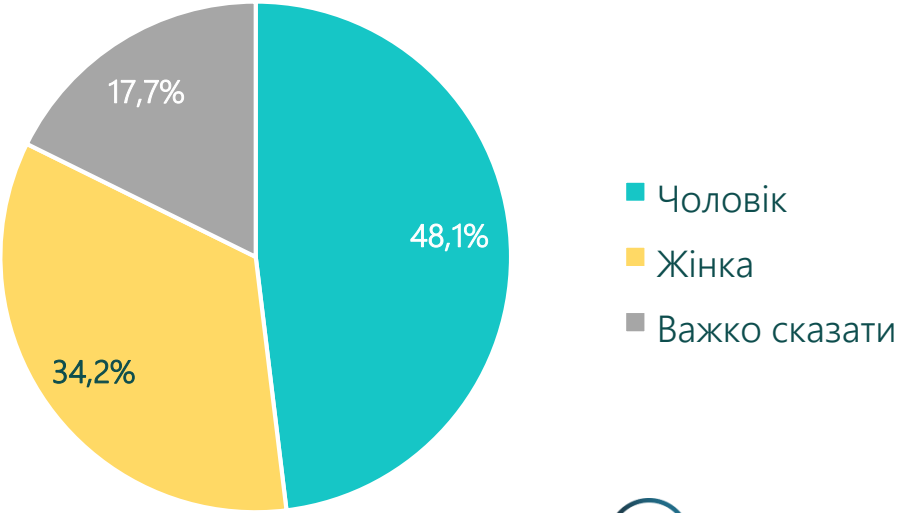
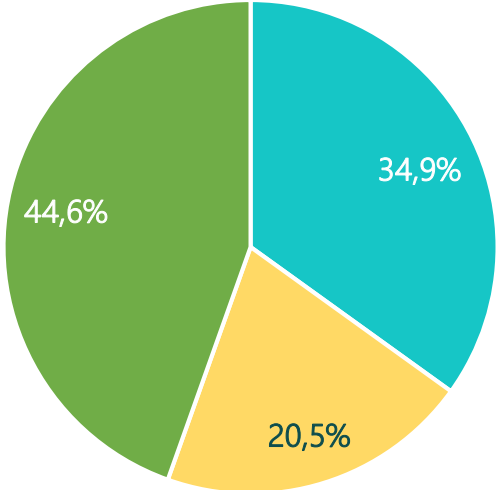
Ситуації сексуального насильства та сексуальної експлуатації за останній рік

Ситуація, що трапилась останньої

Характеристики людей, з якими пов'язані ситуації сексуального насильства чи експлуатації

- Людина, яку знають в реальному житті
- Людина, яку знають лише в Інтернеті
- Людина, яку не знають

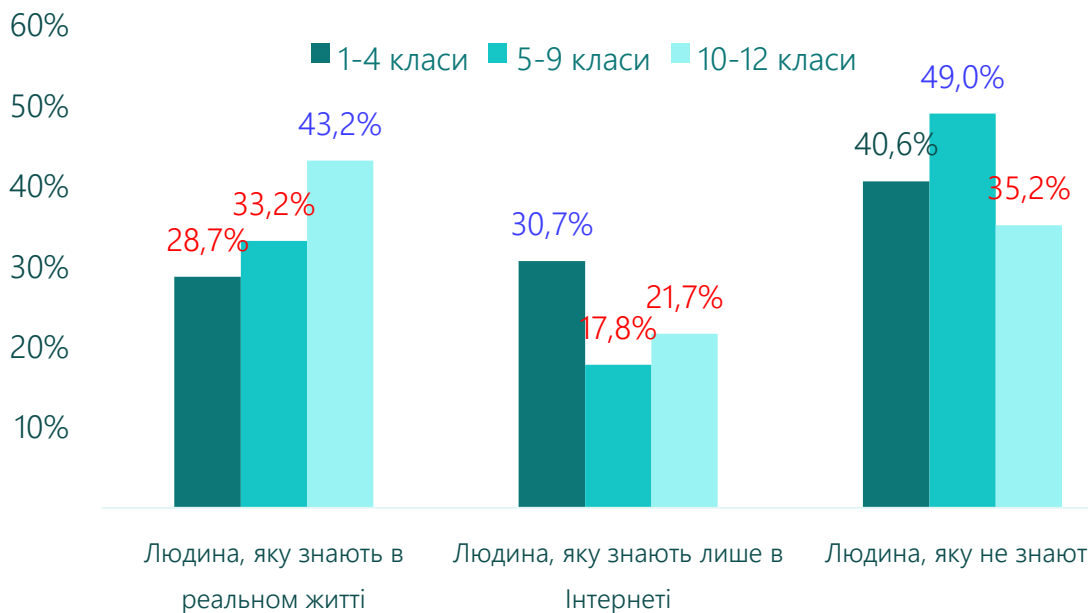
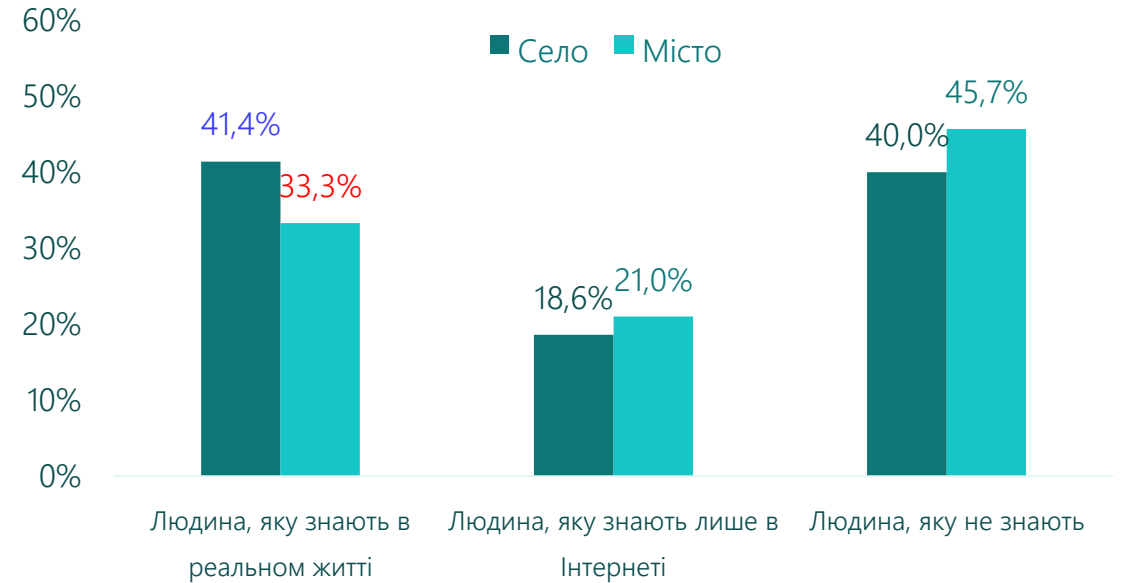
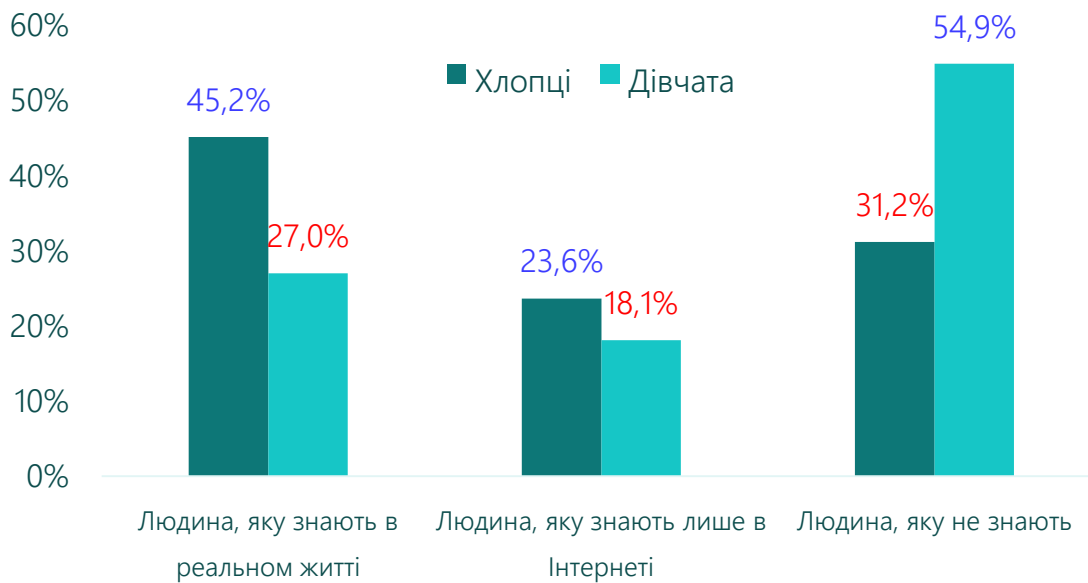
Ⓝ 1115 осіб

- Близько половини ситуацій, що трапилися з опитуваними, були пов'язані з онлайн незнайомцями
- Трохи більше третини ситуацій пов'язані із знайомими людьми
- 20,5% - з людиною, яку діти знають лише онлайн
- Майже у половині ситуацій (48,1%) її учасником був чоловік, а у третині (34,2%) – жінка
- А у 17,7% ситуацій опитані діти не могли визначити стать людини

*відповіді стосувались останньої ситуації, що трапилась з опитуваними

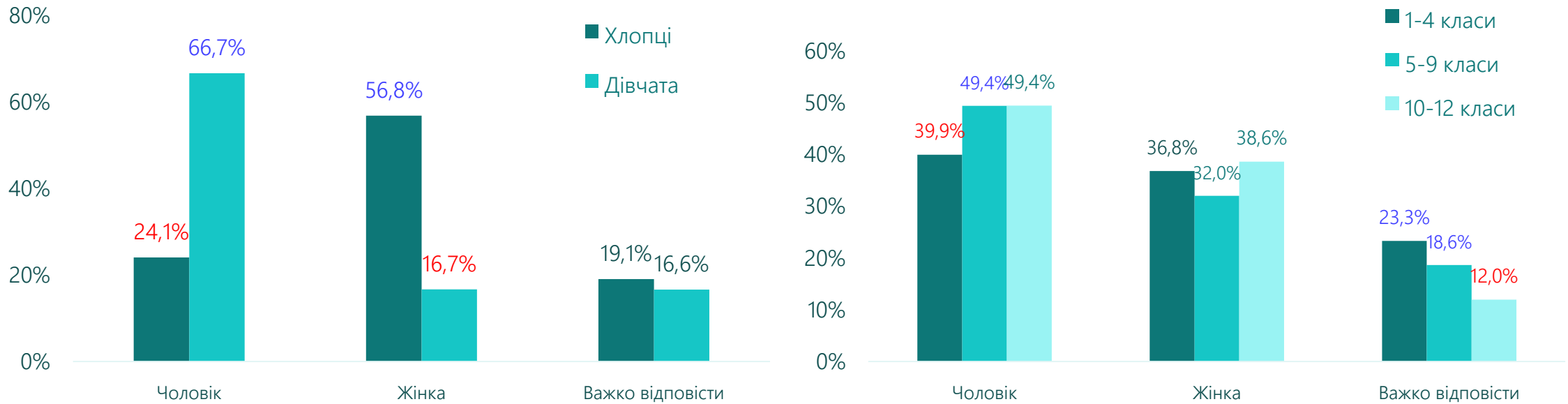
**відповідали на запитання лише ті опитані, хто відповів, що з ними трапилась хоча б одна ситуація сексуального насильства

Характеристики людей, з якими пов'язані ситуації сексуального насильства чи експлуатації: розподіл за статтю, класами та типом НП

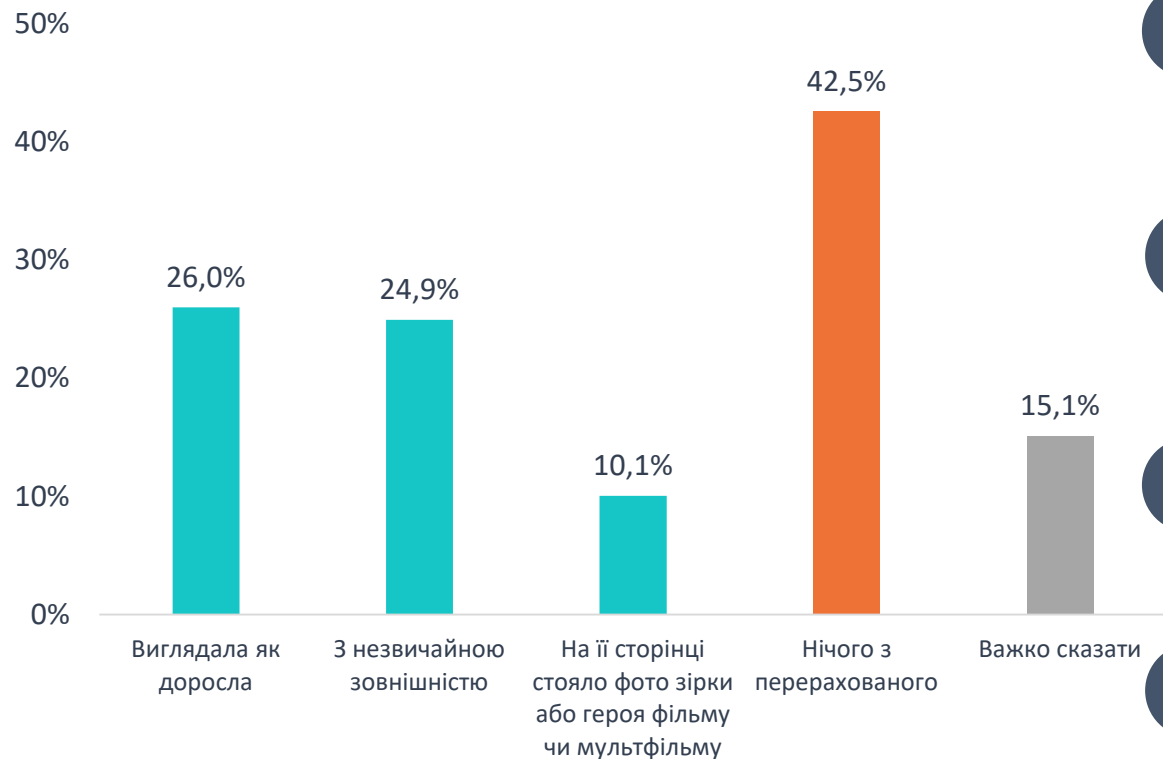
- Дівчатам частіше пишуть/пропонують люди, з якими вони не знайомі, тоді як хлопцям – знайомі, як в реальному житті, так і лише в Інтернеті
- Дітям, що мешкають у селі, значущо частіше пишуть/пропонують знайомі люди, імовірно це пов'язано з невеликим населенням села або селища, де всі знайомі один із одним
- Старшим дітям значущо частіше пишуть/пропонують знайомі в реальному житті люди, тоді як дітям середнього віку частіше ситуації сексуального насильства пов'язані із людьми, яких вони не знають, а для дітей молодшого віку – із людьми, яких вони знають лише в Інтернеті

Характеристики людей, з якими пов'язані ситуації сексуального насильства чи експлуатації: розподіл за статтю та класами

- Хлопцям частіше пишуть/пропонують жінки, а дівчатам – чоловіки
- Молодшим дітям та дітям середнього віку значущо складніше визначити стать того, хто їм пише, причиною може бути як вік дітей та їх недосвідченість на просторах Інтернету або ж ті, хто зв'язуються з молодшими дітьми, маскують власні акаунти, а також, причина може полягати у тому, що старшим дітям частіше пишуть знайомі люди
- Дітям середнього віку частіше пишуть чоловіки (порівняно із молодшими дітьми)

Характеристики людей, з якими пов'язані ситуації сексуального насильства чи експлуатації

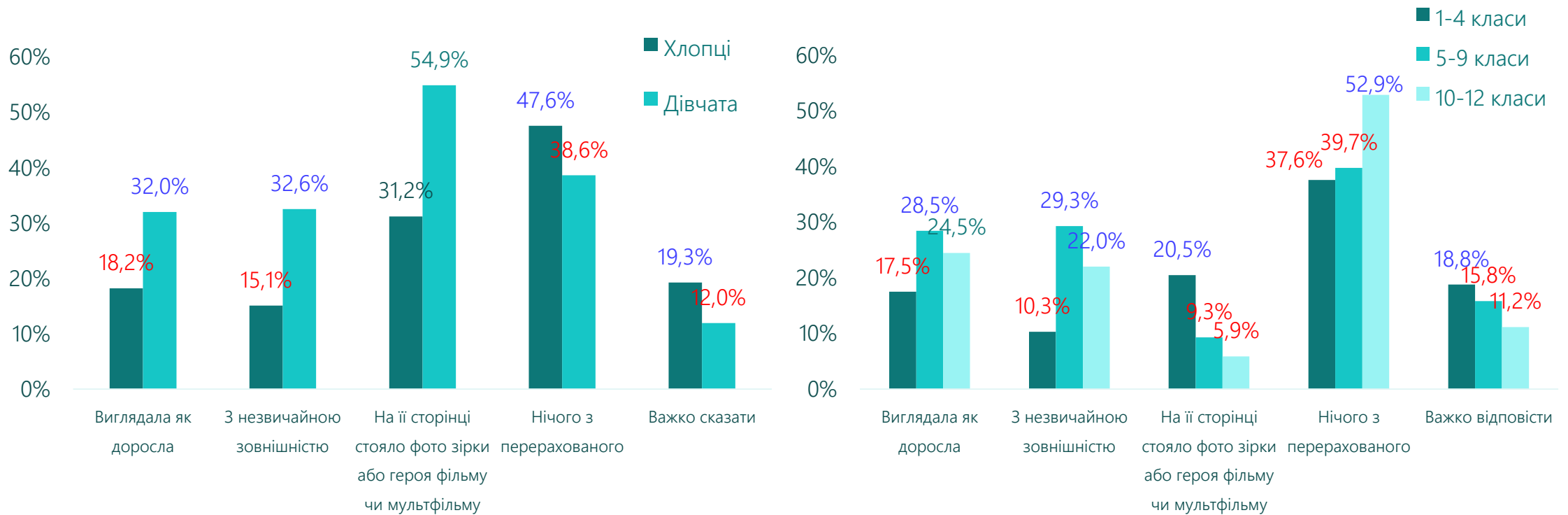
- 42,5% опитаних дітей відмітили, що ні одна з наданих характеристик не була характерна для учасника останньої ситуації
- Близько чверті опитаних відмітили, що людина виглядала як доросла, а також, що у неї була незвичайна зовнішність
- Лише 10,1% дітей сказали, що учасник ситуації використовував зображення зірки або героя фільму для фото на своїй сторінці

*сума відповідей може перевищувати 100%, оскільки респонденти могли обирати декілька варіантів відповідей

**відповіді стосувались останньої ситуації, що трапилась з опитуваними

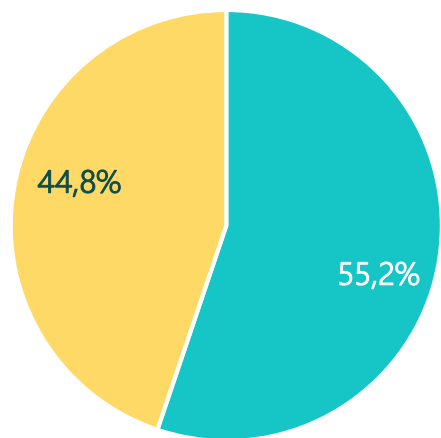
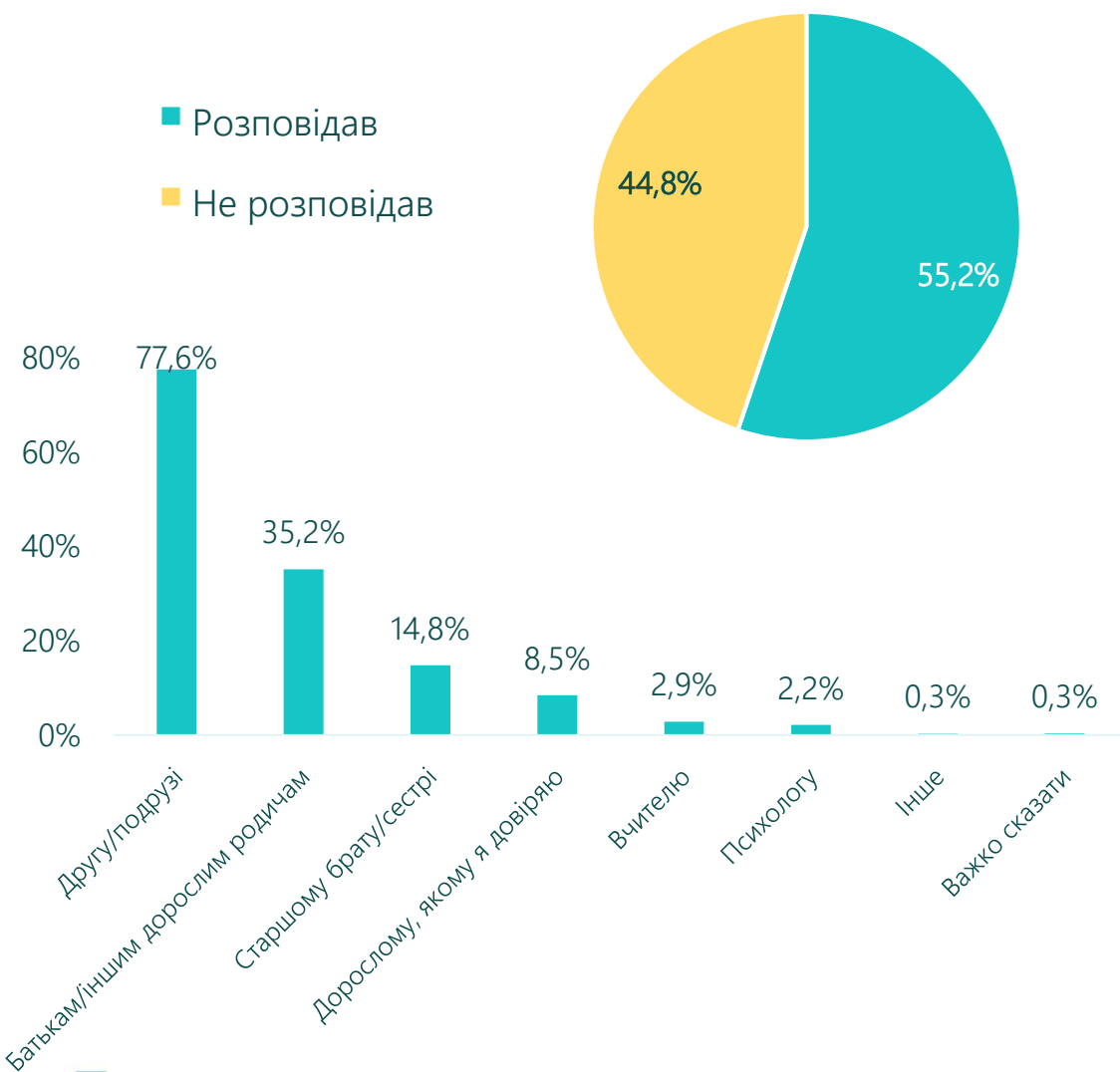
***відповідали на запитання лише ті опитані, хто відповів, що з ними трапилась хоча б одна ситуація сексуального насильства

Характеристики людей, з якими пов'язані ситуації сексуального насильства чи експлуатації: розподіл за статтю, класами та типом НП

- Дівчатам більше пишуть люди, що виглядають як дорослі та мають незвичайну зовнішність, тоді як у хлопців більше варіантів відповідей «нічого з перерахованого» та «важко сказати»
- Дітям молодшого віку значущо частіше пишуть люди, у яких на сторінці стоїть фото зірки/героя кіно, також дітям молодшого віку складно визначити наявність перерахованих особливостей (значущо більше відповідей «важко відповісти»)
- Дітям середнього віку пишуть більше дорослі люди (порівняно з молодшими дітьми) з незвичайною зовнішністю (у порівнянні із старшими та молодшими дітьми)

Готовність ділитись ситуацією сексуального насильства чи експлуатації

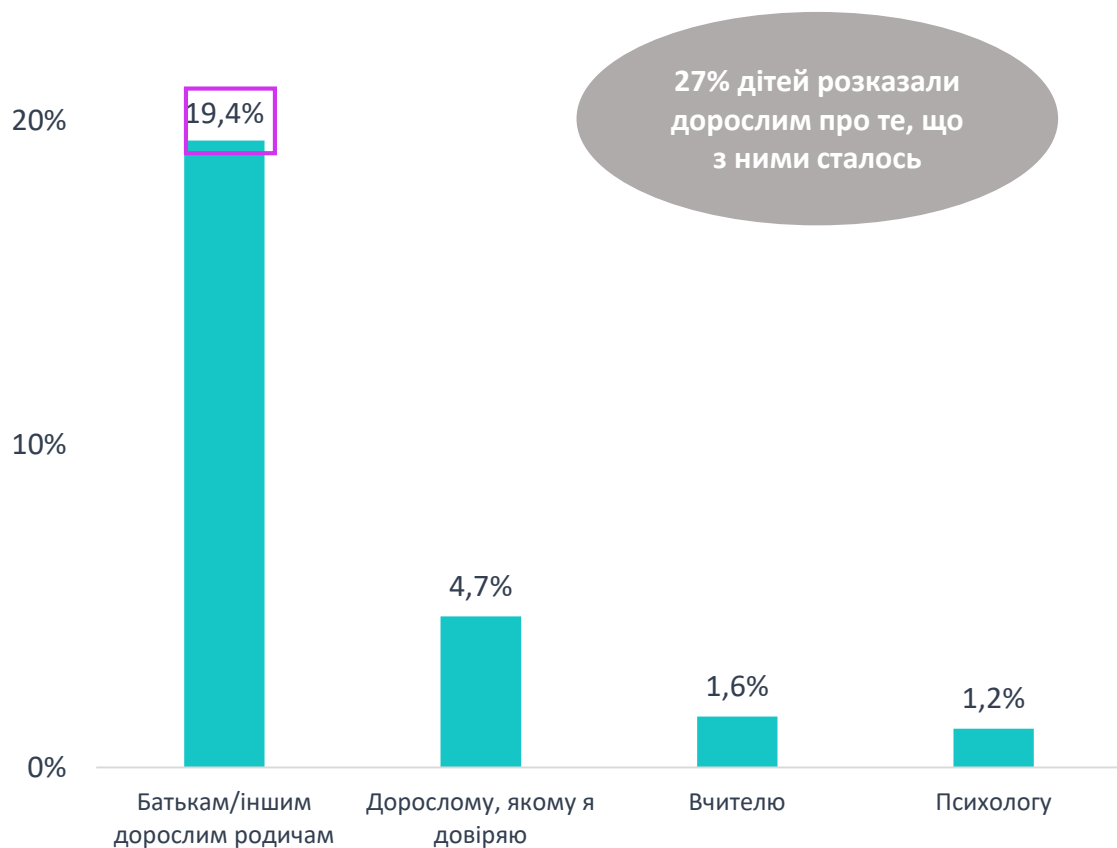
- Майже половина дітей (44,8%) НЕ поділились ситуацією, що з ними трапилась
- Більшість (77,6%) з тих, хто розповідав про ситуацію, що трапилась з ним, ділились з другом або подругою
- Третина розповіли про те, що з ними сталось батькам або іншим дорослим родичам
- 14,8% розказали старшим сіблінгам
- Менше 10% розповіли певним дорослим – з яким є довірливі стосунки (8,5%), вчителю (2,9%) та психологу (2,2%)

*сума відповідей може перевищувати 100%, оскільки респонденти могли обирати декілька варіантів відповідей

**відповіді стосувались останньої ситуації, що трапилась з опитуваними

***відповідали на запитання лише ті опитані, хто відповів, що з ними трапилась хоча б одна ситуація сексуального насильства

Готовність ділитись ситуацією сексуального насильства чи експлуатації

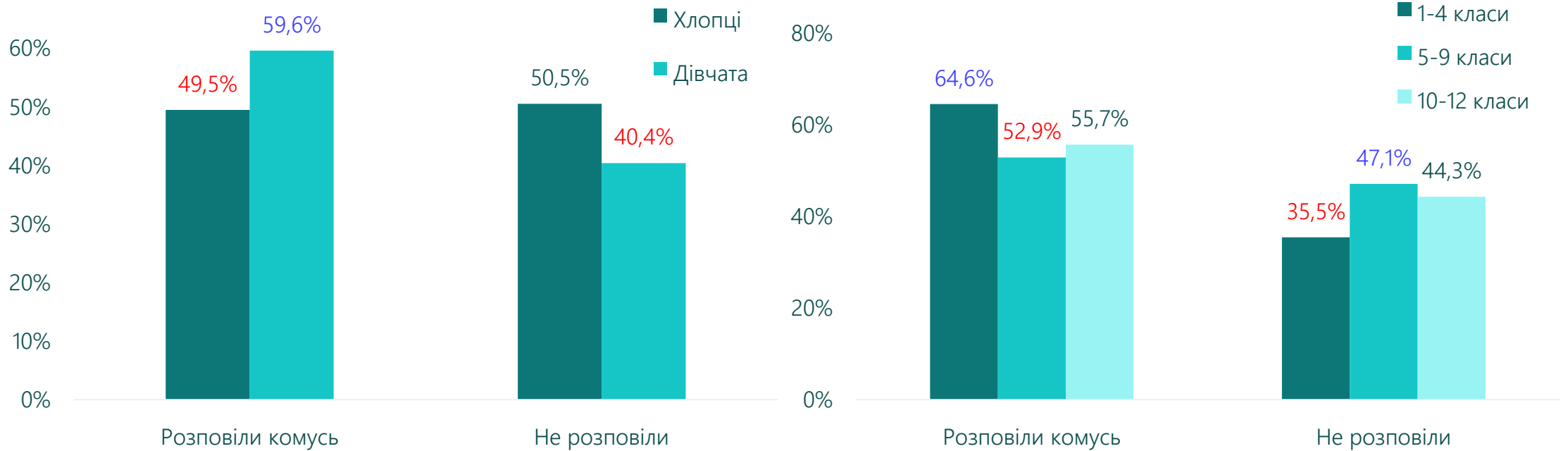

- Серед усіх дітей, що зустрілись хоча б з однією із ситуацій сексуального насильства чи експлуатації за останній рік, всього чверть готова розказати дорослим про те, що з ними трапилось
- Більшість розкаже батькам – майже 20% із всіх, хто готовий ділитись з дорослими
- Ще майже 5% розкажуть дорослому, із яким є довірливі стосунки
- Близько 1-2% розкажуть вчителю або психологу про те, що з ними сталося

*відповіді стосувались останньої ситуації, що трапилась з опитуваними

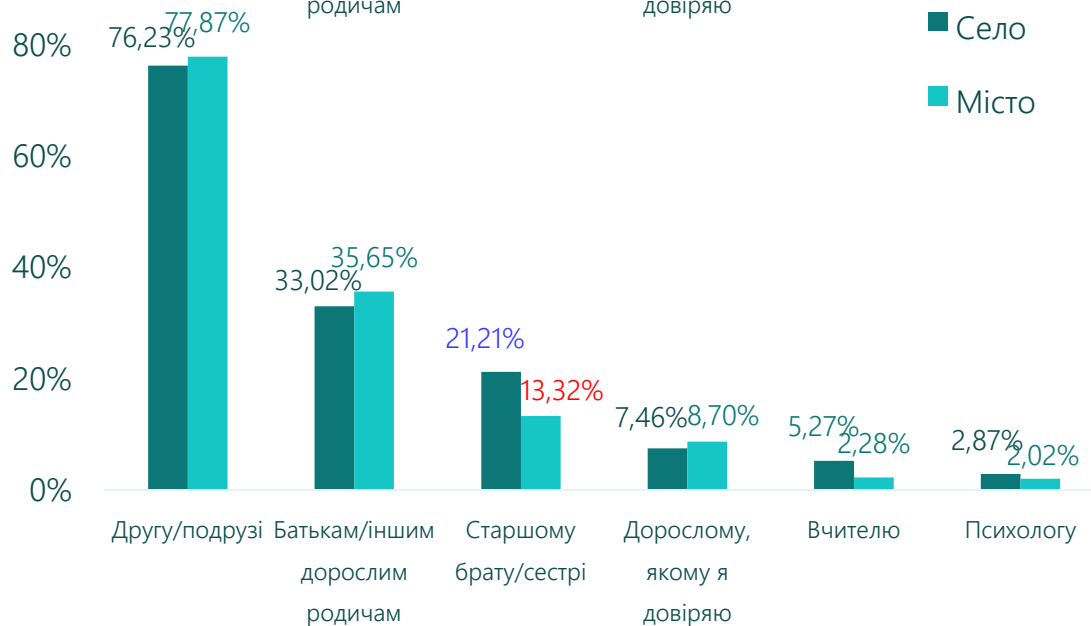
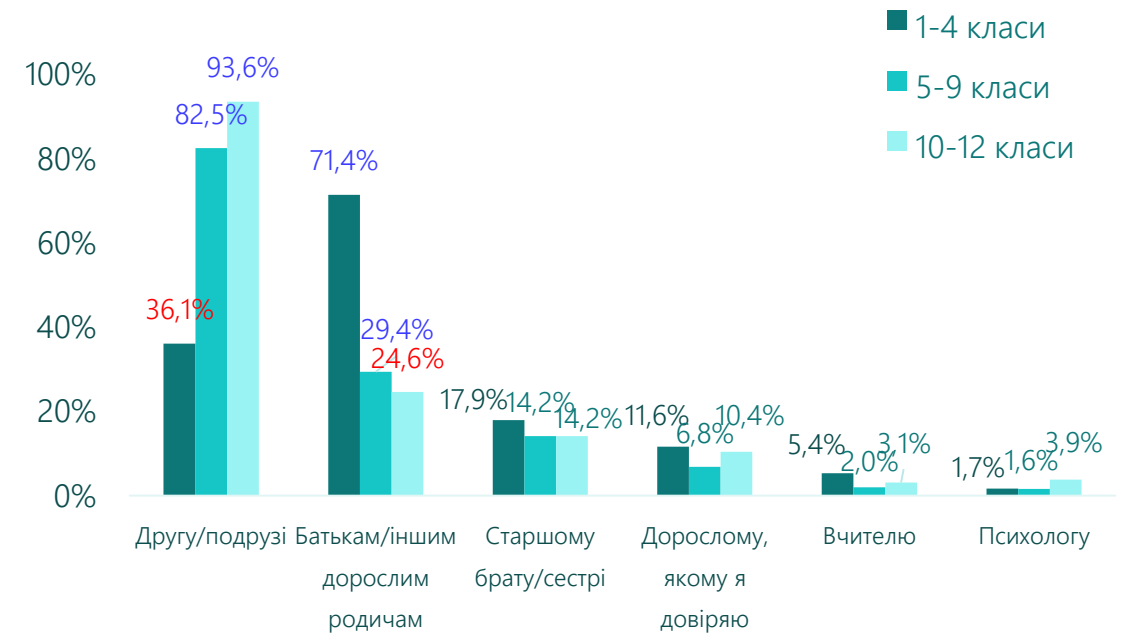
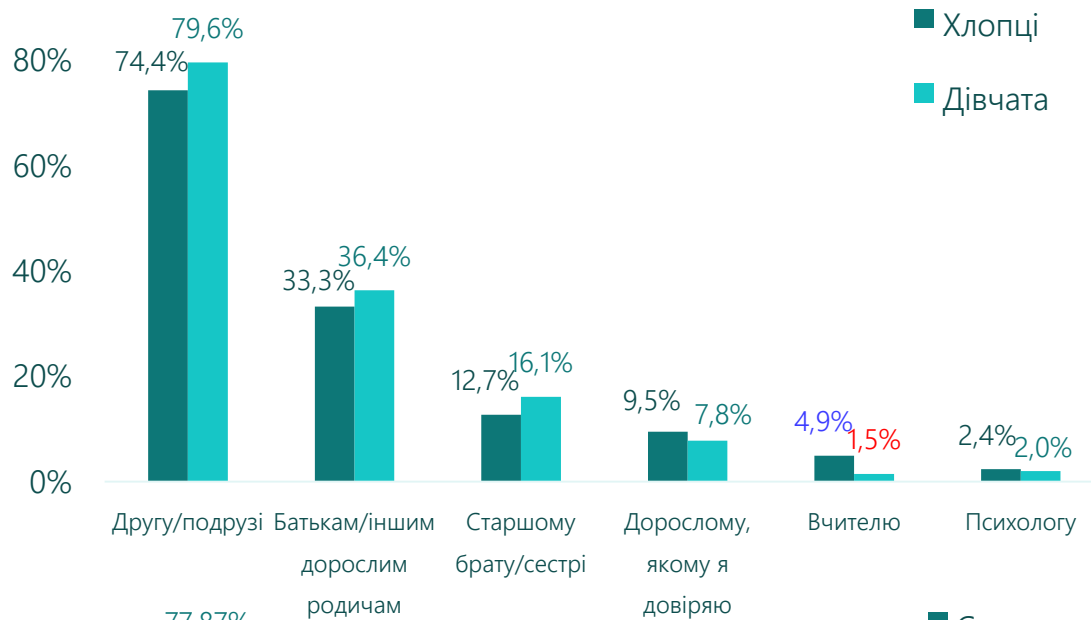
**відповідали на запитання лише ті опитані, хто відповів, що з ними трапилась хоча б одна ситуація сексуального насильства

Готовність ділитись ситуацією сексуального насильства чи експлуатації: розподіл за статтю та класами

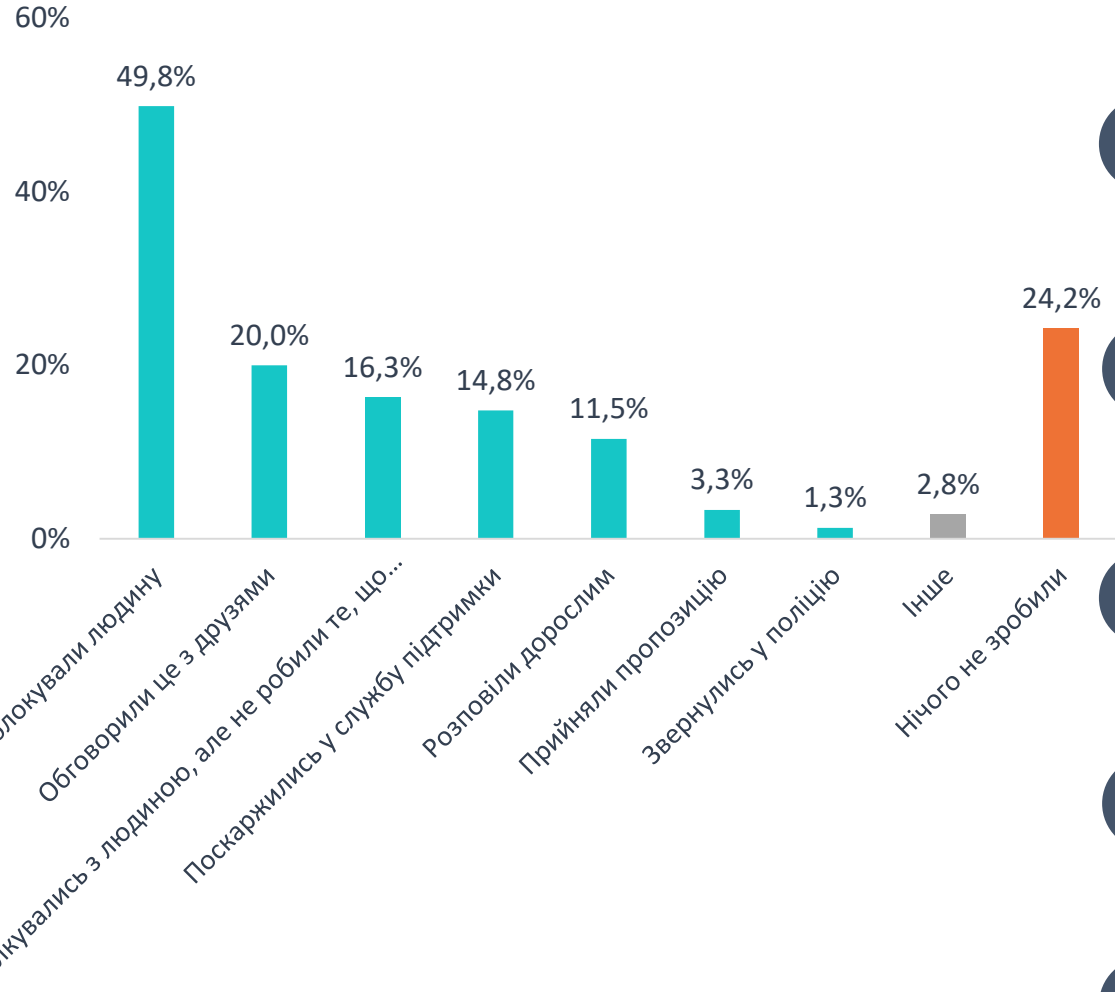
- Серед дівчат більше дітей, що поділились з кимось ситуацією, що з ними трапилась, а серед хлопців, навпаки, більше тих, то не поділився
- Серед дітей молодшого віку більше тих, хто поділився з кимось ситуацією, що з ними трапилась, а серед дітей середнього віку таких найменше

Готовність ділитись ситуацією сексуального насильства чи експлуатації: розподіл за статтю та класами

- Цікаво, що статистично значуща відмінність у відповідях дівчат та хлопців підтверджена лише для відповіді «Вчителю» і вище показник у хлопців, не зважаючи на загальні тенденції, до того, що дівчата переважно більше діляться тим, що з ними сталось
- Серед молодших дітей набагато більше тих, хто ділиться ситуаціями, що з ними трапилось, з батьками у порівнянні з дітьми середнього та старшого віку
- Тоді як серед старшого віку більше всього дітей, що діляться тим, що трапилось із друзями, як у порівнянні із молодшими, так і старшими дітьми
- Серед дітей, що проживають у селі, значущо більша кількість тих, хто розповідає про те, що з ними трапилось, старшим сіблінгам

Реагування дітей на ситуації сексуального насильства чи експлуатації

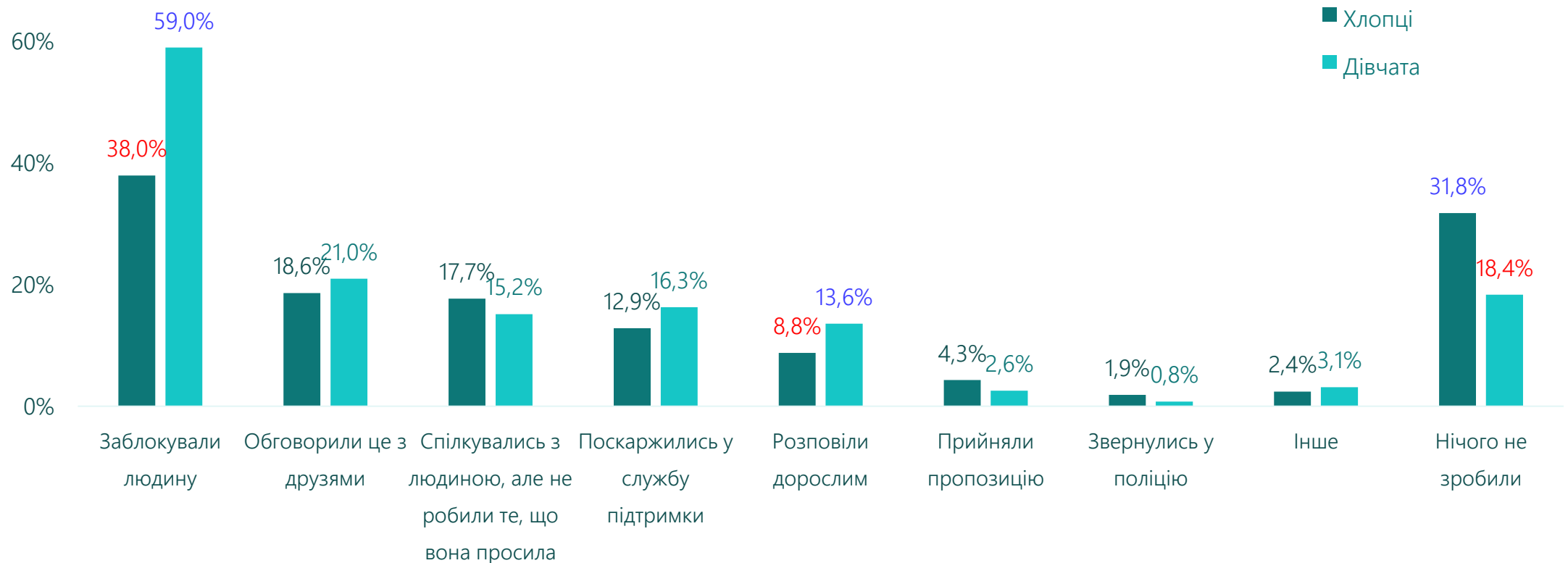
- Найбільш чисельними реакціями на ситуації, що стались з опитаними, були пасивні реакції – нічого не зробили (24,2%), обговорили це з друзями (20%) або заблокували людину (49,8%)
- З активних реакцій відмітимо позитивні (реакції, що спрямовані на вирішення ситуації, покарання учасників ситуації) – **скарга у службу підтримки ресурсу, на якому трапилась ситуація, (14,8%), розповідь дорослим (11,5%) та звернення до поліції (1,3%); та негативні (реакції, що призводили до толерування або здійснення ситуації сексуального насильства чи експлуатації) – спілкування з людиною, не виконуючи її прохань, (16,3%) та прийняття пропозиції (3,3%)**
- Варто відмітити, що пасивні реакції також ведуть до толерування ситуацій сексуального насильства чи експлуатації

*сума відповідей може перевищувати 100%, оскільки респонденти могли обирати декілька варіантів відповідей

**відповіді стосувались останньої ситуації, що трапилась з опитуваними

***відповідали на запитання лише ті опитані, хто відповів, що з ними трапилась хоча б одна ситуація сексуального насильства

Реагування дітей на ситуації сексуального насильства чи експлуатації: розподіл за статтю

- Серед хлопців значуно більше тих, хто нічого не зробив у ситуації, що з ними трапилась
- А серед дівчат відчутно більше тих, хто заблокував людину, а також, більше тих, хто розповів дорослим про те, що трапилось. Частота вибору варіант «заблокувати людину» може бути пов'язана із звичністю ситуації для дівчат

*сума відповідей може перевищувати 100%, оскільки респонденти могли обирати декілька варіантів відповідей

**відповідали на запитання лише ті опитані, хто відповів, що бачив сексуальний контент за останній рік хоча б декілька разів

N 1115 осіб

Реагування дітей на ситуації сексуального насильства чи експлуатації: розподіл за класами

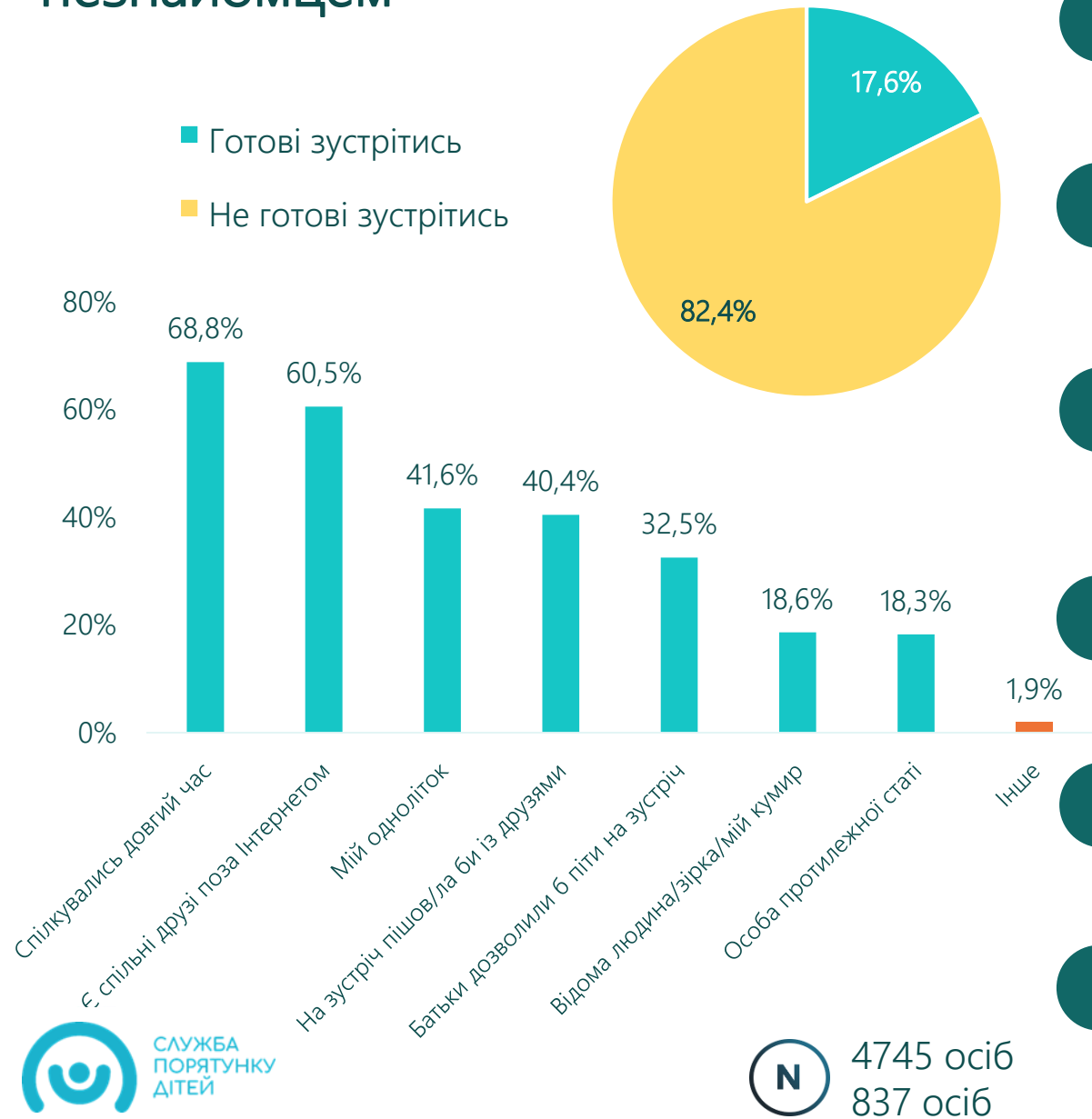

- Діти молодшого віку частіше за інших дітей обирали нічого не робити, а також значущо частіше розповідали про ситуацію, що трапилась з ними, дорослим
- Діти середнього віку значущо рідше обирали нічого не робити у ситуаціях, що з ними трапились (у порівнянні з дітьми як молодшого, так і старшого віку), а частіше обирали варіант заблокувати людину, також у порівнянні із дітьми молодшого віку вони частіше обговорювали ситуації з друзями та спілкувались з людиною у ситуації сексуального насильства/експлуатації
- Діти старшого віку частіше за дітей середнього віку обирали нічого не робити та приймали пропозицію

*сума відповідей може перевищувати 100%, оскільки респонденти могли обирати декілька варіантів відповідей

**відповідали на запитання лише ті опитані, хто відповів, що бачив сексуальний контент за останній рік хоча б декілька разів

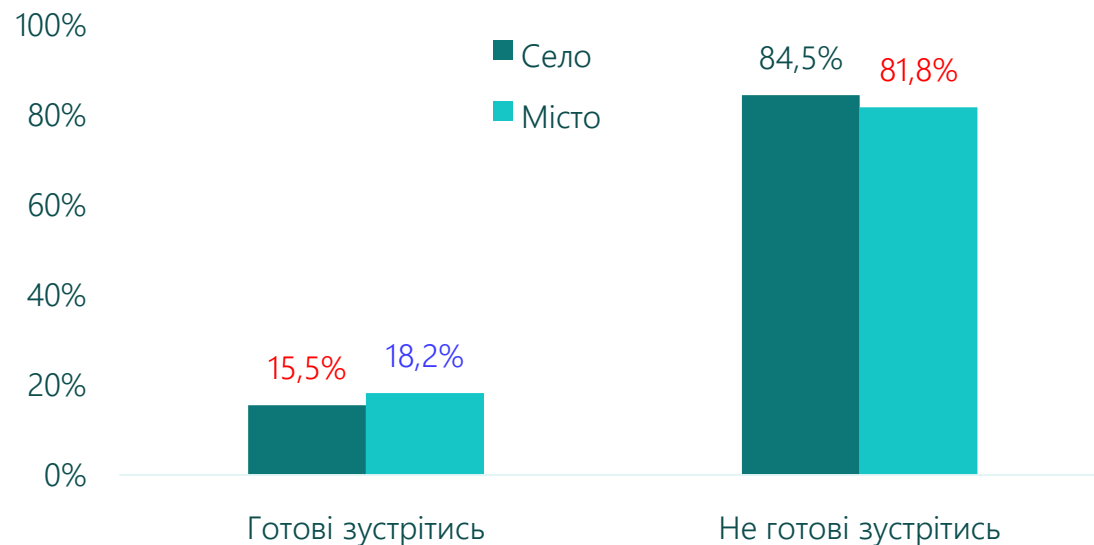
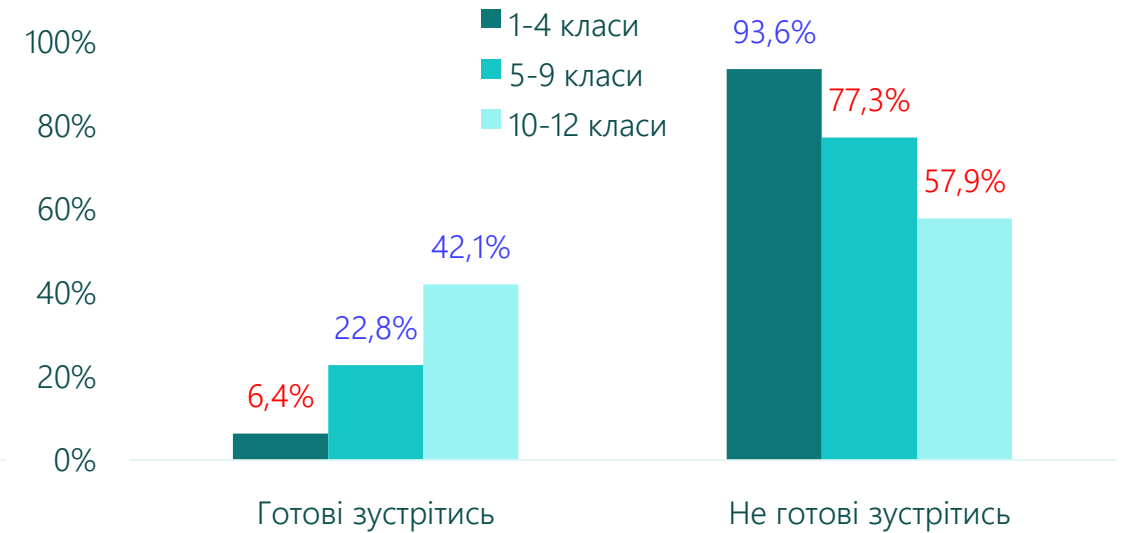
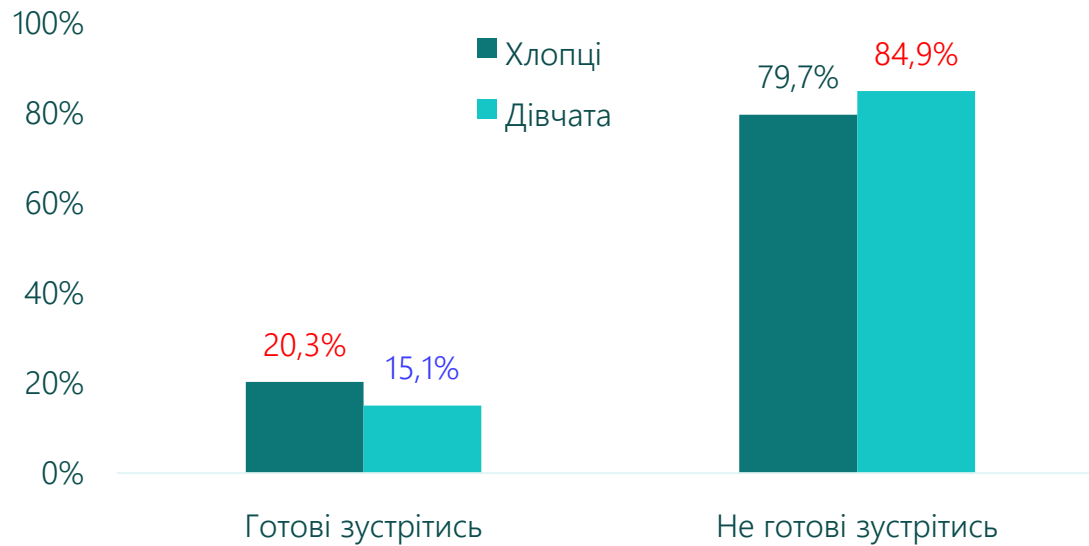
Готовність до зустрічі наживо із онлайн незнайомцем

- Більшість дітей (82,4%) не готові зустрітись наживо із людиною, яку вони знають лише через Інтернет
- Серед тих, хто готовий зустрітись з незнайомцем наживо, можна виділити дві групи мотивів готовності:
- діти матимуть певні гарантії щодо безпеки зустрічі – спілкування протягом довгого часу (68,8%), наявність спільних друзів поза Інтернетом (60,5%), зустріч відбудеться в присутності друзів (40,4%) або ж якщо батьки вважають зустріч безпечною та дозволять піти (32,5%)
- людина буде мати певні характеристики – бути однолітком (41,6%), відомою людиною або їх кумиром (18,6%) або ж особою протилежної статі (18,3%)

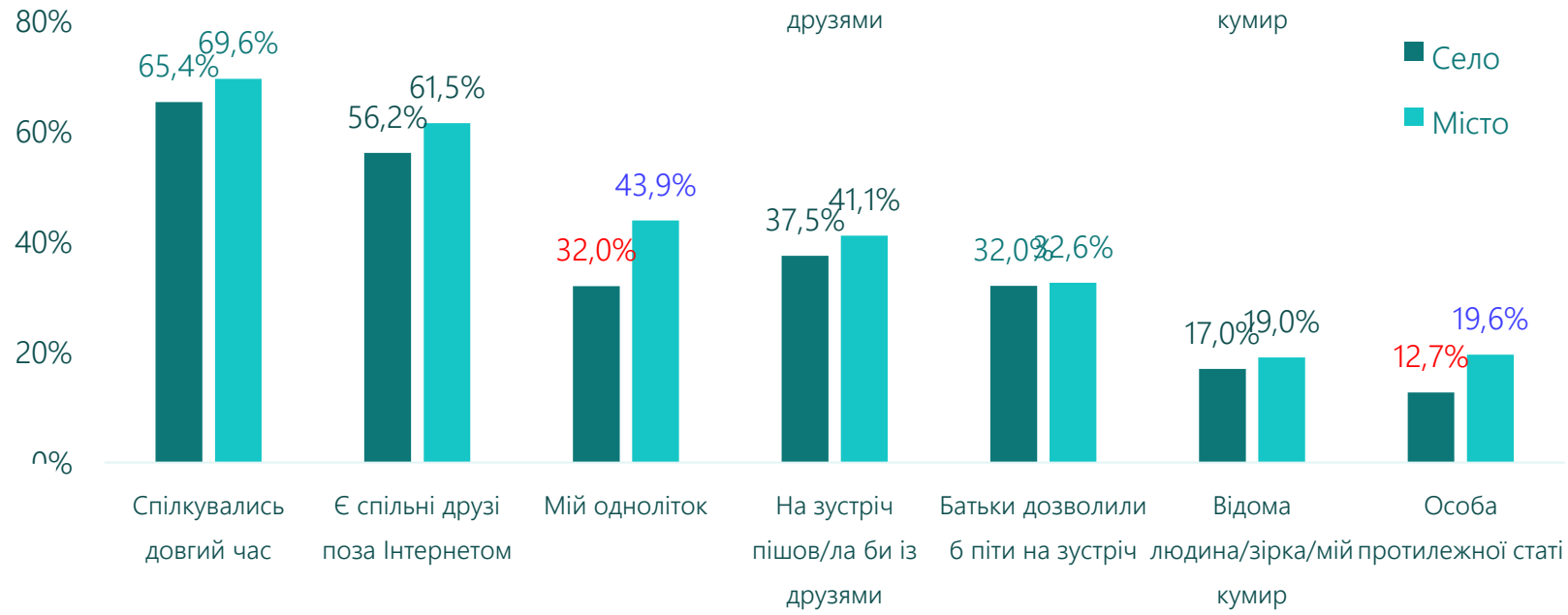
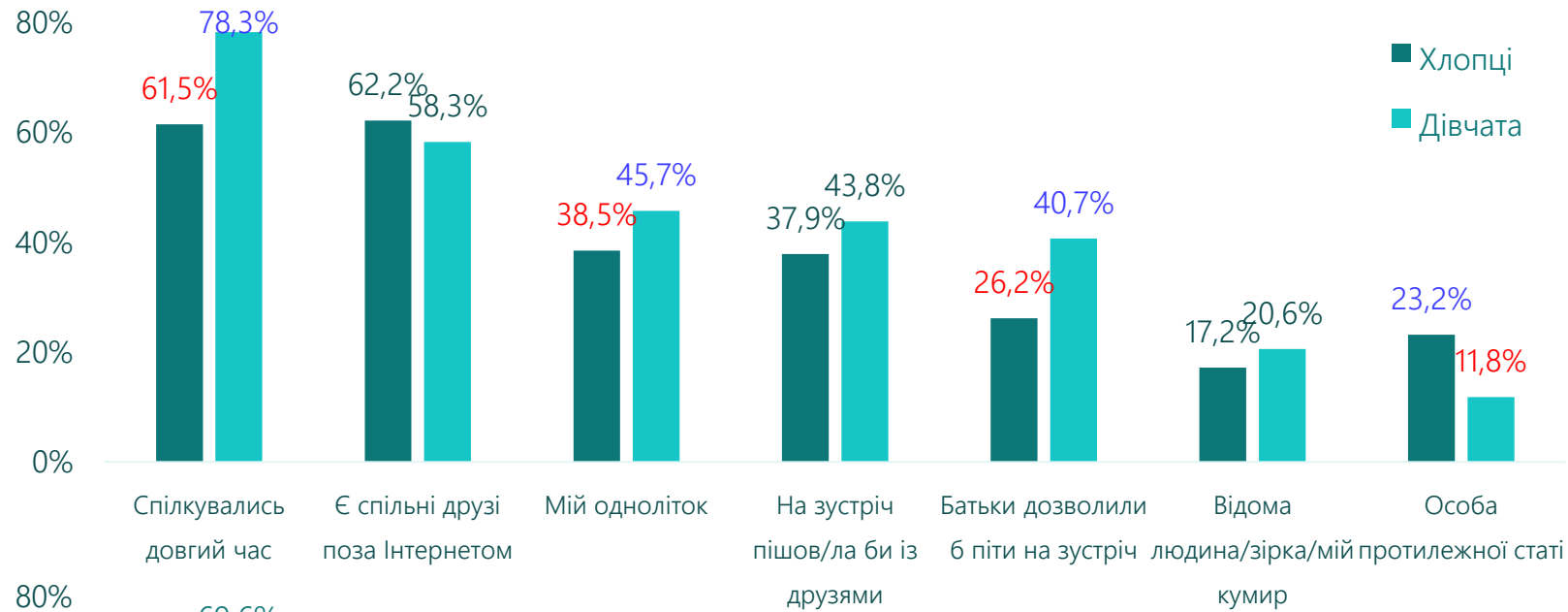
*сума відповідей може перевищувати 100%, оскільки респонденти могли обирати декілька варіантів відповідей

Готовність до зустрічі наживо із онлайн незнайомцем: розподіл за статтю, класами та типом НП

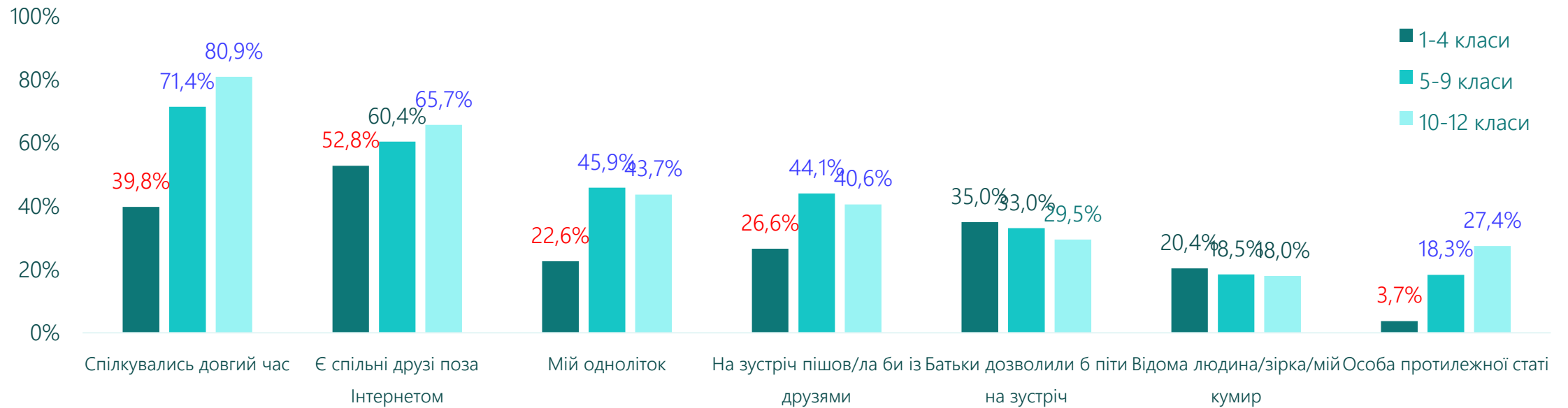
- Хлопці частіше обирали зустріч із онлайн незнайомцем у порівнянні із дівчатами
- Серед дітей середнього та старшого віку значущо більше тих, хто готовий зустрітись з онлайн незнайомцем наживо у порівнянні із дітьми молодшого віку
- Діти, що проживають у місті, частіше відзначали готовність до зустрічі наживо із онлайн незнайомцем
- *сума відповідей може перевищувати 100%, оскільки респонденти могли обирати декілька варіантів відповідей

Готовність до зустрічі наживо із онлайн незнайомцем: розподіл за статтю та типом НП

- Дівчата більше готові до зустрічі у випадку, якщо спілкувались із незнайомцем довгий час, якщо це буде їх одноліток, а також, якщо батьки дозволять піти на зустріч
 - Тоді як хлопці більше готові до зустрічі у випадку, якщо це буде особа протилежної статі
 - Серед дітей, що проживають у місті, більше готові до зустрічі, якщо це буде особа протилежної статі або ж одноліток, у порівнянні з дітьми, що проживають у селі
- *сума відповідей може перевищувати 100%, оскільки респонденти могли обирати декілька варіантів відповідей

Готовність до зустрічі наживо із онлайн незнайомцем: розподіл за класами

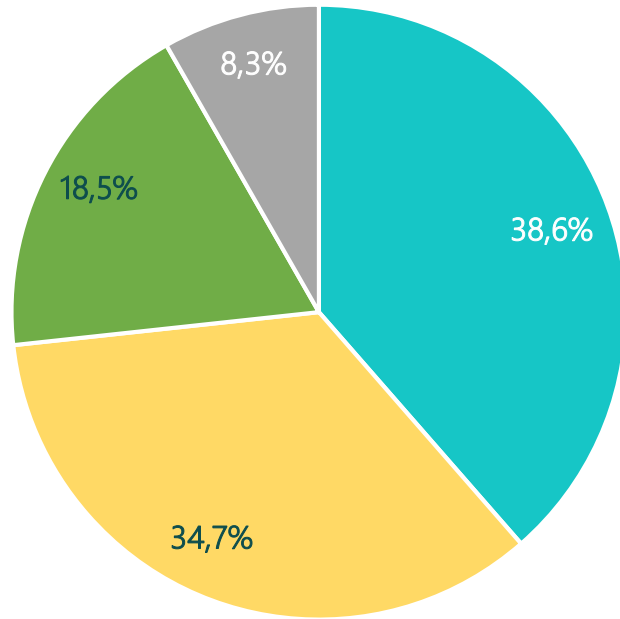
- Діти середнього та старшого віку значущо більше готові до зустрічі із онлайн незнайомцем (у порівнянні із дітьми молодшого віку) у випадку, якщо було наявне спілкування довгий час, якби це був одноліток або особа протилежної статі, або якби батьки дозволили піти на зустріч чи на зустріч пішли б із друзями
- Діти старшого віку частіше відмічали готовність до зустрічі (у порівнянні з молодшими дітьми) у випадку наявності спільних друзів поза інтернетом

*сума відповідей може перевищувати 100%, оскільки респонденти могли обирати декілька варіантів відповідей

4

Фактори ризику та захисні фактори
контакту із сексуальним насильством
і експлуатацією

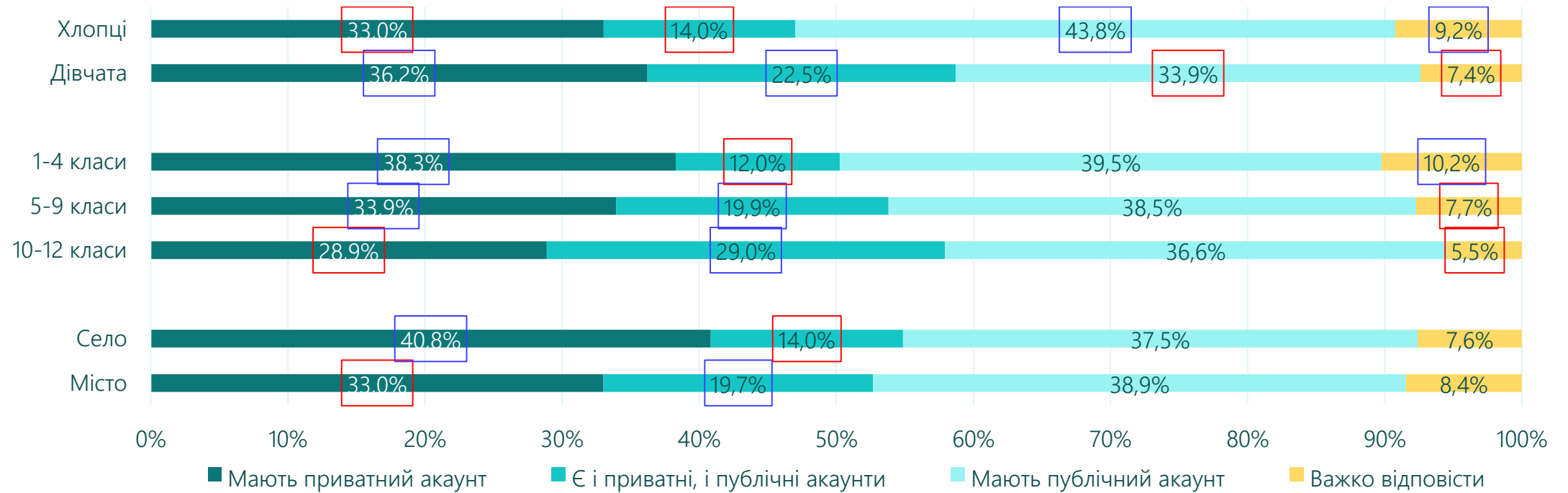
Налаштування конфіденційності акаунтів

■ Мають публічний акаунт ■ Мають приватний акаунт
■ Є і приватні, і публічні акаунти ■ Важко відповісти

- Трохи більше третини дітей мають публічні акаунти
- Ще третина мають приватні акаунти, що доступні для перегляду лише для тих, кого знають діти
- 18,5% мають декілька сторінок, частина з яких є публічними, а частина - приватними

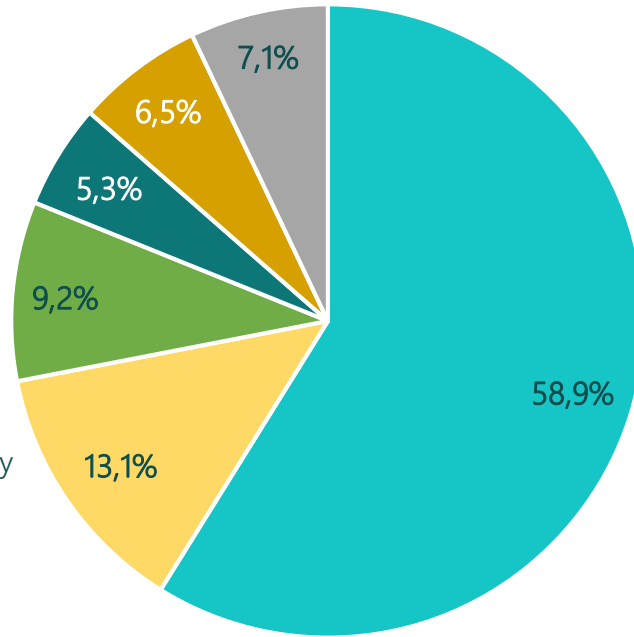
Налаштування конфіденційності акаунтів: розподіл за статтю, класами та типами НП

- Хлопці частіше мають публічний акаунт, ніж дівчата, тоді як дівчата частіше хлопців мають приватний акаунт, а також мають декілька акаунтів із різними налаштуваннями конфіденційності
- Серед дітей молодшого віку більше тих, хто має приватну сторінку, у порівнянні з дітьми старшого та середнього віку
- Тоді як серед дітей середнього та старшого віку більше тих, хто має декілька сторінок з різними налаштуваннями конфіденційності
- Серед дітей, що проживають у селі більше дітей, що мають приватні акаунти, а серед містян більше тих, хто має декілька сторінок із різними налаштуваннями акаунтів

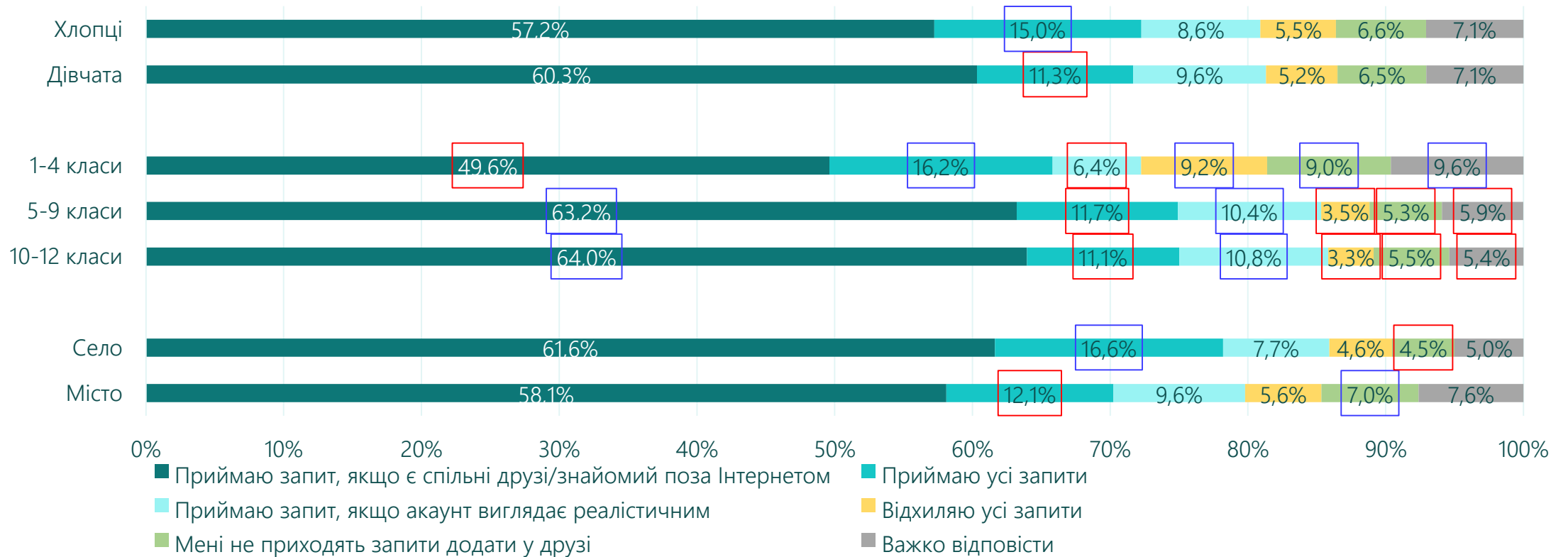
Реакції дітей на запити додавання у друзі

- Приймаю запит, якщо є спільні друзі/знайомий поза Інтернетом
- Приймаю усі запити
- Приймаю запит, якщо акаунт виглядає реалістичним
- Відхиляю усі запити
- Мені не приходять запити додати у друзі
- Важко відповісти

- Близько 18% дітей реагують на запити певним чином, не зважаючи на додаткові умови: 6,5% відхиляють усі запити, а 13,1% - приймають усі
- Близько двох третин дітей приймають запити за певних умов: більше половини дітей (58,9%) приймають запити, якщо мають спільних друзів або знайомі з людиною поза Інтернетом, а 9,2% достатньо для прийняття запиту, щоб акаунт виглядав реалістично

Реакції дітей на запити додавання у друзі: розподіл за статтю, класами та типами НП

- Хлопці частіше за дівчат приймають усі запити додати у друзі
- Діти молодшого шкільного віку також частіше приймають усі запити, але також частіше відхиляють усі запити, і серед них більше тих, кому не приходять запити
- Серед дітей, що проживають у селі також більше тих, хто приймає усі запити, а серед дітей-містян більше тих, кому не приходять запити

Захисний функціонал соцмереж

Знання захисного функціоналу соцмереж

Досвід використання захисного функціоналу соцмереж

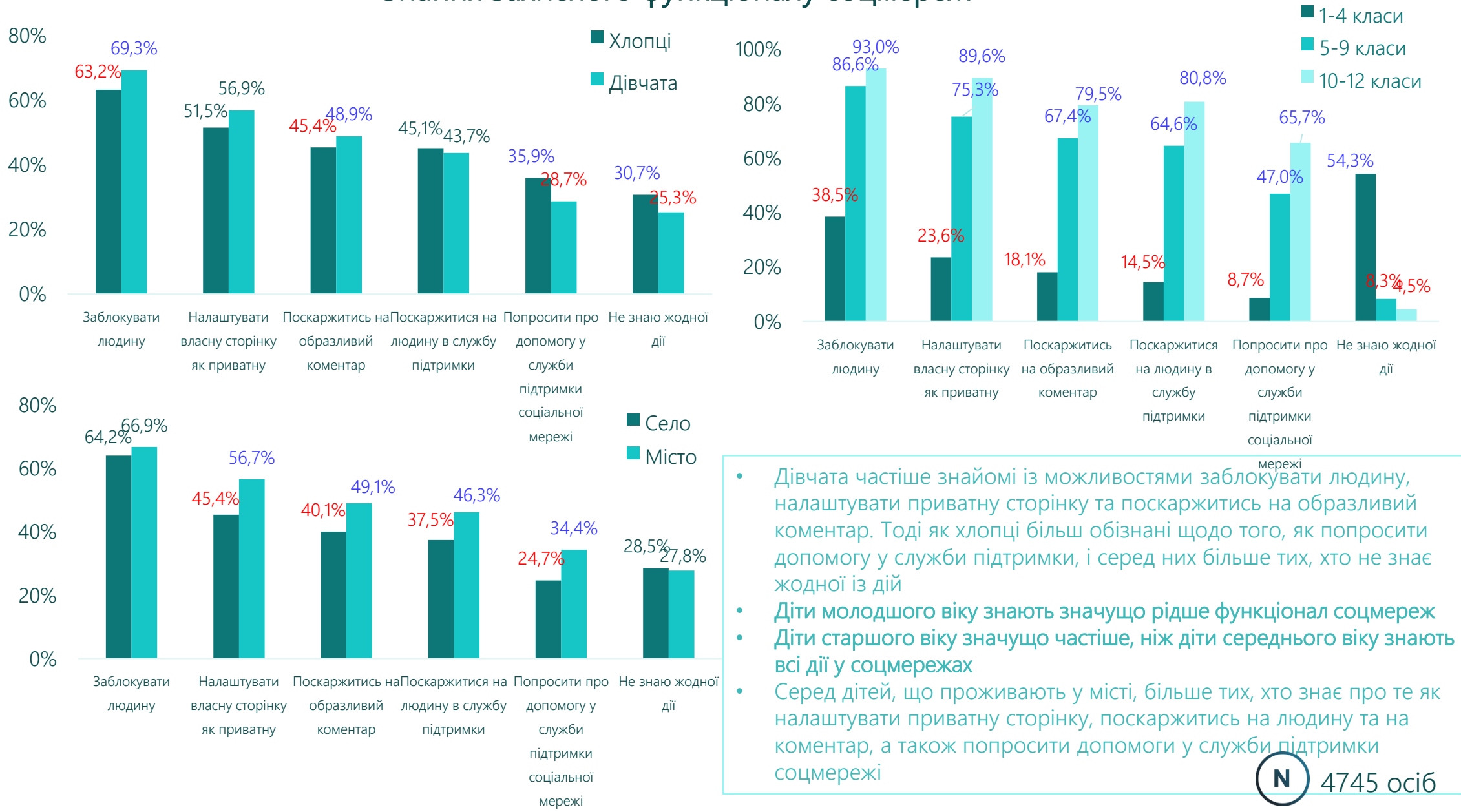
4745 осіб
3417 осіб

- 28% опитаних не знають як реалізувати ні одну із захисних функцій соцмереж
- Більше половини дітей знають як заблокувати людину (66,3%) та як налаштувати власну сторінку як закриту від інших людей (54,2%)
- Трохи менше половини опитаних знають як поскаржитись на образливий коментар (47,1%) та на конкретний акаунт (44,4%)
- Лише третина знає як попросити про допомогу у служби підтримки соцмережі
- Серед тих, хто знає як реалізувати хоча б одну із захисних функцій соцмереж, більшість мають досвід блокування акаунтів (72%), половина налаштовували свою сторінку як приватну, близько третини скаржились на образливий коментар і стільки ж – скаржились на певний акаунт, а 12,9% дітей просили про допомогу у служби підтримки соцмережі
- Лише 16,2% не мають досвід використання жодної з захисних функцій соцмережі

*сума відповідей може перевищувати 100%, оскільки респонденти могли обирати декілька варіантів відповідей

Захисний функціонал соцмереж: розподіл за статтю та класами

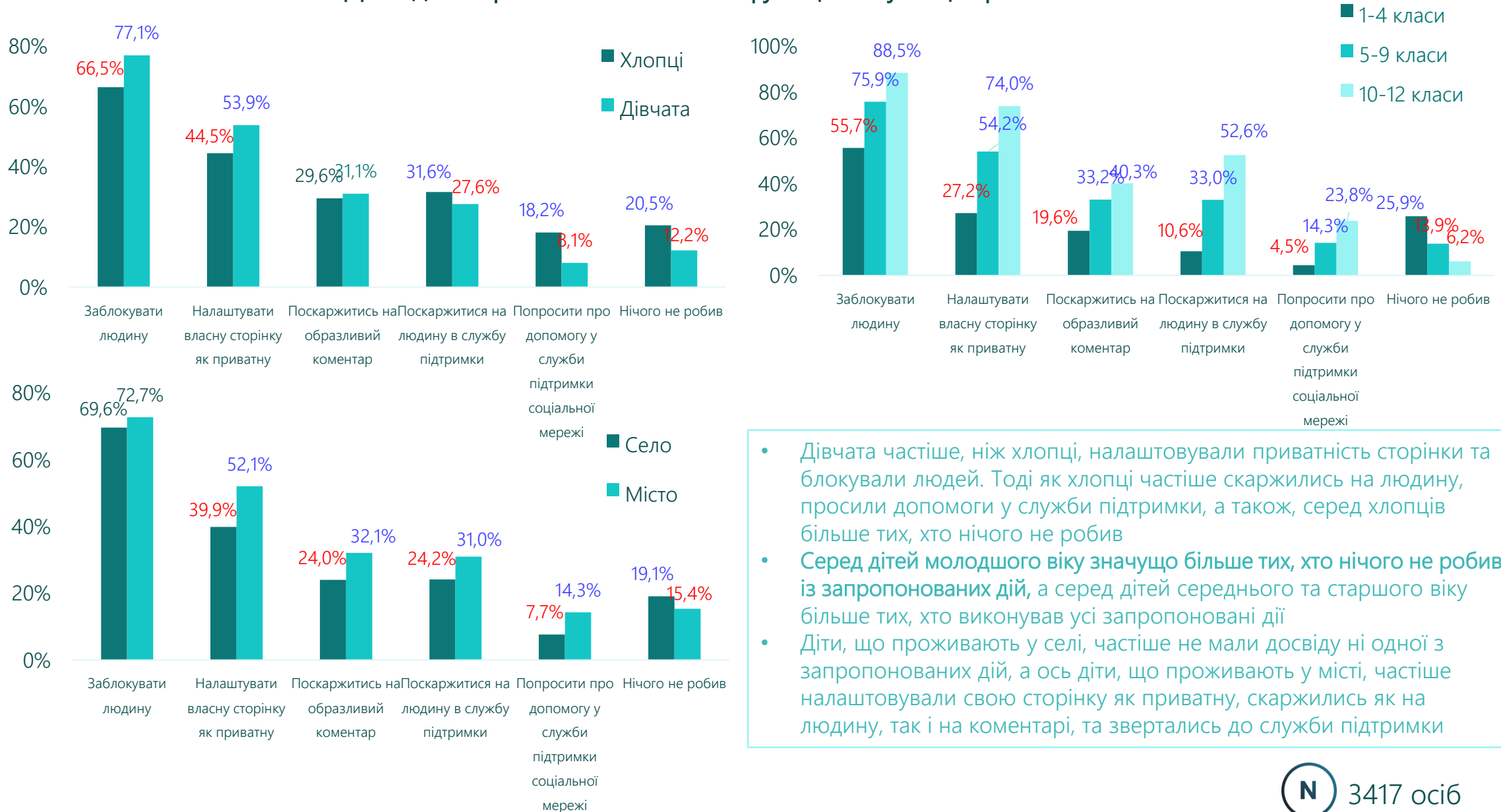
Знання захисного функціоналу соцмереж

- Дівчата частіше знайомі із можливостями заблокувати людину, налаштувати приватну сторінку та поскаржитись на образливий коментар. Тоді як хлопці більш обізнані щодо того, як попросити допомогу у службі підтримки, і серед них більше тих, хто не знає жодної із дій
- Діти молодшого віку знають значущо рідше функціонал соцмереж
- Діти старшого віку значущо частіше, ніж діти середнього віку знають всі дії у соцмережах
- Серед дітей, що проживають у місті, більше тих, хто знає про те як налаштувати приватну сторінку, поскаржитись на людину та на коментар, а також попросити допомоги у службі підтримки соцмережі

Захисний функціонал соцмереж: розподіл за статтю та класами

Досвід використання захисного функціоналу соцмереж

- Дівчата частіше, ніж хлопці, налаштовували приватність сторінки та блокували людей. Тоді як хлопці частіше скаржились на людину, просили допомоги у служби підтримки, а також, серед хлопців більше тих, хто нічого не робив
- Серед дітей молодшого віку значущо більше тих, хто нічого не робив із запропонованих дій, а серед дітей середнього та старшого віку більше тих, хто виконував усі запропоновані дії
- Діти, що проживають у селі, частіше не мали досвіду ні одної з запропонованих дій, а ось діти, що проживають у місті, частіше налаштовували свою сторінку як приватну, скаржились як на людину, так і на коментарі, та звертались до служби підтримки

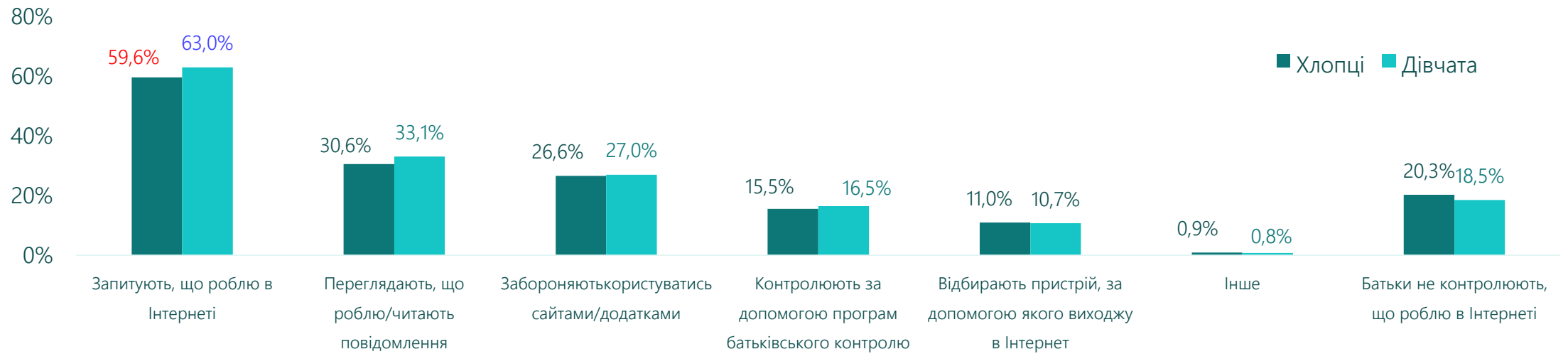
Способи контролю батьками діяльності дітей в Інтернеті

- Лише 19,4% опитаних дітей відмітили, що їх батьки не контролюють, що саме вони роблять в інтернеті, отже, діяльність більшості дітей (80%) контролюється їх батьками
- Найчастіше батьки просто розпитують дітей про те, що вони роблять в інтернеті – такий спосіб відмітили 61,3% опитаних
- У третини дітей батьки переглядають, що саме вони роблять, або читають повідомлення, у чверті забороняються користуватись певними сайтами або додатками
- У невеликої кількості опитаних (16,0%) батьки контролюють діяльність за допомогою програм батьківського контролю, а у 10,8% - відбирають пристрій для виходу в інтернет
- У «іншому» декілька дітей відмічали, що батьки їм довіряють або що ведуть бесіди про те, що не варто робити в інтернеті, але це одиничні випадки

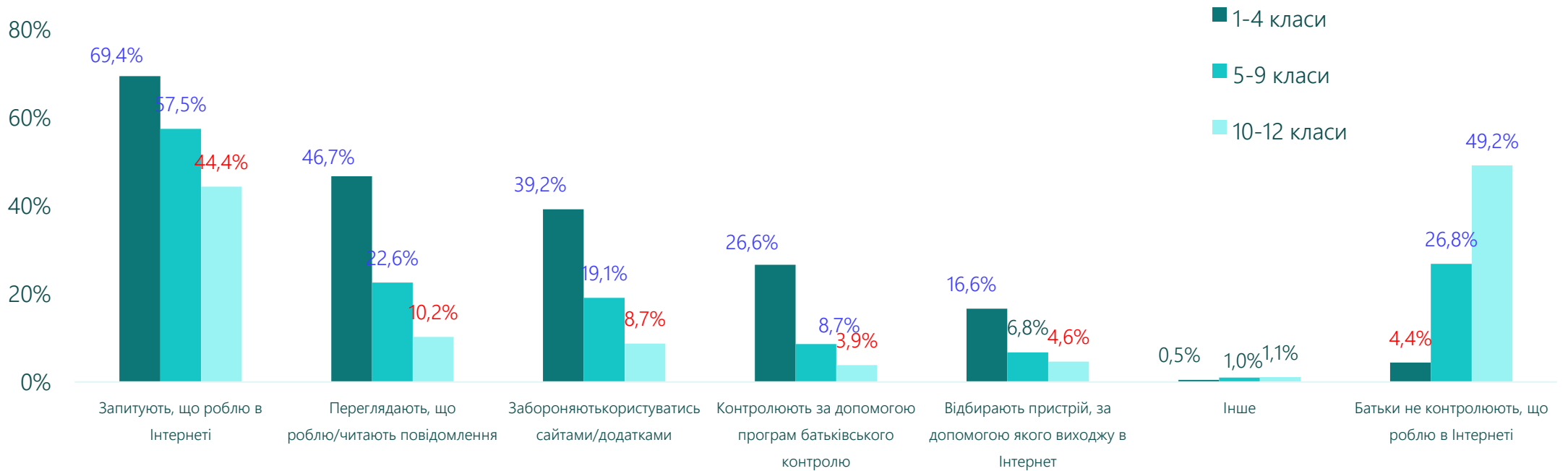
*сума відповідей може перевищувати 100%, оскільки респонденти могли обирати декілька варіантів відповідей

Способи контролю батьками діяльності дітей в Інтернеті: розподіл за статтю

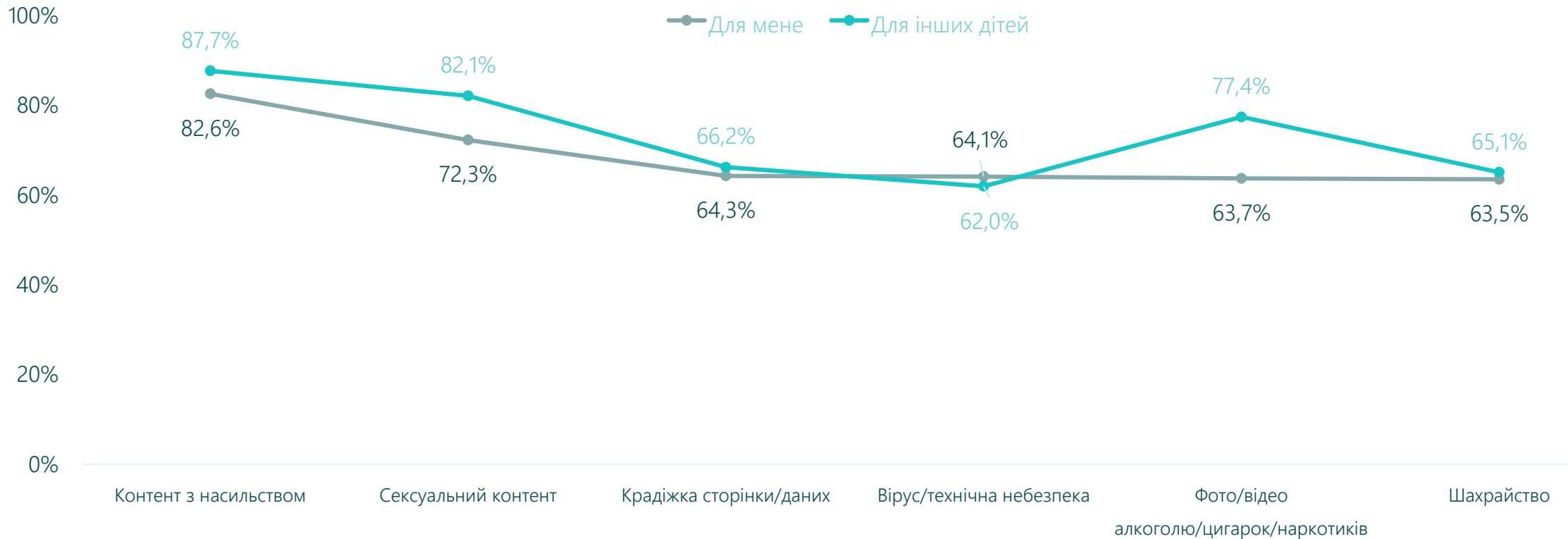
- Дівчат частіше батьки запитують про те, що вони роблять в Інтернеті (у порівнянні з хлопцями)
- У дітей, що проживають у селі, батьки частіше запитують що вони роблять в Інтернеті, а також частіше переглядають їх повідомлення/дії
- Серед дітей, що проживають у місті, більше тих, у кого батьки не контролюють дії в Інтернеті

Способи контролю батьками діяльності дітей в Інтернеті: розподіл за класами

- Дітей молодшого віку частіше контролюють батьки – і запитуючи про те, що вони роблять, і переглядаючи їх повідомлення/дії, забороняючи користуватись певними додатками, а також, відбираючи пристрій для виходу в Інтернет (ймовірно, це пов'язано із тим, що молодші діти частіше заходять в Інтернет з пристроїв сімейних або батьківських)
- Серед дітей середнього та старшого віку значущо більше тих, кого не контролюють батьків, а також серед дітей старшого віку таких значущо більше у порівнянні з дітьми середнього віку

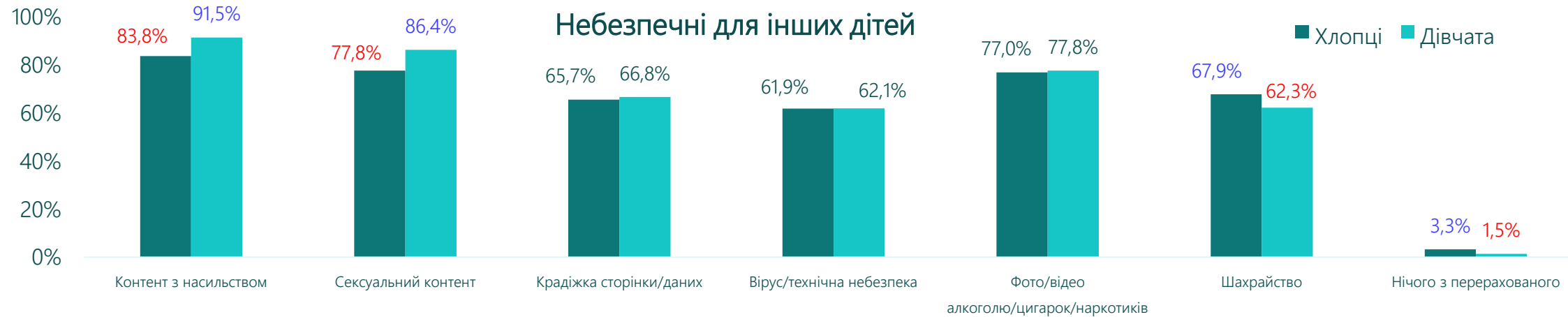
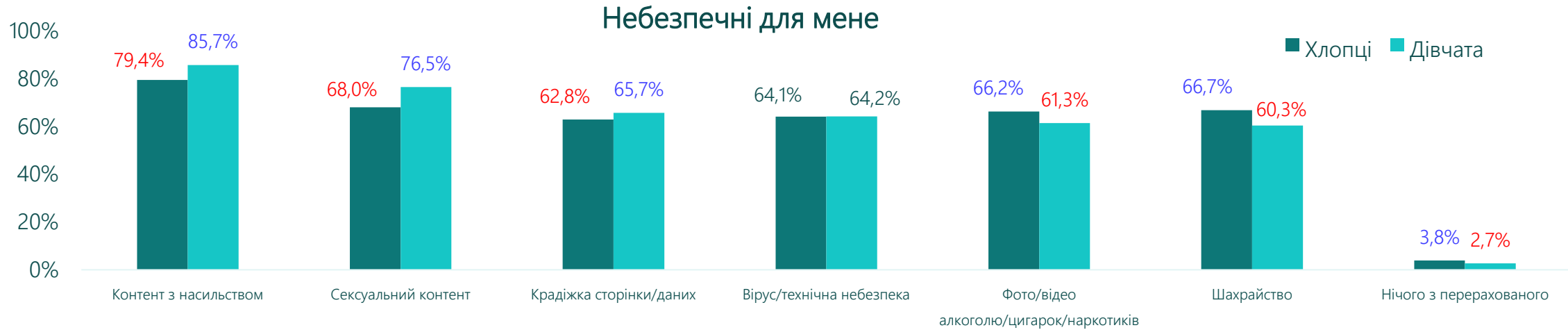
Сприйняття можливих небезпек в Інтернеті

- Гіпотеза якісного етапу дослідження підтвердилась – діти вважають «дорослий» контент (насильницькі та сексуальні матеріали, зображення алкоголю/цигарок/наркотиків) більш небезпечними для інших дітей, ніж для себе, хоча різниця є не невеликою
- Цікаво, що інші три можливі події в Інтернеті діти вважають однаково небезпечними як для себе, так і для інших дітей. При чому рівень тих, хто вважає ці теми небезпечними трохи нижчий у порівнянні з тими, хто вважає дорослий контент небезпечним
- Найбільше дітей вважають небезпечним матеріали, що зображують насильницькі чи жорстокі дії щодо людей або тварин, на другому місці – сексуальний контент

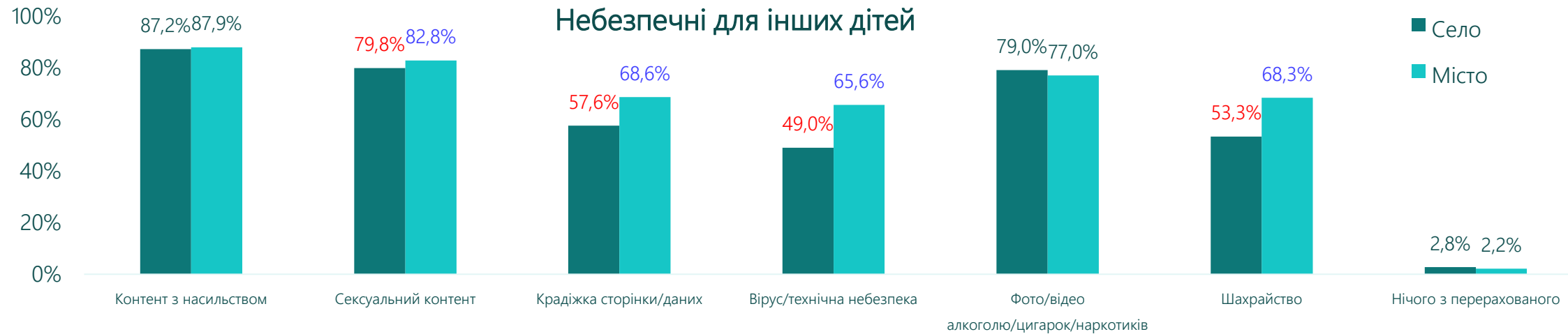
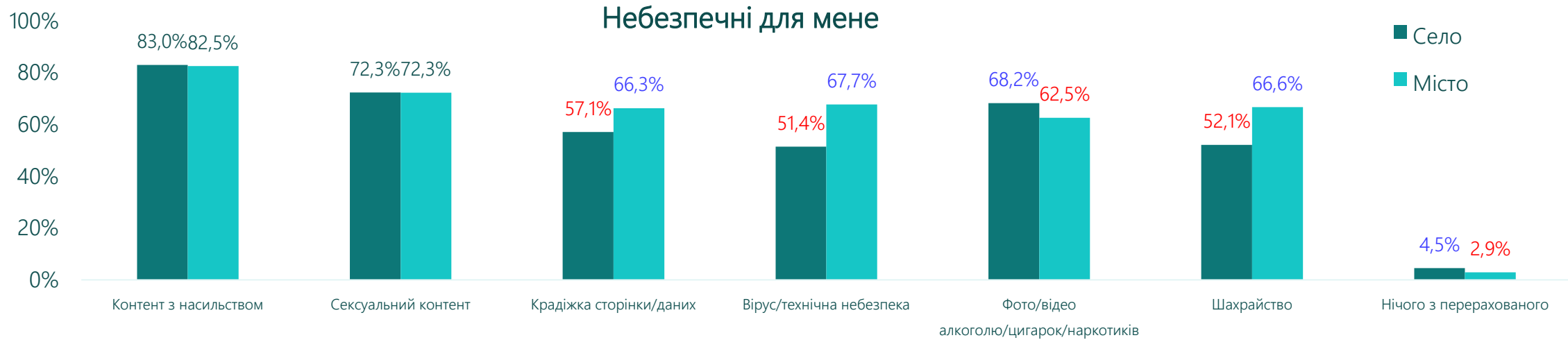
*сума відповідей може перевищувати 100%, оскільки респонденти могли обирати декілька варіантів відповідей

Сприйняття можливих небезпек в Інтернеті: розподіл за статтю

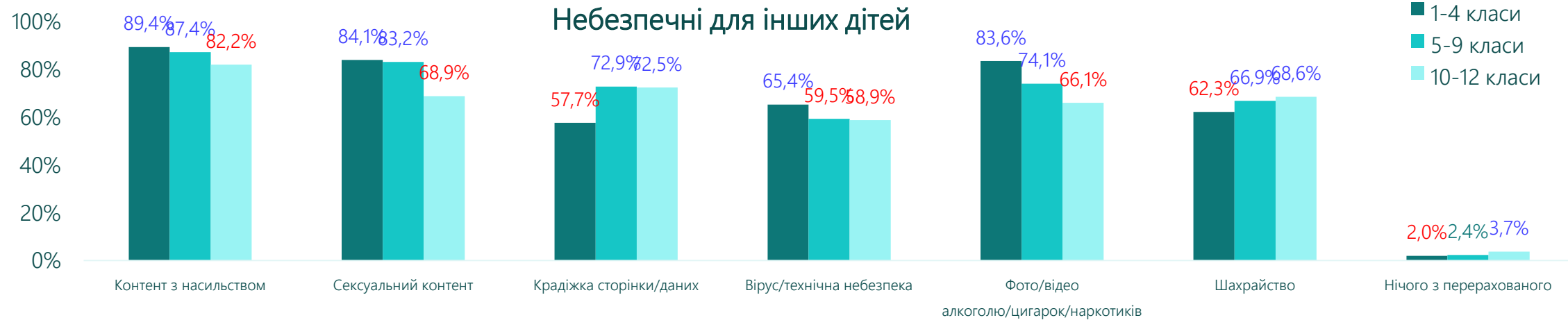
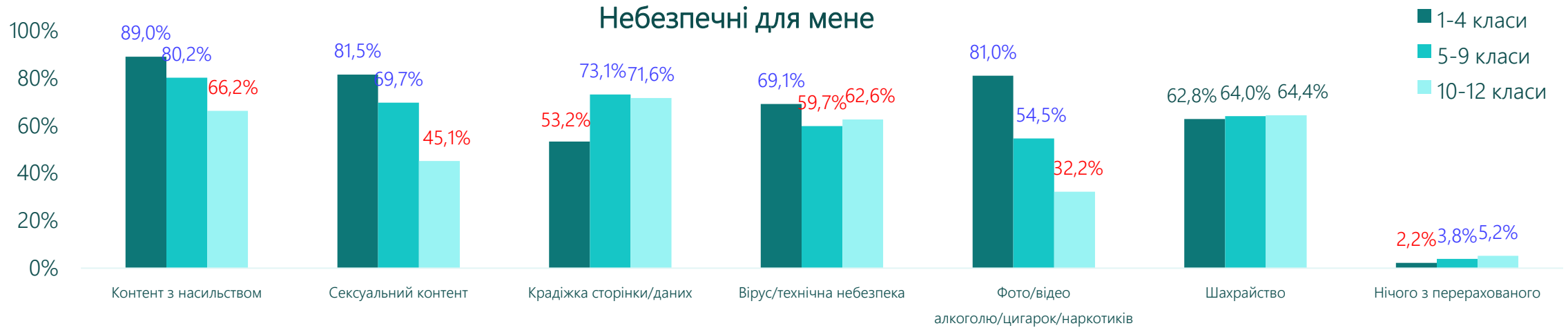
- Дівчата частіше (у порівнянні з хлопцями) вважають сексуальний контент та контент із насильством більш небезпечним як для себе, так і для інших дітей. Для себе вони частіше, ніж хлопці, вважають небезпечною крадіжку даних
- Хлопці ж і для себе, і для інших дітей більш небезпечним вважають шахрайство, а для себе – матеріали з алкоголем/цигарками/наркотиками

Сприйняття можливих небезпек в Інтернеті: розподіл за статтю

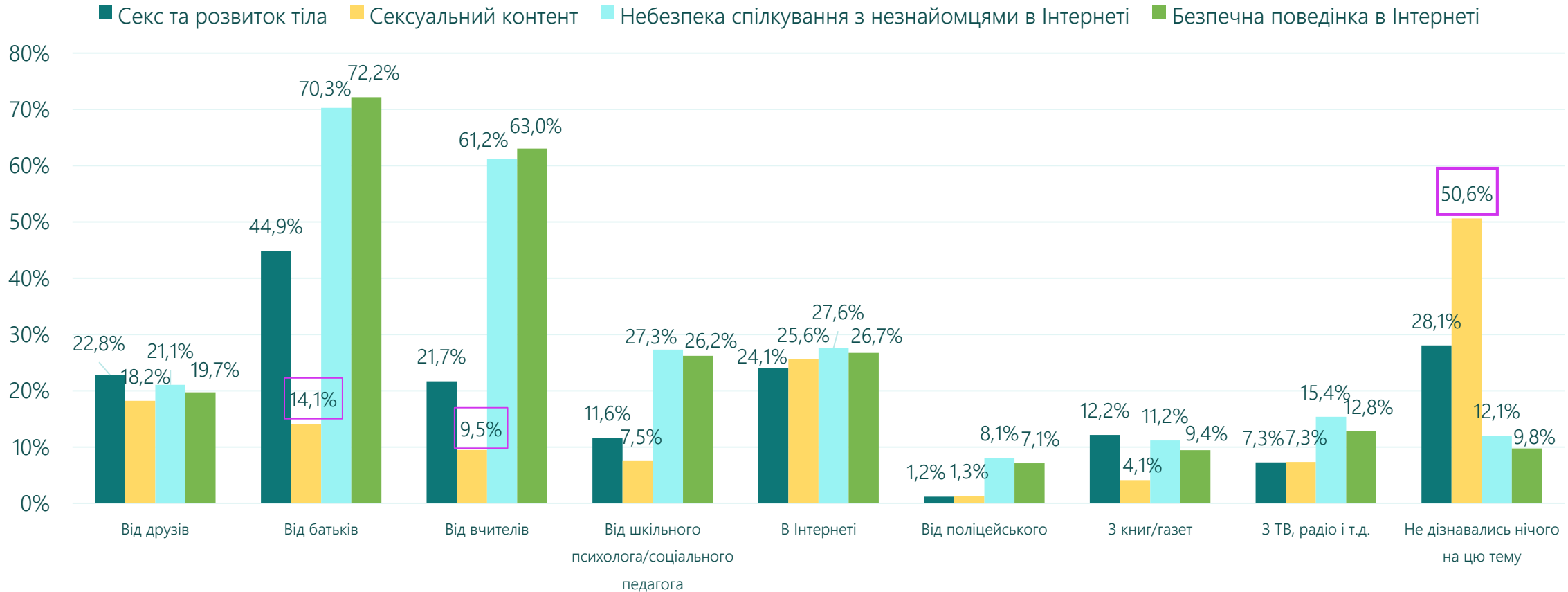
- Діти, що проживають у місті, більше, ніж діти-селяни, вважають небезпекою крадіжку даних, технічну небезпеку та шахрайство, при чому як для себе, так і для інших дітей
- Діти, що мешкають у селі, значущо частіше вважають, що нічого з перерахованого не є небезпечним для них
- А діти з міста також частіше вважають, що сексуальний контент є небезпечним для інших, у порівнянні з дітьми з села

Сприйняття можливих небезпек в Інтернеті: розподіл за статтю

- Діти молодшого віку частіше вважають небезпечними контент про насильство алкоголь і наркотики, сексуальний контент та технічну безпеку (як для себе, так і для інших дітей)
- Тоді як діти старшого та середнього віку частіше вважають небезпечним крадіжку даних (як для себе, так і для інших), та шахрайство (лише для інших дітей)
- Також серед дітей середнього та старшого віку більше тих, хто не вважає ні один з варіантів небезпечним – ні для себе, ні для інших дітей

Джерела отримання інформації за останній рік

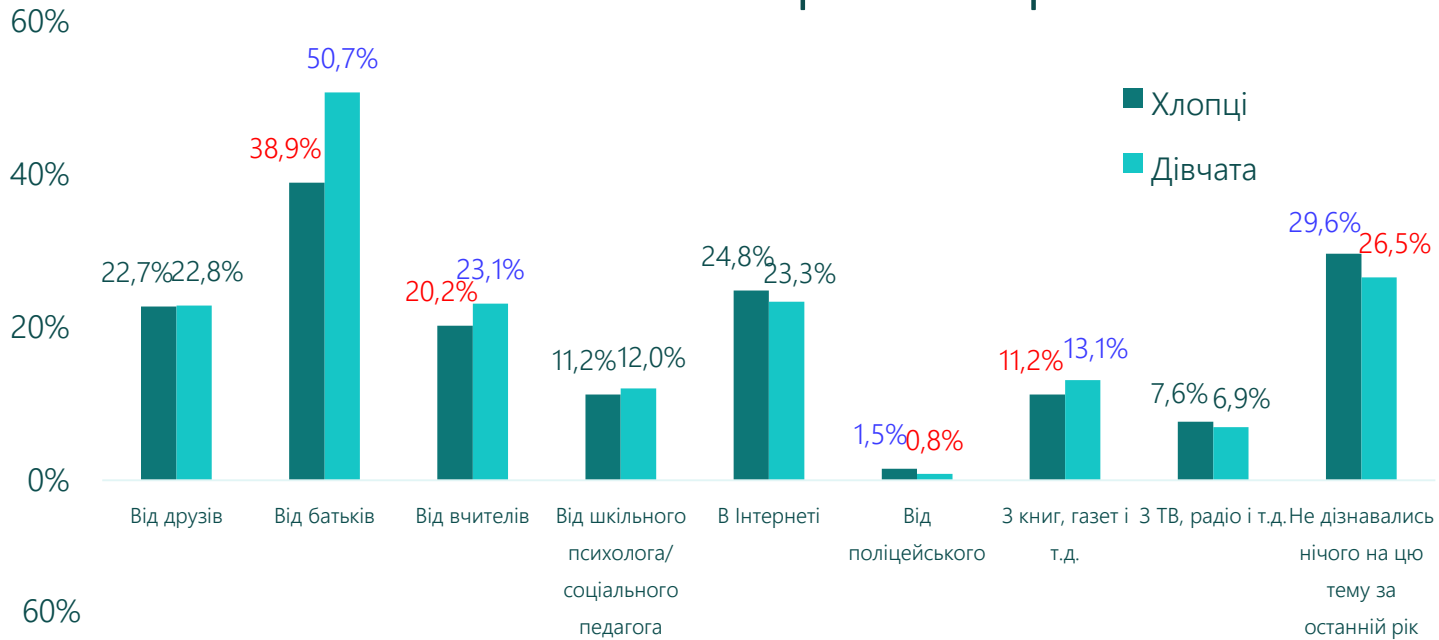
- Про сексуальний контент в Інтернеті діти дізнаються відчутно менше, ніж про інші теми, особливо від батьків (14,1% проти 44-72%), від вчителів (9,5% проти 61-63% про небезпеку та безпечну поведінку в Інтернеті), також цю ж особливість можна побачити у тому, що половина дітей не дізнавались нічого про сексуальний контент в інтернеті за останній рік
- Важливо відмітити, що у джерелах, які діти можуть самостійно обирати та мають у них більше контролю (обговорення тем з друзями та пошук інформації в Інтернеті), рівень обізнаності з усіх тем майже однаковий (18-22% та 24-27%)

*сума відповідей може перевищувати 100%, оскільки респонденти могли обирати декілька варіантів відповідей

N 4745 осіб

Джерела отримання інформації за останній рік

Про секс та розвиток тіла

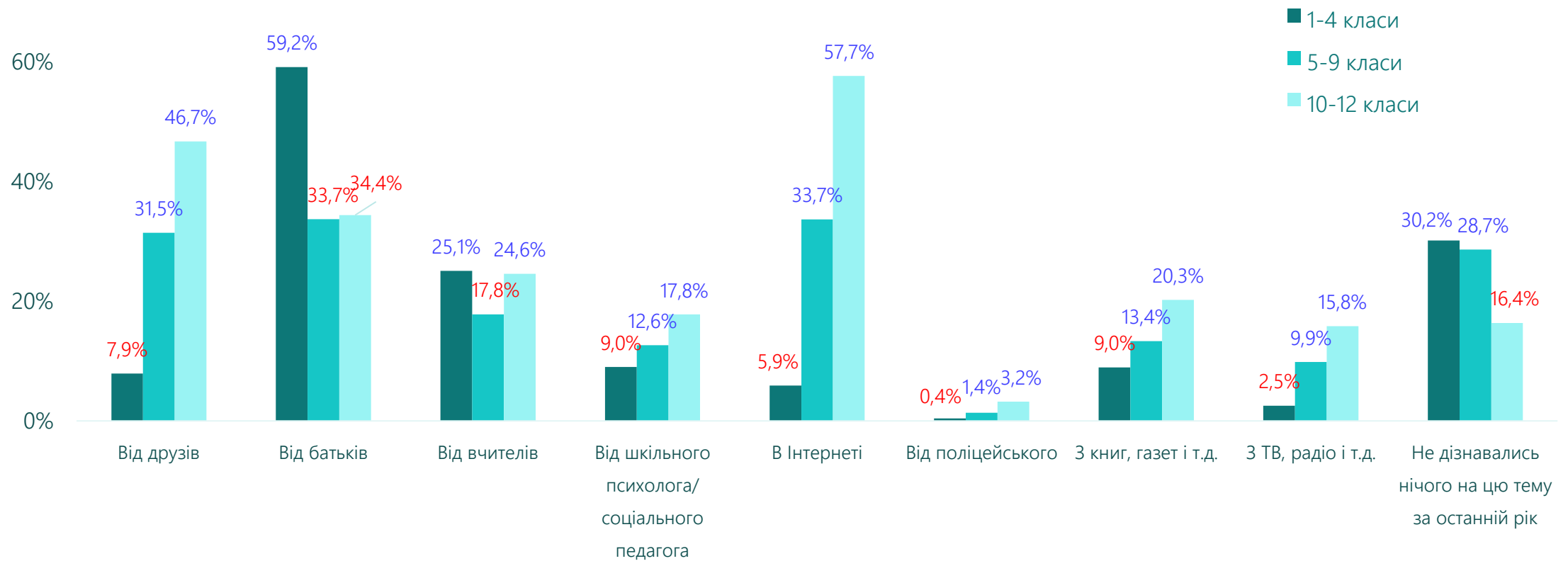

- Дівчата частіше дізнаються про секс та розвиток тіла від батьків, вчителів та з книг та газет, тоді як хлопці частіше дізнаються інформацію цієї тематики від поліцейських, також серед хлопців значущо більше тих, хто не дізнавався інформацію на цю тему протягом року

- Серед дітей-містян більше тих, хто дізнається про секс та розвиток тіла від друзів, батьків, в інтернеті, з книга та газет, тоді як діти, що проживають у селах, частіше дізнаються інформацію на цю тему від вчителів, від шкільного психолога, також серед них більше тих, хто не дізнавався інформацію на цю тему протягом останнього року

Джерела отримання інформації за останній рік

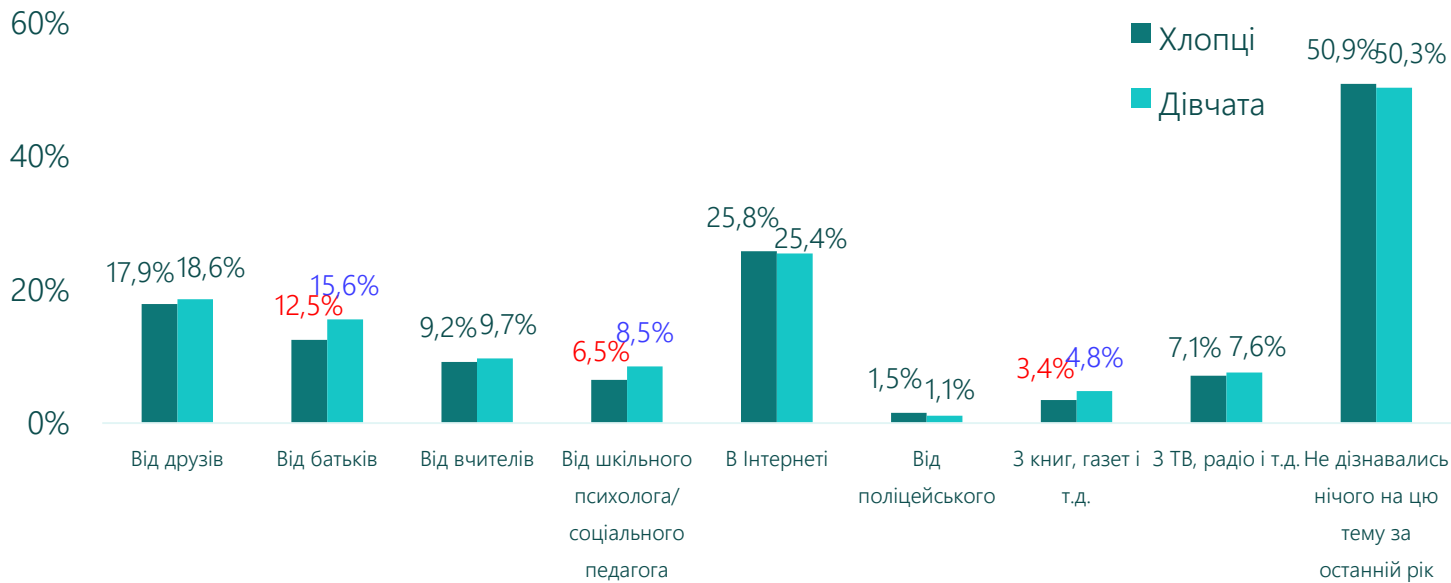
Про секс та розвиток тіла

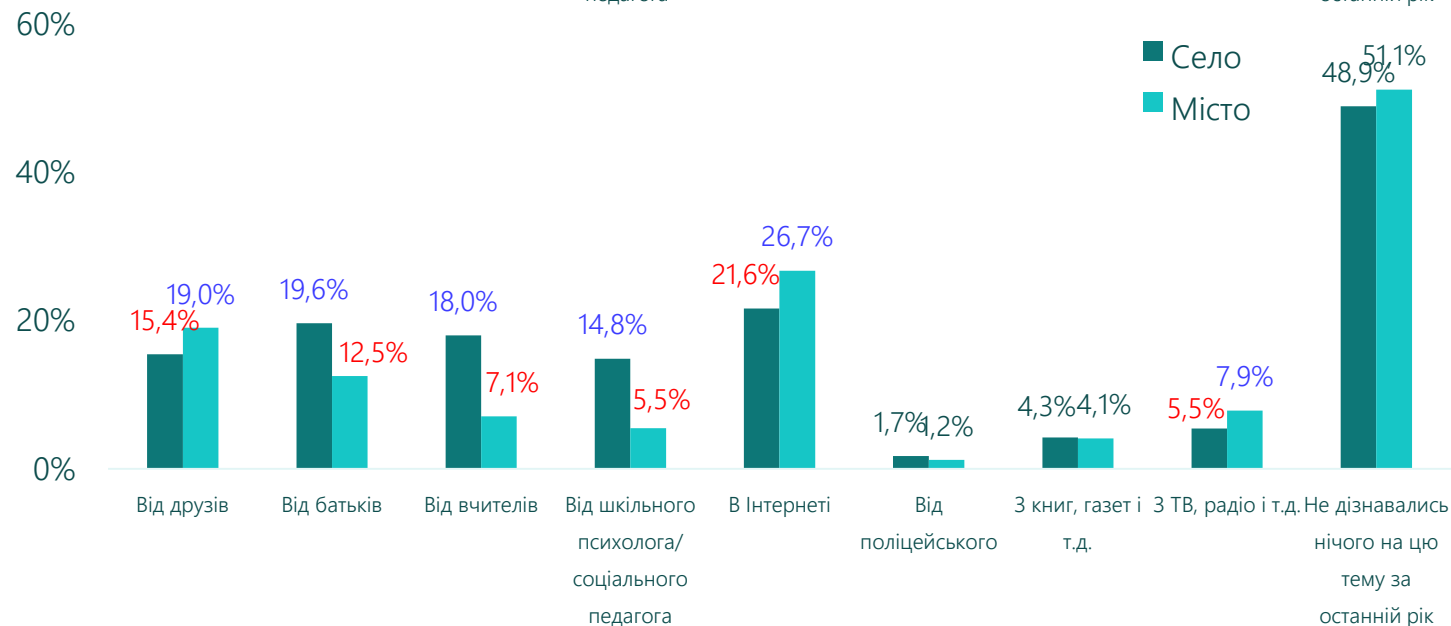
- Діти молодшого віку частіше отримують інформацію про секс та розвиток тіла від батьків
- Цікаво, що від вчителів найменше отримують інформацію діти середнього віку
- Діти середнього та старшого віку отримують інформацію на дану тематику значущо частіше від усіх категорій, окрім батьків (та вчителів для середнього віку)

Джерела отримання інформації за останній рік

Сексуальний контент

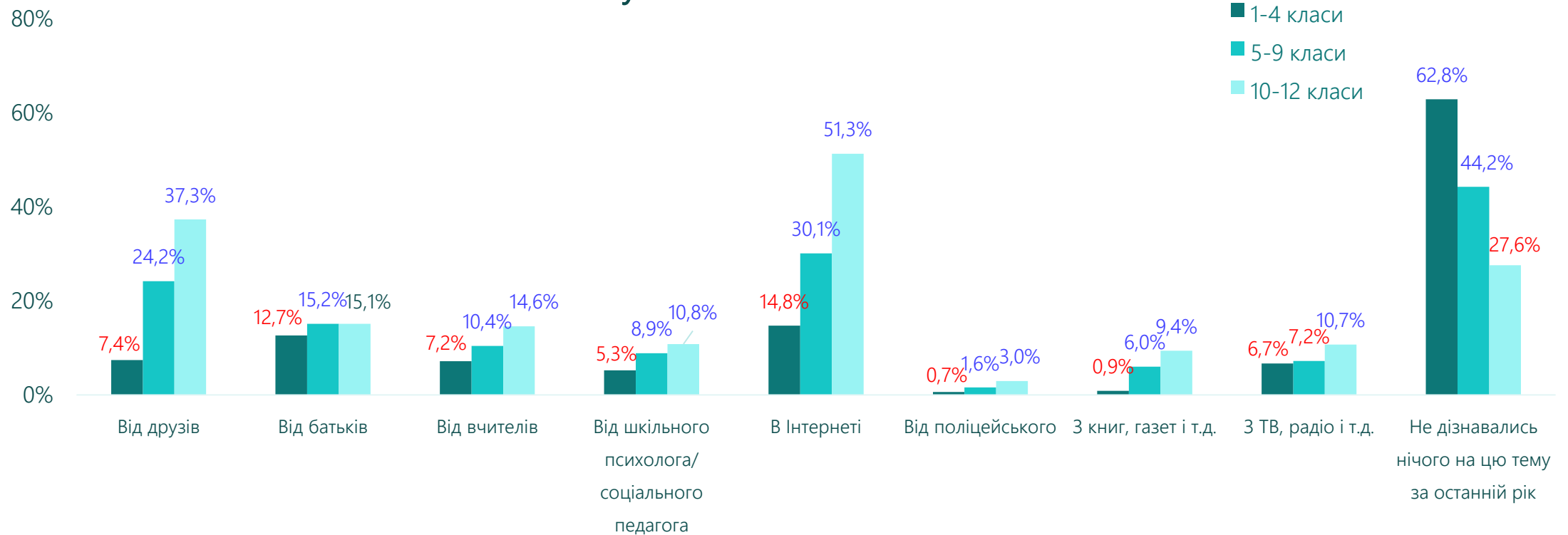
- Дівчата частіше дізнаються інформацію про сексуальний контент від батьків, від шкільного психолога та з газет

- Діти-містяни частіше отримують інформацію від друзів, з телебачення та радіо та з Інтернету
- Тоді як діти, що проживають у селі, частіше отримують інформацію про сексуальний контент від батьків, вчителів та шкільного психолога

Джерела отримання інформації за останній рік

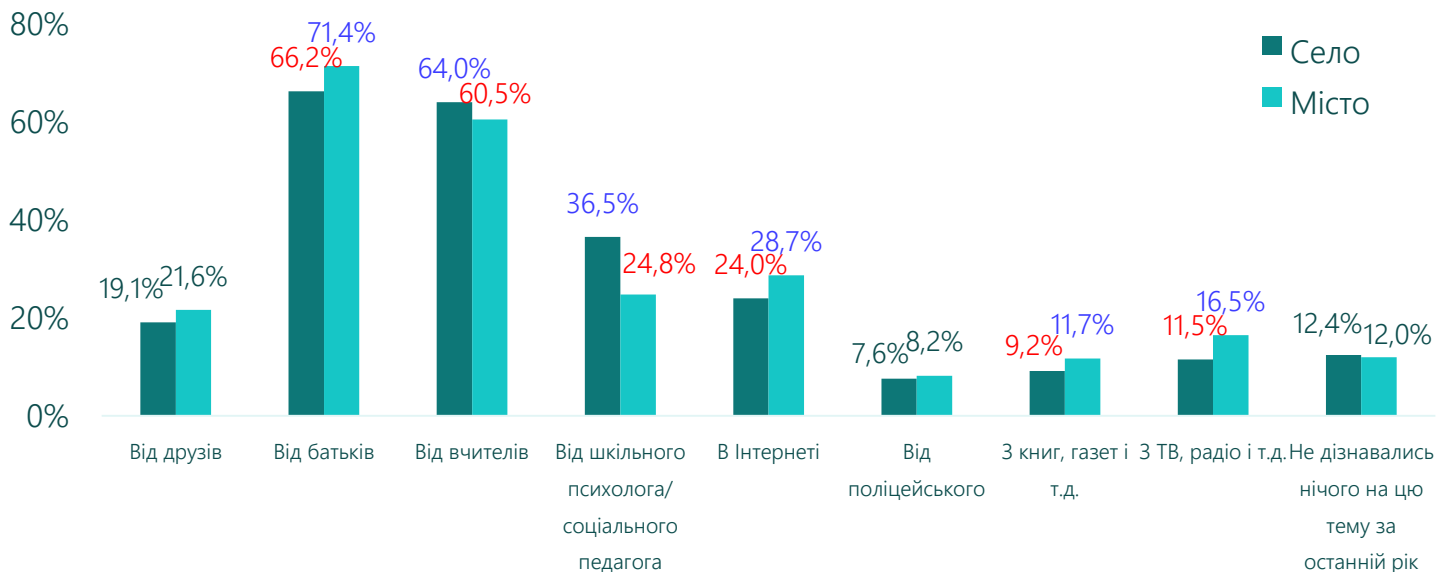
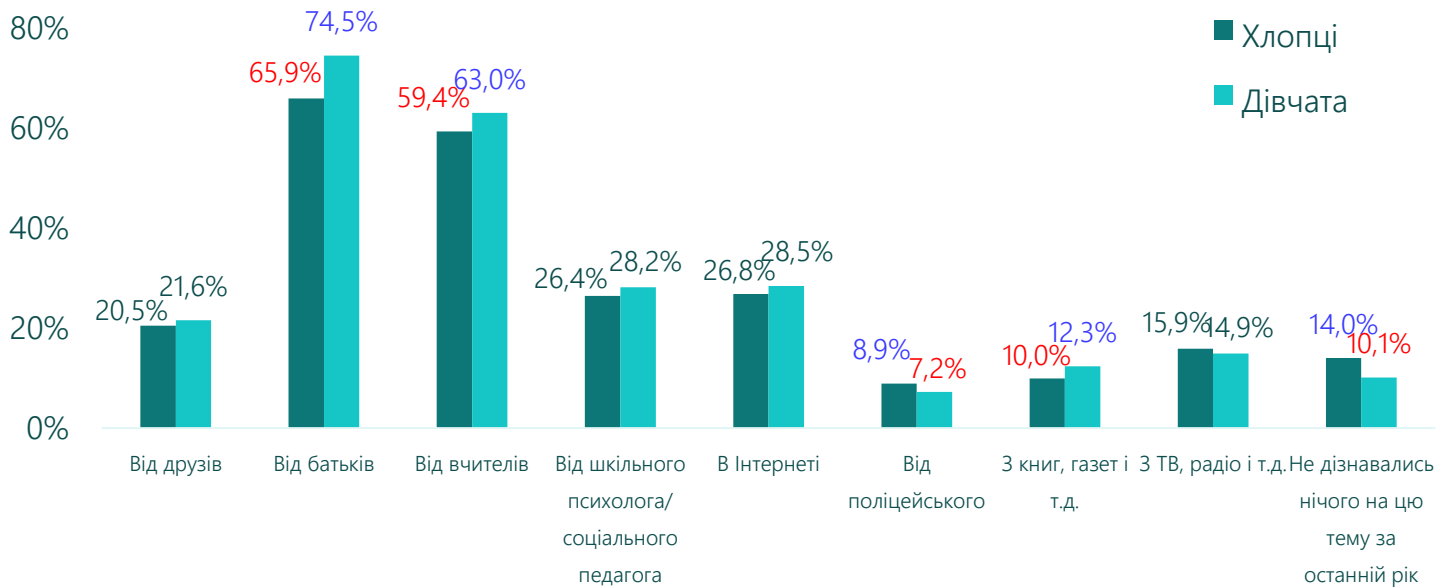
Сексуальний контент

- Діти молодшого віку значущо частіше у порівнянні із старшими дітьми не дізнавались нічого на тему сексуального контенту в Інтернеті за останній рік
- Особливо велика різниця у джерелах отриманні інформації між дітьми різного віку спостерігається для таких джерел як друзі та Інтернет

Джерела отримання інформації за останній рік

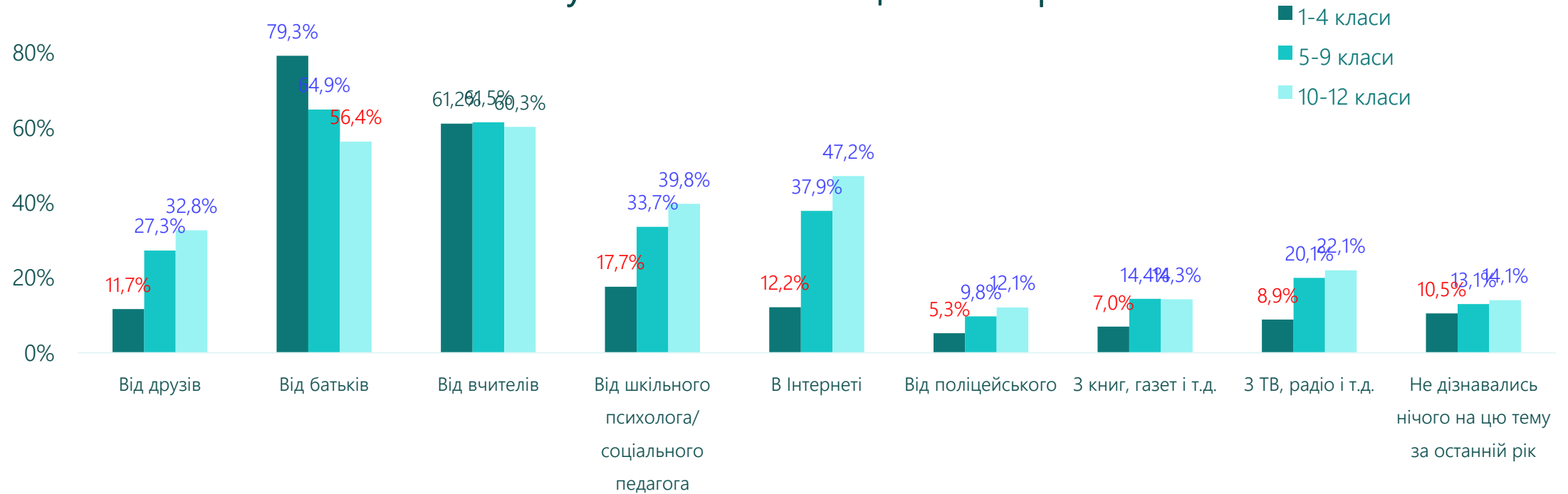
Небезпека спілкування з незнайомцями в Інтернеті

- Дівчата частіше дізнаються інформацію про небезпеку спілкування від батьків, вчителів, з книг та газет
- Тоді як хлопці частіше дізнаються інформацію на цю тему від поліцейських, а також серед хлопців більше тих, хто нічого не дізнавався на цю тему за останній рік
- Серед дітей-містян інформацію щодо небезпеки спілкування із онлайн незнайомцями частіше дізнаються в Інтернеті, з книг та газет, а також з телебачення та радіо
- Тоді як діти, що проживають у селі, частіше дізнаються на цю тему інформацію від батьків, вчителів та шкільного психолога

Джерела отримання інформації за останній рік

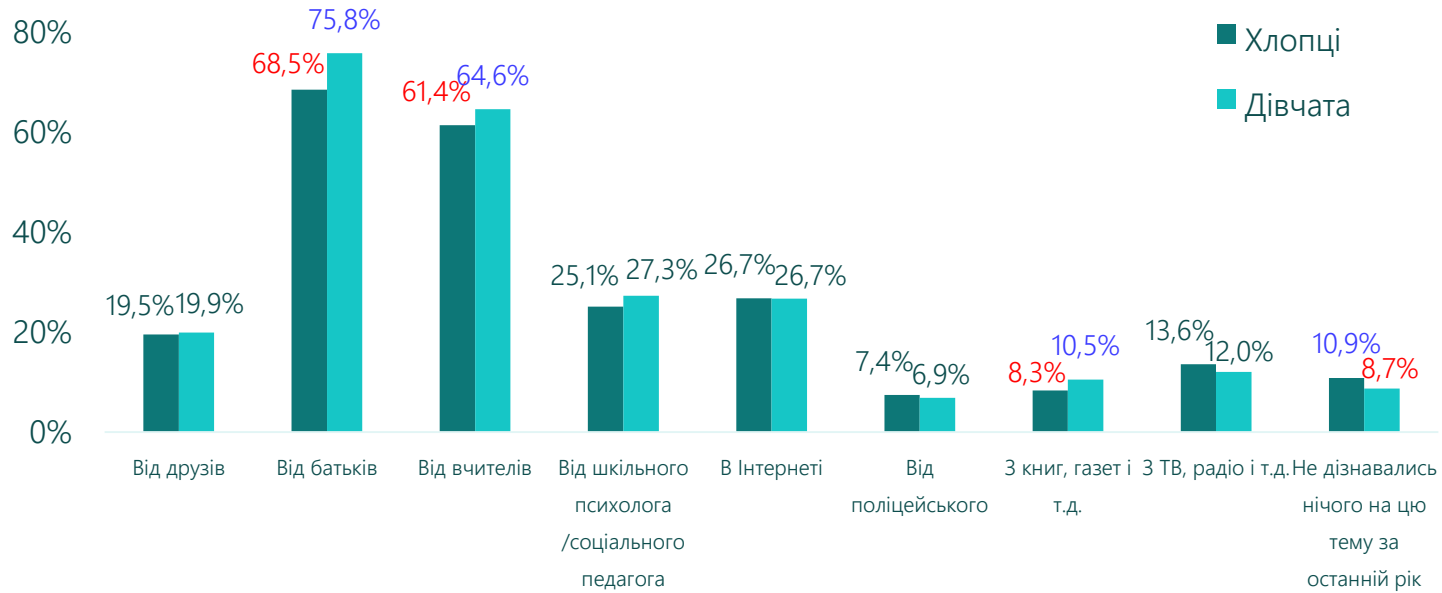
Небезпека спілкування з незнайомцями в Інтернеті

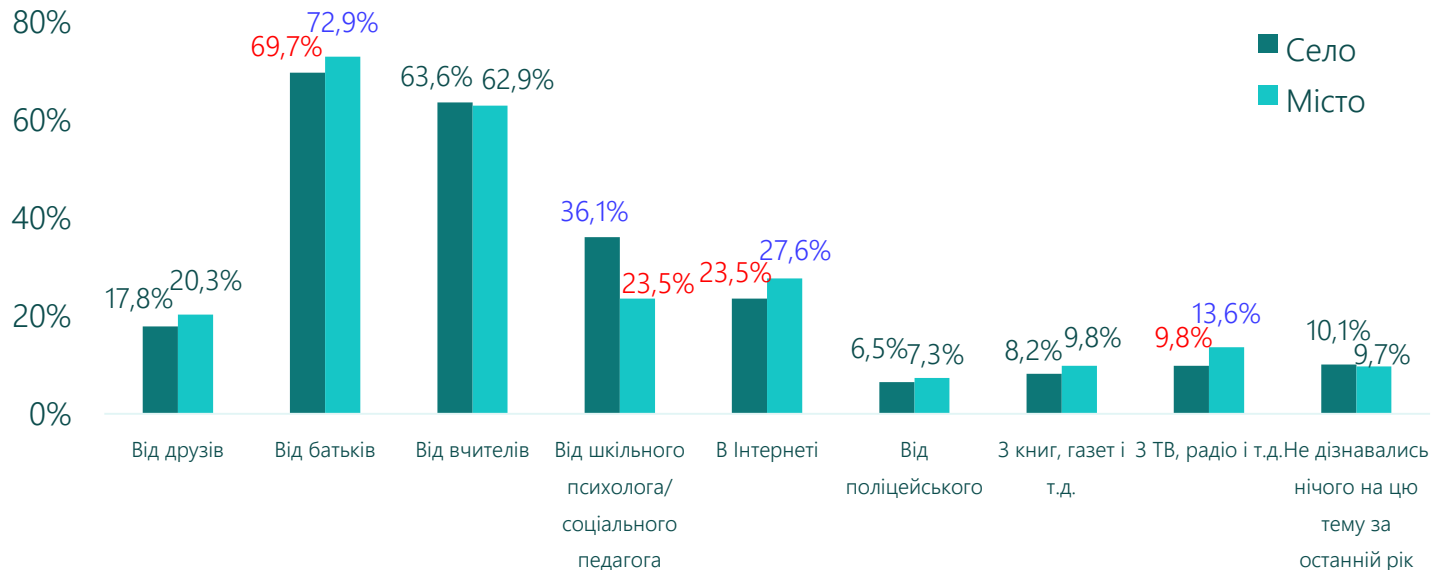
- Діти молодшого віку частіше отримують інформацію про небезпеку спілкування з незнайомцями в Інтернеті від батьків, тоді як діти старшого та середнього віку мають як більш часті джерелами – всі інші (окрім вчителів – від них діти усіх класів дізнаються про дану тематику інформації на одному рівні)

Джерела отримання інформації за останній рік

Безпечна поведінка в Інтернеті

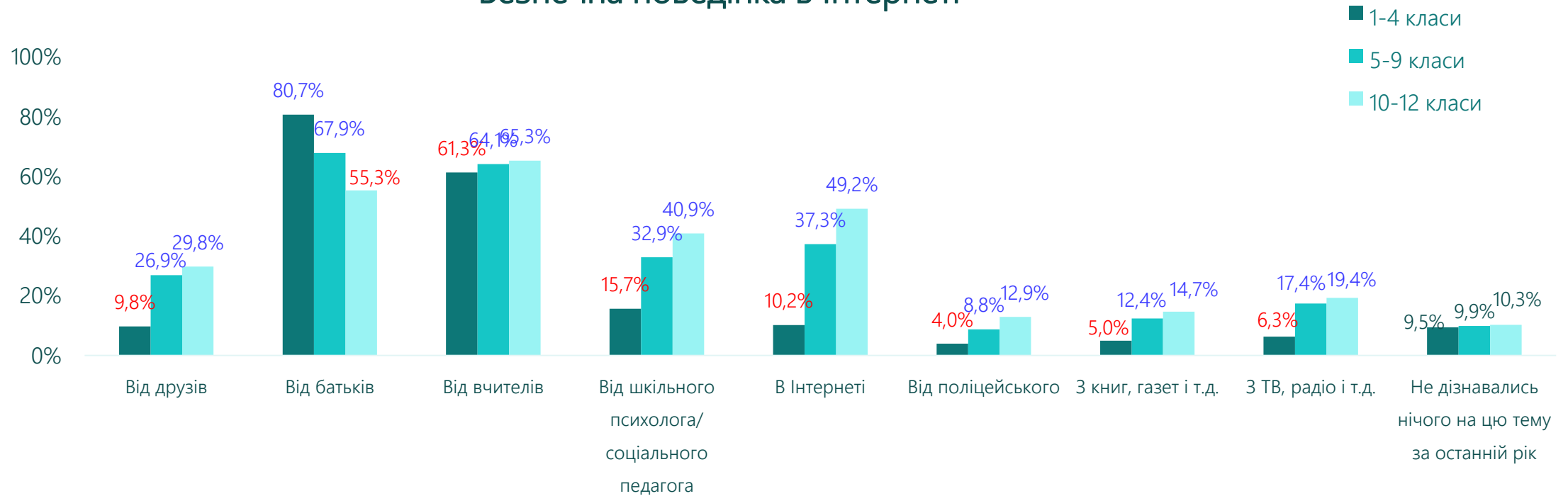
- Дівчата частіше дізнаються про безпечну поведінку в Інтернеті від батьків, вчителів, з книг та газет
- Тоді як серед хлопців більше тих, хто не дізнавався на цю тематику інформацію протягом останнього року

- Діти, що проживають у місті, частіше дізнаються про безпечну поведінку в Інтернеті, від батьків, з ТВ та радіо, а також, в Інтернеті
- Тоді як діти, що проживають у селі, частіше отримують інформацію на цю тематику від шкільного психолога

Джерела отримання інформації за останній рік

Безпечна поведінка в Інтернеті

- Діти молодшого віку частіше отримують інформацію про безпечну поведінку в Інтернеті від батьків, тоді як за усіма іншими джерелами старші та середні діти дізнаються інформацію на тему частіше

Висновки та
рекомендації

Висновки

ОСОБЛИВОСТІ КОРИСТУВАННЯ ІНТЕРНЕТОМ

- **Більшість дітей користуються Інтернетом майже щодня, переважно маючи доступ з дому.** З віком діти частіше користуються мобільним Інтернетом та доступом у школі або громадських місцях. **Більшість користуються Інтернетом на власному смартфоні,** проте присутні певні вікові особливості - молодші діти частіше користуються планшетом та телефоном членів сім'ї для виходу в Інтернет, тоді як діти середнього та старшого віку більше користуються власним телефоном та/або комп'ютером. **Діти у селах мають менший доступ до Інтернету у порівнянні з дітьми-містянами,** а також менша кількість з них мають доступ до пристроїв, за допомогою яких виходять в Інтернет
- **Переважно діти починають користуватись Інтернетом у 6-8 років,** проте є й ті, хто почали користуватись Інтернетом з 3-х років. **ВАЖЛИВО:** присутня статистично підтверджена тенденція до «омолодження» початку користування Інтернетом – чим молодші діти, тим раніше вони починають користуватись Інтернетом. Така ж ситуація навколо реєстрації у соцмережі – чим молодші діти, тим раніше вони реєструються вперше у соцмережі
- **Більшість дітей проводить в Інтернеті щодня від 1 до 5 годин,** чим старші діти, тим більше часу вони проводять в Інтернеті. **На навчання при цьому вони витрачають до 2 годин,** а діти з молодшої школи – ще менше
- **Найбільш популярними додатками, якими користуються опитані діти є соцмережі та відеоресурси - Youtube, Viber, TikTok, Instagram та Telegram.** Молодші діти значущо менше користуються додатками, ніж діти середнього та старшого віку

Висновки

ОСОБЛИВОСТІ КОРИСТУВАННЯ ІНТЕРНЕТОМ

- **80% опитаних дітей вже зареєстровані хоча б в одній з соцмереж**, хоча серед молодших дітей ще не мають реєстрації 40% опитаних. Перші реєстрації у соцмережах у дітей з'являються переважно у 8-10 років, хоча є й такі опитані, хто вперше зареєструвався у соцмережі ще у дошкільному віці, проте є невелика кількість дітей, щоне зареєстровані ні в одній із соцмереж і в старшому шкільному віці
- **Майже половина дітей мають декілька акаунтів в певній соцмережі**, найбільше таких в Instagram. Основні мотиви дітей для створення додаткових акаунтів технічна неграмотність (невміння видаляти стару сторінку, неухважність до паролів і т.д.), різна тематика акаунтів (розділення основного акаунту по типу лайфстайл блогу та тематичних акаунтів про хобі, домашніх улюбленців, спільних з друзями чи родичами сторінок), розділення діяльності (перегляд різного контенту на різних акаунтах, створення окремих акаунтів для певної діяльності)
- Рідше зустрічаються такі мотиви як наявність додаткової «робочої» сторінки (ця мотивація значущо більш характерна для дітей молодшого та середнього віку), за допомогою якої діти просувають акаунти, підвищують свою популярність і т.д., а також мотивація конфіденційності викладених матеріалів, переважно це наявність двох акаунтів – одного публічного, іншого приватного. Але варто зауважити, що є діти, що створюють додаткові акаунти з яскраво вираженою негативною мотивацією (стежити за тими, хто їх забанив, пранкувати знайомих) або з відсутньою мотивацією (по приколу/цікаво). Тобто, певна кількість опитаних дітей досить недбало ставиться до власного цифрового сліду

Висновки

ДОСВІД ЗУСТРІЧІ ІЗ СЕКСУАЛЬНИМ НАСИЛЬСТВОМ ТА ЕКСПЛУАТАЦІЄЮ В ІНТЕРНЕТІ

- Близько 40% опитаних дітей вже мають досвід зустрічі з сексуальним контентом, з них 7% бачать його майже щодня. Проте сексуальний контент є третім по частоті зустрічаємості серед опитаних дітей, його бачать рідше, ніж контент з алкоголем/наркотиками та контент з насильством. Діти молодшого віку значущо рідше зустрічали сексуальний контент у порівнянні з дітьми середнього та старшого віку
- **Більшість дітей вперше побачили сексуальний контент у віці 7-13 років, хоча є опитані, що мали таку зустріч ще у дошкільному періоді. Важливо: час знайомства із сексуальними матеріалами омолоджується наряду із початком користування Інтернетом та реєстрацією у соцмережах**
- **Більшість дітей побачили сексуальний контент неочікувано для себе, хоча чим старші діти, тим більша частота бажаного самостійного знайомства із сексуальним контентом (самостійний пошук контенту, перегляд контенту в компанії та очікувана демонстрація контенту іншими людьми). Частіше за все діти бачать сексуальний контент як рекламу на сайтах та у соціальній мережі**
- **Найбільш часті емоційні реакції на сексуальний контент – здивування, байдужість та відраза. У дівчат більше виражені відраза, байдужість та роздратування, а у хлопців – збудження, захоплення та інтерес. У молодших дітей більше виражений страх, а менше з топових – байдужість та відраза. У дітей, що проживають у селі, значущо більш виражена реакція страху та злості у порівнянні з дітьми, що проживають у місті. Здивування має однакову вираженість у дітей незалежно від віку та статі**

Висновки

ДОСВІД ЗУСТРІЧІ ІЗ СЕКСУАЛЬНИМ НАСИЛЬСТВОМ ТА ЕКСПЛУАТАЦІЄЮ В ІНТЕРНЕТІ

- **Майже чверть дітей потрапляли хоча б в одну із ситуацій сексуального насильства чи експлуатації за останній рік.** Ситуації траплялись з опитаними дітьми з частотою від 1% до 14% дітей. **Частіше за все траплялись «найбільш безпечні» та звичні ситуації – запитання щодо інтимних частин тіла, прохання надіслати оголені фото та надсилання фото оголених людей**
- **Більш серйозні ситуації сексуального насильства/експлуатації (оголення на камеру, зустріч наживо з метою сексу) траплялись частіше із хлопцями.** Також більшість ситуацій траплялась частіше з дітьми старшого та середнього віку
- Ситуації, що траплялись з дітьми, були частіше пов'язані із незнайомими людьми, але також досить часто із людьми, яких діти знають поза Інтернетом. У хлопців значущо частіше ситуації пов'язані з людиною, яку вони знають в житті, тоді як у дівчат навпаки – з людьми, з якими вони не знайомі. Також у дітей з села значущо частіше трапляються ситуації, пов'язані із знайомими у реальному житті людьми
- **У половині випадків людиною з ситуації були чоловіки, у третині – жінки, а в інших випадках дітям було складно ідентифікувати стать особи.** Близько чверті людей, пов'язаних із ситуацією виглядали як дорослі і ще стільки ж мали незвичайну зовнішність

Висновки

ДОСВІД ЗУСТРІЧІ ІЗ СЕКСУАЛЬНИМ НАСИЛЬСТВОМ ТА ЕКСПЛУАТАЦІЄЮ В ІНТЕРНЕТІ

- **Половина дітей не розповіли нікому про те, що з ними трапилось.** З тих, хто розповів, найчастіше ділились із ситуацією з друзями та батьками. Дівчата більше діляться тим, що з ними трапилось, а от серед дітей середнього віку значущо більше тих, хто не розповів про те, що з ними трапилось. Діти середнього та старшого віку частіше діляться тим, що з ними трапилось із друзями, а ось діти молодшого віку – з батьками
- Половина дітей заблокувала людину, з якою була пов'язана ситуація сексуального насильства чи експлуатації, **і ще чверть – не зробили нічого.** 20% обговорили з друзями, 16,3% спілкувались з людиною, проте не приймали пропозицію, 15% поскаржились у службу підтримки, ще 11,5% розповіли дорослим, 3,3% дітей прийняли пропозицію, і лише 1,3% звернулись до поліції. **Отже, діти переважно захищають себе пасивно, мало хто з опитаних готовий до активних дій**
- **Більшість дітей не готові до зустрічі наживо із онлайн незнайомцем,** лише 17,6% дітей – готові. Серед умов, за яких діти готові до зустрічі, переважають спілкування протягом довгого часу та наявність спільних друзів поза Інтернетом

Висновки

ФАКТОРИ РИЗИКУ ТА ЗАХИСНІ ФАКТОРИ КОНТАКТУ ІЗ СЕКСУАЛЬНИМ НАСИЛЬСТВОМ І ЕКСПЛУАТАЦІЄЮ

- Третина дітей мають акаунт, який може переглядати будь-який охочий в Інтернеті, майже стільки ж мають приватний акаунт. Приватні акаунти частіше бувають у дівчат, дітей молодшого та середнього віку, а також у дітей-містян. Більше половини з опитаних дітей приймають запит у друзі лише у випадку знайомства із людиною або наявності спільних друзів. Молодші діти частіше приймають усі запити у друзі, проте також вони частіше і відхиляють усі запити
- Від третини до двох третин опитаних дітей знають, як примінити захисний функціонал соцмереж, **найбільшій кількості дітей знайома дія блокування акаунту іншої людини**, проте ще 28% не знають жодної з дій. З тих, хто зареєстрований у соцмережі, більшість мали досвід блокування інших акаунтів, близько половини налаштовували власну сторінку як приватну, інші дії виконували менше третини дітей
- У двох третин дітей батьки контролюють їх діяльність в Інтернеті, запитуючи, що вони роблять, у третини – переглядаючи, що роблять діти, з ким вони спілкуються, ще у чверті дітей батьки забороняють їм користуватись певними сайтами чи додатками, 16% - контролюють за допомогою батьківського контролю, і у 11% дітей батьки відбирають пристрої. І близько 20% дітей відмітили, що батьки не контролюють їх діяльність в Інтернеті. Серед дітей молодшого віку значущо більше тих, чиї батьки контролюють їх діяльність в Інтернеті, у порівнянні із дітьми середнього та старшого віку (за усіма способами контролю)

Висновки

ФАКТОРИ РИЗИКУ ТА ЗАХИСНІ ФАКТОРИ КОНТАКТУ ІЗ СЕКСУАЛЬНИМ НАСИЛЬСТВОМ І ЕКСПЛУАТАЦІЄЮ

- **Більшість дітей вважають усі варіанти небезпек в Інтернеті небезпечними як для себе, так і для інших дітей.** При цьому, контент, що пов'язаний з «дорослим» життям, а не з технічною стороною Інтернету (сексуальний контент, контент із насильством, матеріали з алкоголем/наркотиками) діти вважають більш небезпечними для інших дітей, ніж для себе
- **Більше половини дітей не дізнавались нічого по темі сексуального контенту за останній рік,** тоді як на інші теми – секс та розвиток тіла, небезпека спілкування з незнайомцями та безпечна поведінка відсоток тих, хто нічого не дізнавався значно менший. Діти дізнаються про сексуальний контент найбільше від друзів та в Інтернеті, тоді як від батьків, вчителів та шкільного психолога саме на цю тему дізнаються значно менше дітей, ніж на інші теми

Рекомендації

РЕКОМЕНДАЦІЇ ДЛЯ РОБОТИ З ДІТЬМИ

- Інформувати дітей про особливості безпечної поведінки в Інтернеті та соцмережах , зокрема, з молодшої школи – 1-2 класи
- Додати до навчання дітей інформацію про безпечне та гігієнічне користування соцмережами (навички блокування акаунтів, подання скарги у службу підтримки, налаштування власного акаунту, як приватного і т.д.), також розпочати з молодшої школи
- Додати до навчання дітей інформацію про технічну безпеку перебування в Інтернеті – захист власних даних, важливість запам'ятовування паролів, видалення власних сторінок і т.д. використання захисних функцій соцмереж, можливо у форматі тренінгів з відпрацюванням навичок
- Інформувати дітей про наявність сексуального контенту з молодшого шкільного віку з метою зменшення випадків непідготовленого знайомства та зниження ризику ранньої травматизації
- Інформувати про можливі варіанти ситуацій сексуального насильства та експлуатації, знижуючи стигматизованість теми та готуючи ґрунт для подальшої готовності діяти активно у ситуаціях зустрічі з сексуальним насильством/експлуатацією
- Збільшити роботу з хлопцями – акцент на важливості розповідати, що з ними сталося
- Збільшити роботу із дітьми середнього віку (10-13 років), як з більш уразливою категорією, - їх дії на ситуації сексуального насильства ближчі до дітей старшого віку, тоді як емоційні реакції – ще ближчі до дітей молодшого віку
- Підготувати алгоритми для реагування на ситуації сексуального насильства/експлуатації, а особливо, у випадках, коли акт насильства коїть знайома у реальному житті доросла людина

Рекомендації

РЕКОМЕНДАЦІЇ ДЛЯ РОБОТИ З ДІТЬМИ

- Розробити алгоритм активного захисту від ситуацій сексуального насильства, включивши мотивацію захисту інших дітей
- Розробити алгоритм реагування для ситуацій, коли дитина знає про ситуації насильства свого друга/подруги, але та дитина не може звернутись до близьких дорослих (так як діти переважно діляться тим, що з ними трапилось з друзями, варто залучити дітей як важливих учасників процесу захисту дітей від насильства)

РЕКОМЕНДАЦІЇ ДЛЯ РОБОТИ З БАТЬКАМИ

- Інформувати батьків про можливості програм батьківського контролю та мотивувати до використання адблоків, з метою зменшення ймовірності дітям побачити сексуальний контент неочікувано як рекламу на сайті, особливо на батьківських або сімейних гаджетах, якими можуть користуватись діти молодшого шкільного віку
- Інформувати батьків про конфіденційність та право на приватність для дітей, оскільки контроль діяльності дітей шляхом прочитання переписок або відбирання гаджетів для виходу в Інтернет може сприяти більшій довірі дітей до незнайомих в Інтернеті, бажання робити наперекір, створення акаунтів з особистою інформацією, схованих від батьків і т.д.
- Додати до навчання батьків інформацію щодо превентивних мір контролю діяльності дітей в Інтернеті – спілкування щодо правил безпеки, тренування реакцій у різних ситуаціях і т.д.
- Інформувати батьків про важливість спілкування з дітьми щодо наявності в Інтернеті сексуального контенту з молодшого шкільного віку

Рекомендації

РЕКОМЕНДАЦІЇ ДЛЯ РОБОТИ З БАТЬКАМИ

- Інформувати батьків про необхідність уважного ставлення до дітей середнього шкільного віку та їх уразливість щодо ситуацій сексуального насильства
- Інформувати батьків про важливість для сучасних дітей (особливо, середнього та молодшого віку) «включатись» у Інтернет-життя за допомогою ведення власного блогу, та розповісти про можливості екологічного включення у блоги дітей

РЕКОМЕНДАЦІЇ ДЛЯ РОБОТИ З ВИКЛАДАЧАМИ, ВИХОВАТЕЛЯМИ, ПСИХОЛОГАМИ, СОЦІАЛЬНИМИ ПРАЦІВНИКАМИ І Т.Д.

- Інформувати освітян щодо трендів серед дітей на ведення блогів, можливо часткове включення тренду у навчальний та виховний процес
- Зазначити про необхідність розпочинати інформування дітей щодо небезпек Інтернету, можливостей та небезпек соцмереж з молодшого шкільного віку
- Інформувати освітян про необхідність знайомити дітей з присутністю в Інтернеті сексуального контенту з молодшого шкільного віку
- У сільських школах варто зробити акцент на роботу з дітьми вчителів, шкільних психологів та соціальних педагогів/робітників, оскільки в них більший авторитет та їм доступніші ресурси для підвищення обізнаності, тоді як у міських школах більше уваги варто зробити на сімейне виховання та інформування дітей

БІЛЬШЕ ПРО НАС

www.savechild.com.ua

Натисніть чи скануйте QR code для [переходу на офіційний сайт](http://www.savechild.com.ua)

Натисніть іконку чи скануйте QR code для переходу на сторінки у соц.мережах